

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

Kętrzyn, 2024

ul. Wojska Polskiego 11, 11-400 Kętrzyn

www.miaستoketrzyn.pl

Rewitalizacja: www.miaستoketrzyn.pl/miasto-ketrzyn/mieszkaniec/gminny-program-rewitalizacji-miasta-ketrzyn

Opracowanie:

Idenea Consulting sp. z o.o.
ul. M. C. Skłodowskiej 3 lok. 63
15-094 Białystok
www.idenea.pl

Kierownik opracowania:
Norbert Brzostowski

Autorzy:
Agnieszka Brzostowska
Konstancja Brzostowska
Norbert Brzostowski
Konrad Czemko

Niniejszy dokument został opracowany przez Idenea Consulting sp. z o.o. we współpracy z Wydziałem Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Kętrzyn.

Program Rewitalizacji został stworzony dzięki współpracy i zaangażowaniu różnych grup społecznych. Głównymi twórcami programu są mieszkańcy oraz władze Miasta Kętrzyn, którzy odegrali kluczową rolę w całym procesie prac nad dokumentem. Ich aktywny udział w badaniach, spotkaniach i konsultacjach stanowił fundament powstania i kształtowania programu rewitalizacji.

Spis treści

1. Podstawa prawna.....	6
2. Metodyka i zasady pracy nad dokumentem	8
2.1. Elementy GPR.....	8
2.2. GPR jako Strategia IIT	9
2.3. Metodyka wyznaczania obszaru rewitalizacji.....	10
2.4. Metodyka opracowania GPR	24
3. Diagnoza obszaru rewitalizacji	28
3.1. Ogólne dane o mieście	28
3.2. Obszar rewitalizacji	29
3.3. Sfera społeczna.....	30
3.3.1. Demografia.....	30
3.3.2. Bezrobocie.....	32
3.3.3. Ubóstwo	34
3.3.4. Korzystanie z pomocy społecznej	35
3.3.5. Przestępczość	37
3.3.6. Osoby ze szczególnymi potrzebami – seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami	39
3.3.7. Poziom edukacji	41
3.3.8. Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym	44
3.3.9. Problemy rodziny	47
3.4. Sfera gospodarcza	49
3.4.1. Poziom przedsiębiorczości	49
3.4.2. Dynamika rozwoju przedsiębiorczości	49
3.4.3. Słaba kondycja przedsiębiorstw	50
3.5. Sfera środowiskowa	54
3.5.1. Zanieczyszczenie powietrza – liczba kotłów na paliwo stałe	54
3.5.2. Rozmieszczenie wyrobów azbestowych	55
3.5.3. Zagrożenie hałasem.....	57
3.5.4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	60
3.6. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	61
3.6.1. Zabytki wymagające interwencji	61
3.6.2. Liczba pustostanów na terenie miasta.....	73
3.6.3. Liczba wypadków komunikacyjnych i obsługa komunikacyjna.....	74
3.6.4. Liczba innych negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej.....	76
3.6.5. Dostęp do usług społecznych	79
3.7. Sfera techniczna	83

3.7.1. Poziom stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności	83
3.7.2. Poziom stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	85
3.7.3. Budynki o przeznaczeniu publicznym wymagające termomodernizacji	87
3.7.4. Zjawiska techniczne w opinii mieszkańców	88
3.8. Synteza diagnozy - analiza problemów, potrzeb i lokalnych potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	89
3.8.1. Sfera społeczna.....	89
3.8.2. Sfera gospodarcza	90
3.8.3. Sfera środowiskowa	91
3.8.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	92
3.8.5. Sfera techniczna	96
4. Wizja, cele i kierunki działań	97
4.1. Wizja	97
4.2. Cele i kierunki działań.....	98
4.3. Mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji, kierunków działań	100
5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	105
5.1. Lista i opis planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	105
5.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	142
6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	144
7. Opis powiązań z dokumentami strategicznymi.....	152
8. Szacunkowe ramy finansowe	156
9. Opis struktury zarządzania GPR	162
9.1. System zarządzania	162
9.2. Koszty zarządzania.....	164
9.3. Harmonogram realizacji	165
10. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy	167
10.1. Na etapie opracowania GPR	167
10.1.1. Wybór przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	169
10.2. Na etapie wdrażania GPR	170
11. System monitorowania i oceny	173
11.1. Monitoring.....	173
11.2. Ocena.....	173
12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego.....	177
13. Komitet Rewitalizacji.....	177

14. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	177
15. Sposób realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	178
16. Załącznik. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	178
17. Spis rysunków i tabel	179
17.1. Spis rysunków	179
17.2. Spis tabel	180
17.3. Spis fotografii	181

1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 2 ust. 1 Ustawy o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278), rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadanie własne, które mają charakter dobrowolny.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy, w przypadku gdy gmina zamierza realizować zadania własne, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Miasto Kętrzyn w latach poprzednich realizowało działania rewitalizacyjne w oparciu o tzw. lokalny program rewitalizacji – Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2015-2025 przyjęty przez Radę Miejską w Kętrzynie Uchwałą nr XXIII/148/16 z dnia 25 maja 2016 r. (z późn. zm). Program ten był oparty o ustawę o samorządzie gminnym i wytyczne rządowe.

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że po 31 grudnia 2023 r. samorzady mogą prowadzić rewitalizację jedynie poprzez narzędzie jakim są Gminne Programy Rewitalizacji (GPR), opracowane zgodnie z zapisami tej ustawy. W związku z tym podjęto decyzję o potrzebie przeprowadzenia stosownych diagnoz i wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Poprzedni lokalny program rewitalizacji powstawał w innej sytuacji społecznej i gospodarczej w kraju, część negatywnych zjawisk społecznych od 2015 r. uległa istotnej redukcji (np. bezrobocie), a pojawiły się zupełnie nowe wyzwania (np. pogłębione zjawisko starzejącego się społeczeństwa, epidemia COVID-19, intensyfikacja zmian klimatu, kryzysy międzynarodowe, inne).

Uchwałą nr LXXVIII/579/2023 z dnia 26 października 2023 r. Rada Miejska w Kętrzynie wyznaczyła obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z dnia 10 listopada 2023 r, poz. 5476). Uchwałą poprzedziły stosowne konsultacje społeczne zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji.

Przed wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opracowano stosowną diagnozę zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Przeprowadzono delimitację obszaru miasta i na podstawie badań i analizy czynników w pięciu sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej), dokonano wyznaczenia obszarów zdegradowanych znajdujących się w stanie kryzysowym. Dokonano analizy zjawisk

negatywnych zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Opis zastosowanej metodologii zaprezentowano w kolejnych podrozdziałach niniejszego dokumentu.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. W przypadku miasta Kętrzyn wyznaczony obszar rewitalizacji objął całość obszaru zdegradowanego. Obszar rewitalizacji miasta Kętrzyn jest zwarty przestrzennie, nie jest podzielony na podobszary. Na obszarze rewitalizacji nie ustanowiono prawa pierwokupu, ani zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z możliwością jaką daje art. 11 ust. 5 ustawy o rewitalizacji.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Rada Miejska w Kętrzynie podjęła uchwałę nr LXXIX/592/2023 z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn.

GPR opracowano zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Dodatkowo dokument spełnia wymagania określone w art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079) i może pełnić rolę Strategii IIT.

2. Metodyka i zasady pracy nad dokumentem

2.1. Elementy GPR

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) jest to inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

GPR opracowano zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Program zawiera w szczególności:

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów,
- 2) opis sposobu realizacji przez Program dokumentów strategicznych gminy,
- 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji,
- 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk,
- 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym:
  - a. listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi każdorazowo: nazwę i podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami,
  - b. charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- 6) mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- 7) szacunkowe ramy finansowe Programu wraz z oszacowaniem środków publicznych i prywatnych,
- 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji oraz wskazanie kosztów zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu,
- 9) opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji,
- 10) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji,
- 11) określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy,
- 12) określenie niezbędnych zmian w uchwale o Komitecie Rewitalizacji (o ile była podjęta),
- 13) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz z określeniem okresu jej obowiązywania,

- 14) wskazanie sposobu realizacji Programu w zakresie zagospodarowania przestrzennego, w tym:
  - a. wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy,
  - b. wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
  - c. w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, wyznaczenie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany, łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie jego ustaleń,
- 15) załącznik graficzny przedstawiający ustalenia Programu na mapie w skali co najmniej 1:5000.

Niniejszy dokument zawiera w pełni odniesienie do wszystkich wyżej wymienionych elementów wskazanych w ustawie o rewitalizacji.

2.2. GPR jako Strategia IIT

Dokument zawiera elementy wymagane zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079):

- syntezę diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych (cały rozdz. 3. Diagnoza obszaru rewitalizacji, w szczególności jego podsumowanie – rozdz. 3.8. Synteza diagnozy – analiza problemów, potrzeb i lokalnych potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych),
- cele, które mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu (w rozdz. 4.2. opisano cele i kierunki działań, w rozdz. 4.3. – mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji, kierunków działań, w rozdz. 6. opisano mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych; wskaźniki produktu i rezultatu na poziomie przedsięwzięć określono przy opisie przedsięwzięć (rozdz. 5.1.) natomiast wskaźniki dla celów GPR określono w rozdz. 11,
- listę projektów realizujących cele wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami (lista projektów – rozdz. 5.1, powiązanie z innymi projektami – rozdz. 4.3 i rozdz. 6), sposób wskazania projektów – rozdz. 10.1.1),
- opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości

płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT (rozdz. 10).

Dokument może pełnić rolę Strategii IIT.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne planowane do dofinansowania w ramach FEWiM 2021-2027, w tym w szczególności w ramach Priorytetu 12. Rozwój obszarów miejskich, wskazano zarówno w rozdz. 5.1. Lista i opis planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (przy opisie każdego z przedsięwzięć) oraz w rozdz. 8. Szacunkowe ramy finansowe.

2.3. Metodyka wyznaczania obszaru rewitalizacji

Podstawą prawną i podstawą metodyczną wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji była diagnoza delimitacyjna opracowana na podstawie:

- art. 4 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, który mówi, że w celu opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wójt, burmistrz albo prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań,
- art. 9 ust. 1 ustawy, w którym wymienione są zjawiska podlegające analizie.

W celu identyfikacji obszarów, które charakteryzują się stanem kryzysowym z uwagi na występowanie negatywnych zjawisk społecznych oraz co w najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i funkcjonalnej oraz technicznej zaproponowano:

- podział miasta na obszary (strefy delimitacyjne),
- listę wskaźników (czynników delimitacji w obszarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym), które były analizowane wg stref delimitacyjnych.

Podziału miasta na strefy delimitacyjne dokonano w oparciu o jakościową analizę powiązań funkcjonalnych, administracyjnych, przestrzennych i administracyjnych, w tym geografii osiedli, rozwój historyczny, wielkość i liczbę ludności poszczególnych stref, wstępną koncentrację geograficzną znanych zjawisk problemowych na terenie miasta. Miasto zostało podzielone na 6 obszarów delimitacyjnych.

Tabela 1. Jednostki delimitacyjne miasta Kętrzyn

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ludności [osoby]	Liczba ludności [%]	Powierzchnia [km ²]	Powierzchnia [%]
1.	Strefa A	5 192	20,43	1,24	12,01
2.	Strefa B	1 883	7,41	1,93	18,63
3.	Strefa C	2 123	8,35	2,14	20,67
4.	Strefa D	5 294	20,84	0,88	8,47
5.	Strefa E	5 664	22,29	1,47	14,24
6.	Strefa F	5 256	20,68	2,69	25,98
7.	SUMA	25 412	100	10,35	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Kętrzyn.

W celu przeprowadzenia delimitacji obszaru miasta, koniecznym było wybranie właściwych zmiennych (wskaźników, czynników delimitacji), które różnicują między sobą określone wcześniej jednostki delimitacyjne. Ustawodawca nie określił wskaźników delimitacyjnych i dał swobodę ich definiowania, narzucając jedynie aby były to obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

W związku z tym delimitacji i wyboru zmiennych dokonano uwzględniając:

- zjawiska wskazane w ustawie o rewitalizacji,
- związek zmiennych ze zjawiskami wskazanym w ustawie,
- lokalne uwarunkowania i problemy miasta,
- ocenę wiarygodności danych,
- ocenę dostępności danych,
- ocenę trudności pozyskania danych,
- praktykę branżową.

W procesie opracowywania rysunków poglądowych przedstawiających podział miasta Kętrzyn na jednostki delimitacyjne, skorzystano z danych zawartych w państwowym rejestrze granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju.

Dane do budowy wskaźników dla poszczególnych jednostek delimitacyjnych gromadzone były z następujących źródeł:

- Urząd Miasta Kętrzyn: dane demograficzne, przestrzenne, inne,
- zarządcy nieruchomości,

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie: dane dotyczące liczby osób korzystających z pomocy i innych zjawisk kryzysowych,
- Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa prowadzona przez Policję w zakresie bezpieczeństwa i przestępczości,
- Państwowa Komisja Wyborcza: wyniki wyborów w zakresie frekwencji wyborczej,
- szkoły podstawowe: dane dotyczące wyników egzaminu 8-klasisty,
- Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej,
- Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków,
- dane wg Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitorowania procesu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- Generalny Pomiar Ruchu (GPR) 2020/2021,
- Polskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Instytut Transportu Samochodowego,
- dostępne publicznie bazy danych: GUS BDL,
- dostępne publicznie raporty i analizy,
- inne.

W zależności od posiadanych danych z różnych źródeł, wskaźniki delimitacyjne budowano w oparciu o kilka lub tylko jedno źródło danych.

W wyniku prac stworzono katalog kryteriów delimitacji zawierający 23 zmienne, które zostały zaprezentowane w tabeli poniżej. W procesie analitycznym starano się zapewnić rozłączność wskaźników względem siebie, tak aby ograniczyć wpływ tych samych danych na kilka czynników i końcowy wynik analizy. Należy podkreślić, iż uwzględniając zapisy ustawy o rewitalizacji, złożoność opisywanych zjawisk, trudności z pozyskaniem danych, zapewnienie rozłączności wskaźników jest prawie niemożliwe.

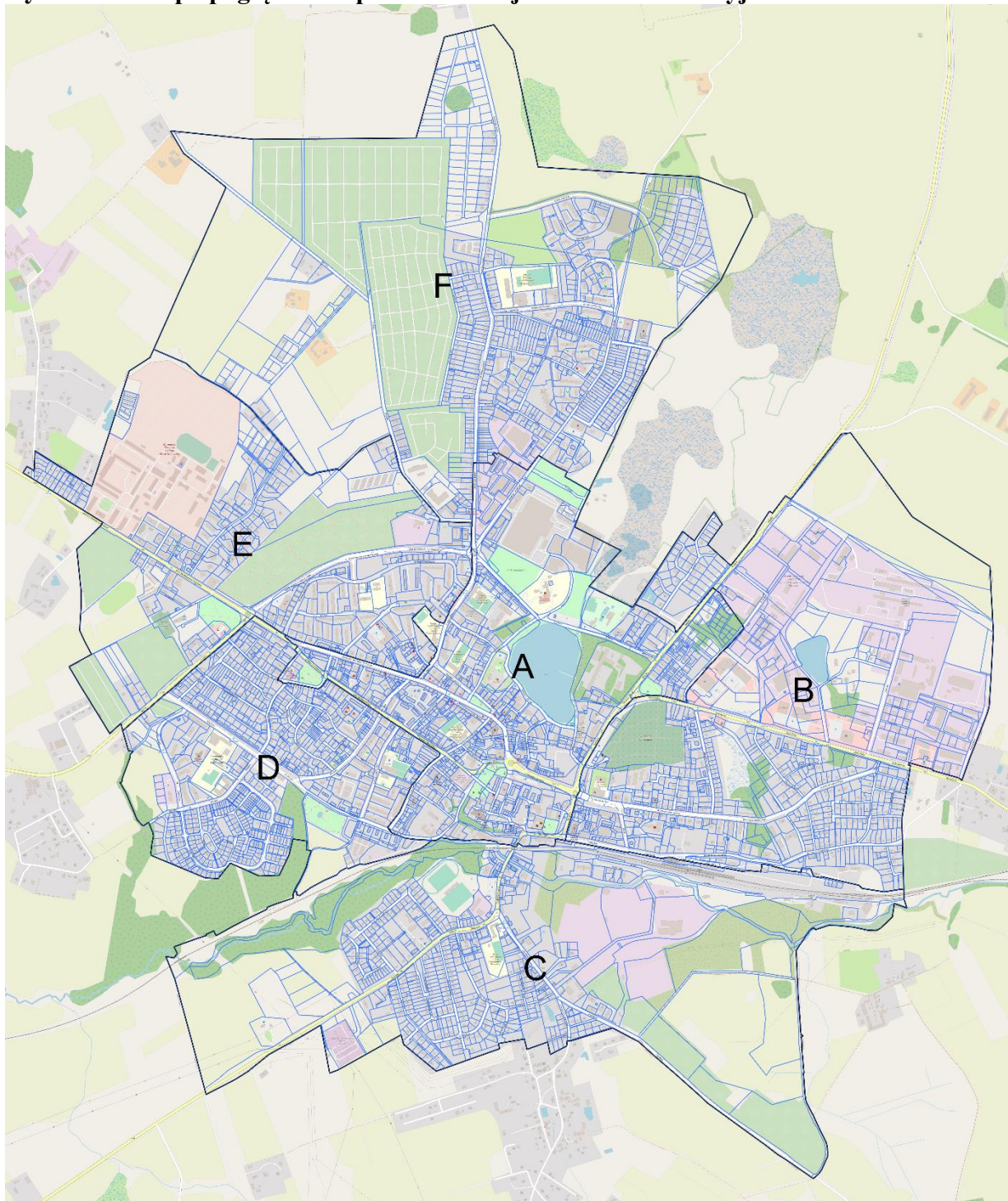
Podobne trudności dotyczyły równoważności czynników delimitacyjnych opisujących określone zjawiska. W jaki sposób bowiem zdecydować, co jest ważniejsze, co świadczy bardziej o poziomie zdegradowania danego obszaru: bezrobocie, przestępczość, degradacja techniczna obiektów, coś innego? Przyjęto, że wybrane czynniki delimitacyjne są tak samo ważne dla procesu wyodrębnienia obszarów zdegradowanych.

Celem procesu analitycznego było wskazanie obszarów, które są dotknięte niekorzystnymi zjawiskami w porównaniu z innymi obszarami. Co do zasady przyjmowano, że zjawisko jest negatywne, kryzysowe (problem występuje w danej jednostce delimitacyjnej) jeśli wskaźnik był istotnie poniżej lub powyżej średniej (w zależności od tego czy był destymulantą czy stymulantą zjawiska kryzysowego).

Decyzję o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji podjęto uwzględniając liczbę wskaźników kryzysowych opisujących zjawiska negatywne (problemy) w każdej ze stref delimitacyjnych.

Rysunek 1. Mapa poglądowa z podziałem na jednostki delimitacyjne

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2. Zastosowane wskaźniki

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Źródło danych
Spoleczna	Bezrobocie.	Wskaźnik bezrobocia [osoby/ 100 mieszkańców]. Liczba osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	Urząd Miasta Kętrzyn, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie.
Spoleczna	Ubóstwo.	Wskaźnik ubóstwa [osoby/ 100 mieszkańców]. Liczba osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	Urząd Miasta Kętrzyn, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie.
Spoleczna	Ubóstwo i niewystarczające dochody mieszkańców.	Wskaźnik pomocy społecznej [osoby/ 100 mieszkańców]. Liczba osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie ze wszystkich tytułów w przeliczeniu na 100 mieszkańców.	Urząd Miasta Kętrzyn, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie.
Spoleczna	Przestępczość.	Wskaźnik przestępczości. Wskaźnik mierzy liczbę interwencji policyjnych w przeliczeniu na 1 km ² powierzchni każdej jednostki delimitacyjnej w zakresie: interwencje Policji związane z zakłóceniem porządku publicznego, interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach niedozwolonych, interwencje Policji związane z kradzieżą mienia jako wykroczenie, interwencje związane z uszkodzeniem mienia.	Urząd Miasta Kętrzyn, dane z Policji: Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, dane geodezyjne.
Spoleczna	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami	Gęstość zamieszkania osób 60+ [osoby/ km ²]	Urząd Miasta Kętrzyn; dane geodezyjne.

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Źródło danych
Spoleczna	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami	Poziom niepełnosprawności mieszkańców [osoby/ 100 mieszkańców]. Wskaźnik określa liczbę osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby w przeliczeniu na 100 mieszkańców każdej jednostki delimitacyjnej.	Urząd Miasta Kętrzyn, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie.
Spoleczna	Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego.	Wskaźnik poziomu edukacji [%]. Wskaźnik określa uśrednioną liczbę punktów procentowych z egzaminu 8-klasisty, z przedmiotów: j. polski, j. angielski, matematyka.	Urząd Miasta Kętrzyn, dane pozyskane ze szkół podstawowych w Kętrzynie.
Spoleczna	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.	Frekwencja wyborcza [%]. Wskaźnik określa uśrednioną frekwencję wyborczą z wyborów do Sejmu i Senatu RP w 2019 roku.	Dane wg Państwowej Komisji Wyborczej.
Spoleczna	Problemy występujące w rodzinach: problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia.	Wskaźnik problemów rodziny [osoby/ 100 mieszkańców]. Wskaźnik opisuje zjawiska związane z problemami w rodzinach. Wskaźnik stanowi sumę liczby osób objętych pomocą z MOPS na 100 mieszkańców: liczba osób objętych wnioskami o zastosowanie leczenia uzależnień; liczba osób z problemami wychowawczymi; liczba osób objętych niebieską kartą.	Urząd Miasta Kętrzyn, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie.
Gospodarcza	Niski stopień przedsiębiorczości.	Stopień przedsiębiorczości [podmioty/ 100 Mk]. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2022 roku w CEIDG, na 100 mieszkańców.	Urząd Miasta Kętrzyn, baza Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).
Gospodarcza	Zjawisko dynamiki przedsiębiorczości.	Wskaźnik dynamiki przedsiębiorczości [podmioty/ 100 Mk]. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2020-2022 roku w CEIDG, na 100 mieszkańców.	Urząd Miasta Kętrzyn, baza Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).
Gospodarcza	Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw.	Wskaźnik słabej kondycji przedsiębiorstw [podmioty/ 100 Mk]. Liczba zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2020-2022 w CEIDG, na 100 mieszkańców.	Urząd Miasta Kętrzyn, baza Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).
Środowiskowa	Przekroczenia standardów jakości środowiska.	Stopień zanieczyszczenia powietrza [liczba pieców na paliwo stałe/ km ²].	Urząd Miasta Kętrzyn, Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków.

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Źródło danych
Środowiskowa	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.	Wskaźnik rozmieszczenia wyrobów azbestowych [Mg/km ²].	Urząd Miasta Kętrzyn, dane wg Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitorowania procesu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.
Środowiskowa	Przekroczenia standardów jakości środowiska.	<p>Relatywny poziom natężenia hałasu (ocena jakościowa).</p> <p>Ocenę zagrożenia hałasem przeprowadzono metodą jakościową uwzględniając trzy czynniki cząstkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizację kolei w granicach jednostki lub do 100m od jej granicy, - lokalizację dużych zakładów przemysłowych będących źródłem hałasu wg POŚ na obszarze danej jednostki, - średniodobowy ruch roczny (SDRR) na drogach wojewódzkich wg Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) 2020/2021. 	Urząd Miasta Kętrzyn, Generalny Pomiar Ruchu (GPR) 2020/2021, dane ogólnodostępne – lokalizacja kolei i dużych zakładów przemysłowych.
Techniczna	Stan techniczny lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności.	<p>Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności [liczba lokali/1000 Mk].</p> <p>Do analiz przyjęto liczbę lokali pozostających pod zarządem komunalnym wymagających prac remontowych poprawiających energooszczędność: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, zmiana systemu ogrzewania lokali.</p>	Urząd Miasta Kętrzyn, zarządcy nieruchomości.
Techniczna	Stan techniczny lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.	<p>Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami [liczba lokali/1000 Mk 60+].</p> <p>Do analiz przyjęto liczbę lokali pozostających pod zarządem komunalnym wymagających prac remontowych: remonty podłóg, pozostałe prace remontowe (wydzielenie łazienki, przeróbki funkcjonalne wewnątrz lokali, inne).</p>	Urząd Miasta Kętrzyn, zarządcy nieruchomości.
Techniczna	Budynki o przeznaczeniu publicznym wymagające termomodernizacji.	Wskaźnik budynków o przeznaczeniu publicznym wymagających termomodernizacji [liczba budynków/km ²].	Urząd Miasta Kętrzyn, zarządcy nieruchomości.

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Źródło danych
Przestrzenno-funkcjonalna	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny. Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru. Zabytki wymagające interwencji.	Wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu [liczba budynków/ km ²].	Urząd Miasta Kętrzyn, zarządcy nieruchomości.
Przestrzenno-funkcjonalna	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru. Liczba pustostanów na terenie miasta.	Wskaźnik liczby pustostanów [liczba obiektów/ km ²].	Urząd Miasta Kętrzyn, zarządcy nieruchomości.
Przestrzenno-funkcjonalna	Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru. Niski poziom obsługi komunikacyjnej. Liczba wypadków komunikacyjnych.	Wskaźnik liczby wypadków [szt./ km ²].	Polskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Instytut Transportu Samochodowego.
Przestrzenno-funkcjonalna	Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Liczba negatywach zjawisk w przestrzeni miejskiej.	Wskaźnik liczby negatywach zjawisk w przestrzeni miejskiej [szt./ km ²]. Wg Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa prowadzonej przez Policję: dzikie wysypiska śmieci, dzikie kąpieliska, grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, niewłaściwa infrastruktura drogowa, zła organizacja ruchu, niestrzeżone przejazdy kolejowe i przejścia przez tory, nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.	Wg Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa prowadzonej przez Policję.

Sfera	Zjawisko	Wskaźnik	Źródło danych
Przestrzenno-funkcjonalna	Niedobór lub niskiej jakości tereny publiczne. Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Dostęp do usług społecznych.	Wskaźnik dostępu do usług społecznych [ocena jakościowa]. Wskaźnik dostępu do usług społecznych określono w ramach oceny jakościowej na podstawie analizy czasów dotarcia pomiędzy centrami jednostek delimitacyjnych: pieszo, rowerem, autem.	Do wyznaczenia czasów posłużono się danymi Mapy Google.

Źródło: opracowanie własne.

Analiza delimitacyjna pozwoliła na diagnozę uwarunkowań społecznych w mieście Kętrzyn i identyfikację obszarów wymagających szczególnego wsparcia. Wyniki analizy wskaźnikowej dla sfery społecznej przedstawiono poniżej. W tabelach użyto kolorów do oznaczenia występowania zjawisk kryzysowych, zaciemniony kolor oznacza występowanie negatywnego kryzysowego zjawiska, ostatnia kolumna zawiera sumę tych zjawisk wskazujących na intensywność koncentracji niekorzystnych zjawisk w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych.

Największą koncentracją negatywnych zjawisk charakteryzuje się strefa A (8 zjawisk), stanowiąca centralny obszar w mieście. Zdiagnozowano w tej strefie wysoce ponadprzeciętne występowanie, względem średniej dla miasta, szeregu niekorzystnych zjawisk społecznych: bezrobocia, ubóstwa, korzystania z pomocy społecznej, przestępczości, dużej gęstości zamieszkania osób starszych, poziomu niepełnoprawności, niskiego poziomu edukacji i kapitału społecznego, niskiej aktywności społecznej oraz problemów w rodzinach (uzależnienia, przemoc, problemy wychowawcze).

W strefach B i C odnotowano dwukrotnie mniej zjawisk kryzysowych (po 4 zjawiska). W strefie B należą do nich: bezrobocie, ubóstwo, niski poziom edukacji i kapitału społecznego, niska aktywność społeczna). W strefie C odnotowano takie zjawiska jak: ubóstwo, wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej, wysoki poziom niepełnoprawności wśród mieszkańców, niski poziom edukacji i kapitału społecznego.

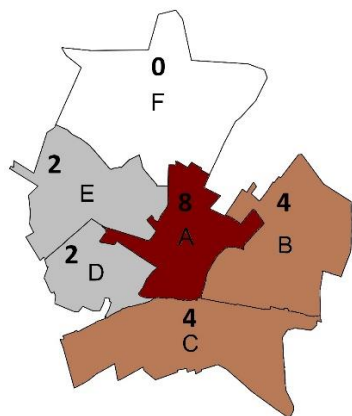
W strefach D i E odnotowano po 2 niekorzystne zjawiska, oraz żadnego w strefie F.

Tabela 3. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze społecznej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik bezrobocia [liczba osób/100 Mk]	Wskaźnik ubóstwa [liczba osób/100 Mk]	Wskaźnik pomocy społecznej [liczba osób/100 Mk]	Wskaźnik przestępczości [liczba interwencji/km²]	Wskaźnik gęstości zamieszkania osób 60+ [liczba osób/km²]	Wskaźnik niepełnosprawności [liczba osób/100 Mk]	Wskaźnik poziomu edukacji [%]	Frekwencja wyborcza [%]	Wskaźnik problemów rodziny [liczba osób/100 Mk]	Liczba zjawisk kryzysowych
1	Strefa A	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK		TAK	TAK	8
2	Strefa B	TAK	TAK					TAK	TAK		4
3	Strefa C		TAK	TAK			TAK	TAK			4
4	Strefa D				TAK	TAK					2
5	Strefa E					TAK		TAK			2
6	Strefa F										0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze społecznej (strefy delimitacyjne i liczba zjawisk)

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 4. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze gospodarczej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Stopień przedsiębiorczości [podmioty/100 Mk]	Wskaźnik dynamiki przedsiębiorczości [nowe podmioty/100 Mk]	Wskaźnik kondycji przedsiębiorstw [zawieszone podmioty/100 Mk]	Liczba zjawisk kryzysowych
1	Strefa A			TAK	1
2	Strefa B			TAK	1
3	Strefa C		TAK		1
4	Strefa D	TAK	TAK		2
5	Strefa E	TAK			1
6	Strefa F	TAK	TAK		2

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze środowiskowej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Stopień zanieczyszczenia powietrza [liczba pieców na paliwo stałe/km ²]	Wskaźnik rozmieszczenia wyrobów azbestowych [Mg/km ²]	Relatywny poziom natężenia hałasu]	Liczba zjawisk kryzysowych
1	Strefa A	TAK	TAK	TAK	3
2	Strefa B			TAK	1
3	Strefa C				0
4	Strefa D	TAK		TAK	2
5	Strefa E				1
6	Strefa F				0

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/re-montu [liczba budynków/ km ²]	Wskaźnik liczby pustostanów [liczba obiektów/ km ²]	Wskaźnik liczby wypadków [szt./ km ²]	Wskaźnik liczby negatywach zjawisk w przestrzeni miejskiej [szt./ km ²]	Wskaźnik dostępu do usług społecznych [ocena jakościowa]	Liczba zjawisk kryzysowych
1	Strefa A	TAK	TAK	TAK	TAK		4
2	Strefa B						0
3	Strefa C						0
4	Strefa D	TAK			TAK		2
5	Strefa E		TAK	TAK			2
6	Strefa F						0

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 7. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze technicznej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności [[liczba lokali]/1000 Mk]	Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami [liczba lokali/1000 Mk]	Wskaźnik budynków o przeznaczeniu publicznym wymagających termomodernizacji [liczba budynków/km ²]	Liczba zjawisk kryzysowych
1	Strefa A	TAK	TAK	TAK	3
2	Strefa B				0
3	Strefa C	TAK	TAK		2
4	Strefa D				0
5	Strefa E		TAK	TAK	2
6	Strefa F				0

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowaniem przeprowadzonej analizy jest poniższa tabela, która prezentuje skumulowane zjawiska kryzysowe we wszystkich analizowanych sferach. Na podstawie analizy, zidentyfikowano obszar zdegradowany, który charakteryzuje się największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk kryzysowych.

Analiza przeprowadzona na obszarze objętym badaniem ujawniła szereg zjawisk kryzysowych i problemów, które negatywnie wpływają na jego stan. Liczba zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych wskazuje na to, że obszar ten jest szczególnie dotknięty problemami i wymaga priorytetowej interwencji.

Tabela 8. Wyniki analizy wskaźnikowej we wszystkich analizowanych sferach

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba zjawisk kryzysowych w sferach:					Sumaryczna liczba zjawisk kryzysowych
		Spolecznej	Gospodarczej	Środowiskowej	Przestrzenno-funkcjonalnej	Technicznej	
1	Strefa A	8	1	3	4	3	19
2	Strefa B	4	1	1	0	0	6
3	Strefa C	4	1	0	0	2	7
4	Strefa D	2	2	2	2	0	8
5	Strefa E	2	1	1	2	2	8
6	Strefa F	0	2	0	0	0	2

Zródło: opracowanie własne.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysowym w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni miasta. Liczba mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji nie może przekraczać 30% liczby mieszkańców miasta.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową jednostka delimitacyjna A charakteryzuje się silną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (8 wskaźników) oraz silną koncentracją negatywnych zjawisk w innych sferach (11 wskaźników we wszystkich pozostałych 4 sferach). W sumie w strefie A zidentyfikowano 19 wskaźników opisujących liczne zjawiska kryzysowe.

W związku z tym, że strefa A znacząco wyróżnia się pod względem liczby zarówno negatywnych zjawisk społecznych, jak i sumarycznej liczby zjawisk, jako obszar zdegradowany wyznaczono strefę A. Strefę tę wskazano także jako obszar rewitalizacji.

Tabela 9. Dane obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ludności [osoby]	Liczba ludności [%]	Powierzchnia [km ²]	Powierzchnia [%]
1.	Strefa A (OZ i OR)	5 192	20,43	1,24	12,01
2.	Strefa B	1 883	7,41	1,93	18,63
3.	Strefa C	2 123	8,35	2,14	20,67
4.	Strefa D	5 294	20,84	0,88	8,47
5.	Strefa E	5 664	22,29	1,47	14,24
6.	Strefa F	5 256	20,68	2,69	25,98
7.	SUMA	25 412	100,00	10,35	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Kętrzyn, dane za rok 2022.

Wskazany obszar zajmuje powierzchnię 1,24 km², co stanowi około 12,01% całego obszaru miasta i zamieszkały był w 2022 roku przez 5 192 mieszkańców, co stanowiło 20,43% liczby mieszkańców miasta.

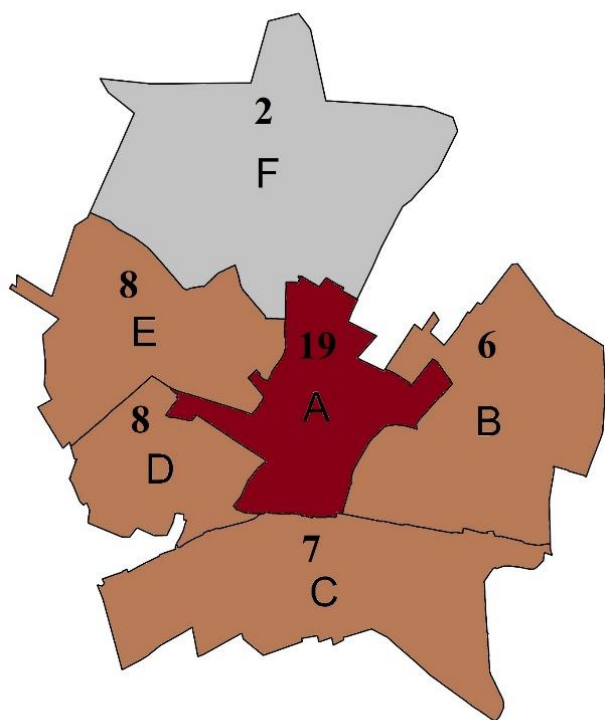
Poniżej zaprezentowano mapę poglądową.

Obszar rewitalizacji – ważność dla rozwoju gminy

Miasto Kętrzyn zamierza prowadzić rewitalizację na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, zarówno ze względu na likwidację lub ograniczenie występujących negatywnych zjawisk, ale także z powodu dużego znaczenia tego obszaru dla rozwoju lokalnego i występujących tutaj licznych potencjałów rozwojowych.

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje centrum miasta, gdzie znajdują się liczne punkty realizacji usług społecznych: kulturalnych, integracyjnych, sportowo-rekreacyjnych, zdrowotnych, innych. Jest tam skumulowana aktywność społeczna mieszkańców (organizacje pozarządowe, urzędy, szkoły) i gospodarcza (centrum gospodarcze i usługowe gminy). Jest to obszar istotnych dla gminy terenów publicznych i kulturowych mających znaczenie miastotwórcze (dziedzictwo kulturowe, zabytki, tereny rekreacyjne, przestrzenie miejskie z potencjałem).

Rysunek 3. Podsumowanie analizy zjawisk kryzysowych (strefy delimitacyjne i liczba zjawisk)

Źródło: opracowanie własne.

2.4. Metodyka opracowania GPR

Praca nad GPR składa się z trzech kluczowych etapów:

- etap opracowania szczegółowej, pogłębionej diagnozy,
- etap planistyczny związany z określeniem wizji, celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- etap określenia zasad wdrażania Programu związany z zaplanowaniem finansowania, systemu zarządzania, ewaluacji i zmian determinowanych uchwaleniem GPR.

Te trzy etapy pracy nad GPR są dość elastyczne, ponieważ częściowo nakładają się na siebie czasowo, a zmiany w jednej części dokumentu determinują zmiany w innych częściach. Niemniej w trakcie prac nad dokumentem można rozróżnić wspomniane etapy, także ze względu na rodzaj innej pracy merytorycznej.

Szczegółowa diagnoza, to diagnoza o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji. W środowisku eksperckim określana jest jako diagnoza pogłębiona. Jej zakres stanowi rozwinięcie i uzupełnienie diagnozy przeprowadzonej dla całego miasta na etapie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji diagnoza dotyczy nie tylko negatywnych zjawisk, ich przyczyn, czy mechanizmów ich powstawania, ale także potencjałów, które mogą zostać wykorzystane do rozwiązywania eliminacji lub ograniczenia zidentyfikowanych negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji.

Na etapie opracowania szczegółowej diagnozy wykorzystano dane wskaźnikowe opracowane na etapie wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Dodatkowo skorzystano z innych źródeł: badań ilościowych (ankietowych) i jakościowych.

Dla zachowania spójności z diagnozą delimitacyjną posługiwano się co do zasady tymi samymi danymi wg roku 2022, chyba że od tego czasu zaszły istotne zmiany w jakimś obszarze, wówczas diagnozę szczegółową zaktualizowano lub uzupełniono.

Wśród źródeł, z których skorzystano przy opracowaniu GPR, wymienić należy:

- dane pochodzące z zasobów Urzędu Miasta w Kętrzynie i jednostek podległych lub uzyskane od innych instytucji publicznych,
- dane ilościowe zgromadzone na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- dane ilościowe zgromadzone w wyniku badań społecznych (badanie on-line wspomagane tradycyjnym ankietowaniem – „Badania identyfikacji i oceny przez mieszkańców występowania problemów, potrzeb i potencjałów na obszarze rewitalizacji Miasta Kętrzyn”, zwane dalej „Badaniami pogłębionymi”),
- wywiady indywidualne i grupowe z ekspertami, przedstawicielami instytucji i organizacji,
- warsztaty diagnostyczne z interesariuszami rewitalizacji,
- wizje lokalne,
- spacer badawczy,
- spotkania i dyskusje z interesariuszami, ekspertami, pracownikami Urzędu Miasta i miejskich jednostek organizacyjnych,
- inne dokumenty strategiczne lub programowe dotyczące miasta Kętrzyn,
- inne dokumenty diagnostyczne opracowane na potrzeby opracowania dokumentów strategicznych i programowych,
- wyniki otwartego naboru na przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
- zgłaszane indywidualne uwagi przez interesariuszy w trakcie całego procesu prac nad dokumentem,
- wyniki konsultacji społecznych i opiniowania (uzupełnić po konsultacjach).

Na różnych etapach prac starano się zapewnić szeroki udział partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących środowiska pozarządowe i społeczeństwo

obywatelskie. Niemniej należy podkreślić, że największa aktywność społeczna była związana z etapem opracowania diagnozy oraz etapem planistycznym, w szczególności dotyczącym określenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dlatego też już w trakcie prac diagnostycznych analizowano sposoby rozwiązania zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, tak aby jak najbardziej zaciekać interesariuszy problematyką rewitalizacji.

Program zawiera szczegółowy opis sposobu zaangażowania partnerów społecznych i gospodarczych – informacje o działaniach partycypacyjnych znajdują się w rozdziale 10.

W szczególności warto podkreślić, że wykonano badania pogłębione problemów, potrzeb i potencjałów obszaru rewitalizacji miasta Kętrzyn w postaci kwestionariusza ankiety (badanie on-line wspomagane tradycyjnym ankietowaniem). W badaniu wzięło udział 175 osób. Kwestionariusz ankiety zawierał:

- pytania zamknięte dotyczące negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych,
- pytania otwarte dotyczące w/w problemów,
- pytania dotyczące potencjałów obszaru rewitalizacji,
- pytania dotyczące pomysłów na potrzebne działania (przedsięwzięcia), które powinny być zrealizowane na obszarze rewitalizacji celem eliminacji lub ograniczenia występujących negatywnych zjawisk.

Pytania otwarte pozwoliły na uzyskanie pogłębionych odpowiedzi, które dały obraz dominujących poglądów wśród mieszkańców oraz pozwoliły na określenie przyczyn zidentyfikowanych negatywnych zjawisk.

Dane liczbowe zawarto w tabelach, zilustrowano na wykresach lub mapach. Przedstawiono też zagadnienia urbanistyczne i wybrane kwestie przestrzenne. Wybrane zjawiska zilustrowano fotografiami. Wyniki badań jakościowych zaprezentowano w sposób opisowy.

W szczegółowej diagnozie dokonano opisu wg sfer, ujęto zarówno zjawiska negatywne, jak i posiadane potencjały. Sposób prezentacji danych ilościowych i wyników badań jakościowych dobierano do każdego z opisywanych zjawisk indywidualnie. Sposób prezentacji zależał od rodzaju, ilości posiadanych danych oraz czytelności map, wykresów lub tabel.

Jako podsumowanie diagnozy opracowano syntezę diagnozy obszaru realizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

Na etapie planistycznym, przy określaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych ogłoszono otwarty nabór na tego typu projekty. Pozwoliło to na szeroką partycypację, uczestnictwo interesariuszy w planowaniu działań rewitalizacyjnych.

W trakcie prac nad programem rewitalizacji przyjęto zasadę, że program będzie odpowiadał na kluczowe negatywne zjawiska i stany kryzysowe, zwłaszcza pierwotne (związane z przyczynami zjawisk kryzysowych), które można ograniczyć przy wykorzystaniu potencjałów obszaru rewitalizacji. Jednocześnie przyjęto zasadę maksymalnie kompleksowego podejścia do planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tak aby jednym przedsięwzięciem oddziaływać na kilka zjawisk negatywnych. Pozwoli to na prowadzenie działań rewitalizacyjnych w sposób kompleksowy i zintegrowany, przy jednoczesnej koncentracji środków finansowych i organizacyjnych. Przy planowaniu przedsięwzięć oparto się także w szczególności na zasadzie komplementarności, co ma służyć wzajemnemu wzmocnieniu się efektów zaplanowanych przedsięwzięć. Pozwoli to na osiągnięcie wysokiego poziomu efektywności działań.

3. Diagnoza obszaru rewitalizacji

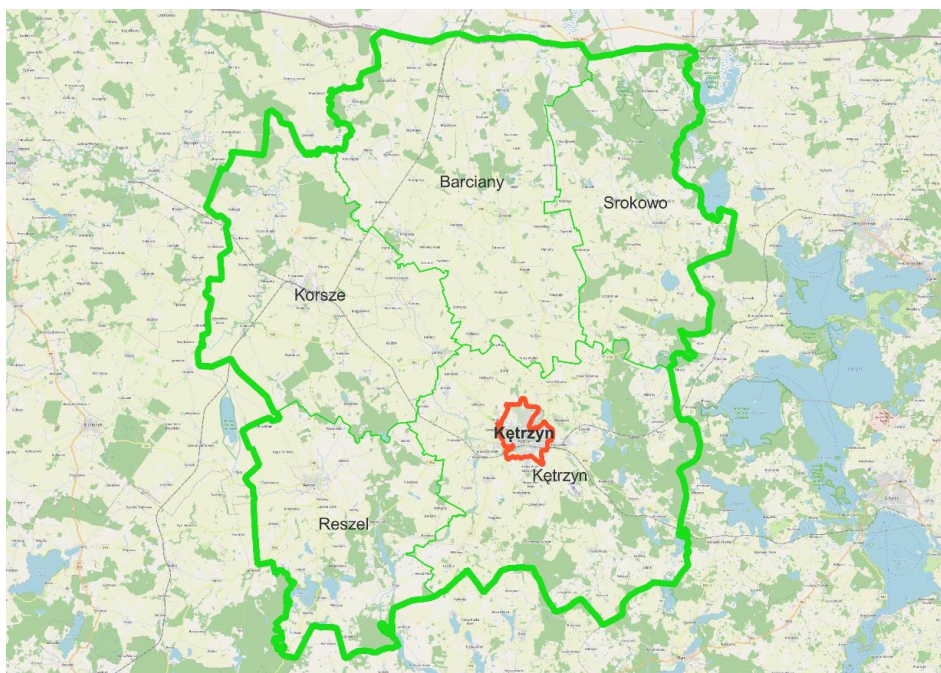
3.1. Ogólne dane o mieście

Kętrzyn, położony w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego, jest ważnym lokalnym ośrodkiem administracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym i gospodarczym. Jest siedzibą powiatu kętrzyńskiego, który obejmuje miasto Kętrzyn i gminy: Kętrzyn, Reszel, Korsze, Barciany, Srokowo.

Miasto Kętrzyn rozciąga się na powierzchni 1 035 ha i jest otoczone przez gminę Kętrzyn ze wszystkich stron.

Odległość drogowa z Kętrzyna do stolicy województwa – Olsztyna, wynosi około 90 km, do Mrągowa i Giżycka – ok. 30 km. Odległość w linii prostej do granicy z Federacją Rosyjską wynosi ok. 30 km.

Rysunek 4. Położenie Kętrzyna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OpenStreetMap.org

Tabela 10. Podstawowe informacje o mieście

województwo	warmińsko-mazurskie
powiat	kętrzyński
powierzchnia miasta	10,35 km ²
populacja	25 412

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych (BDL)

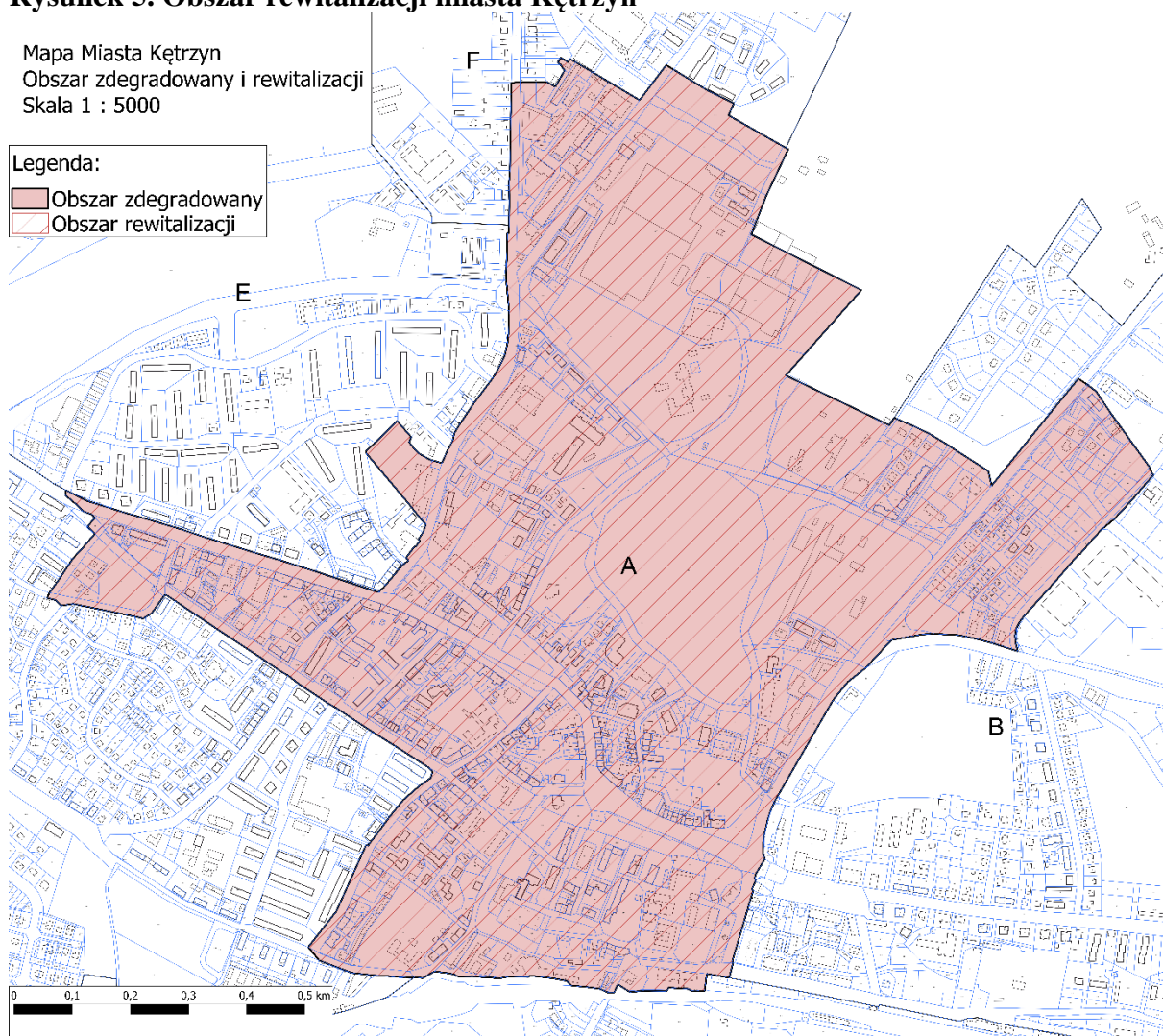

3.2. Obszar rewitalizacji

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został wyznaczony uchwałą nr LXXVIII/579/2023 z dnia 26 października 2023 r. przez Radę Miejską w Kętrzynie (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z dnia 10 listopada 2023 r, poz. 5476). Wyznaczony obszar rewitalizacji objął całość obszaru zdegradowanego. Obszar rewitalizacji miasta Kętrzyn jest zwarty przestrzennie, nie jest podzielony na podobszary. Na obszarze rewitalizacji nie ustanowiono prawa pierwokupu, ani zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z możliwością jaką daje art. 11 ust. 5 ustawy o rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 1,24 km², co stanowi około 12,01% całego obszaru miasta i zamieszkały był w 2022 roku przez 5 192 mieszkańców, co stanowiło 20,43% liczby mieszkańców miasta.

Rysunek 5. Obszar rewitalizacji miasta Kętrzyn

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji miasta obejmuje centrum miasta w którym są skoncentrowane nie tylko negatywne zjawiska w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej, ale także liczne potencjały.

Tabela 11. Obszar rewitalizacji - ulice

Strefa A (obszar rewitalizacji)	Szkolna (nr 1A i 1 oraz parzyste 2 - 8); Wojska Polskiego (nr parzyste 2 – 16, 9); Mikołaja Reja; Michała Kajki; Mikołaja Kopernika; Skłodowskiej-Curie; Jagiełły (1 - 6); Chrobrego (1, 3, 3a, 3b, parzyste: 2 - 12); Parkowa. Diehla, Szpitalna, Targowa (od 7A do końca), Sportowa (od 1 do 16), Spacerowa, Mazowiecka (nieparzyste od 1 do 7A); Bałtycka (poza nr 20), Wiosenna, Dworcowa (6), Chopina (1, 2, 4); Zamkowa (Zamek); Rycerska; Zjazdowa; Staromiejska; Ludwika Osińskiego; Andrzeja Struga; Słowackiego; Gałczyńskiego; Wilcza; Warmińska; Wileńska (nr 16 i 16A); Poczta nr nieparzyste; Adama Asnyka; Kaszubska; Tadeusza Kościuszki; Piwna; Jerzego Lanca; Rybna; Adama Mickiewicza; Romualda Traugutta; Romualda Mielczarskiego; Stanisława Wyspiańskiego; Poznańska (6); Powstańców Warszawy (nr nieparzyste oraz parzyste 2 i 4); Pl. Piłsudskiego; Mazurska nieparzyste (1 - 7 oraz parzyste 2 - 16); Daszyńskiego (nieparzyste do nr 17A oraz parzyste), Kwiatowa (nr 1, 3, 5); Żeromskiego (1, 1A, 4); Sikorskiego (nieparzyste od początku do nr 57 oraz parzyste 2 - 34).
---	---

Źródło: opracowanie własne.

Na zaprezentowany obszar rewitalizacji miasta należy patrzeć w ujęciu ulic i podziału przestrzennego (mapa), przy czym ze względu na możliwe zmiany nazw ulic, numerów obiektów, podstawą podziału jest graficzne zobrazowanie na mapie.

Szczegółowa metodykę wyznaczenia obszaru rewitalizacji zaprezentowano w kolejnym podrozdziale.

3.3. Sfera społeczna

Sfera społeczna odgrywa kluczową rolę w procesie diagnostycznym, ponieważ to właśnie występowanie społecznych zjawisk kryzysowych jest warunkiem koniecznym do uznania, że dany obszar stanowi obszar rewitalizacji.

W ramach diagnozy przeprowadzono poniżej analizę szeregu zjawisk w sferze społecznej określając stosowne wskaźniki zjawisk kryzysowych, porównując je do średnich dla miasta wraz ze wskazaniem wyników badań mieszkańców i ewentualnych potencjałów występujących w danym obszarze.

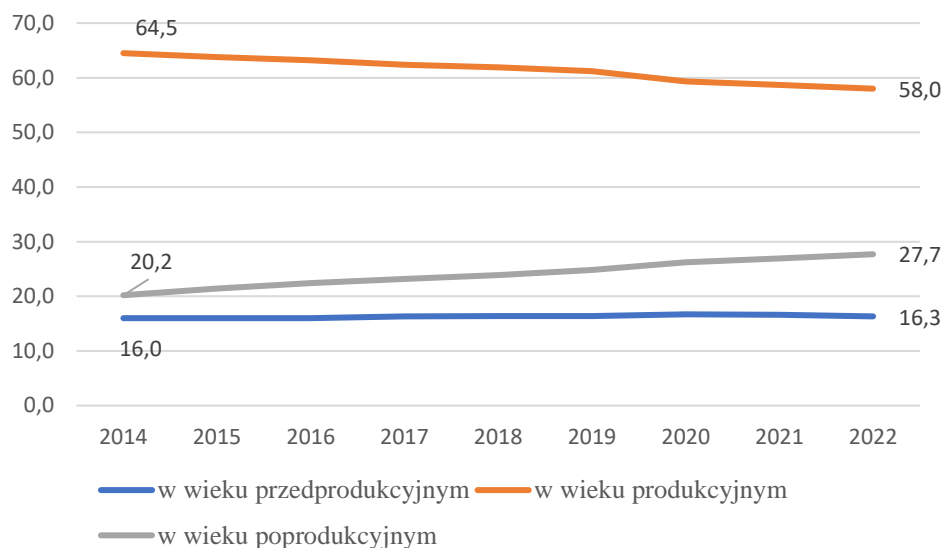
3.3.1. Demografia

Obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez 5 192, co stanowi około 20,42% mieszkańców całego miasta¹. Na tym terenie, podobnie jak w całym mieście w ostatnich latach następuje spadek ludności. W okresie od 2014 do 2022 r. liczba mieszkańców obszaru zmniejszyła się o 8,7%. Tempo zmian liczby ludności na obszarze rewitalizacji nie odznacza się silnym zróżnicowaniem i dotyczy wszystkich jego części.

¹ Dane z 2022 r. według danych z ewidencji ludności.

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się niekorzystną strukturą demograficzną.

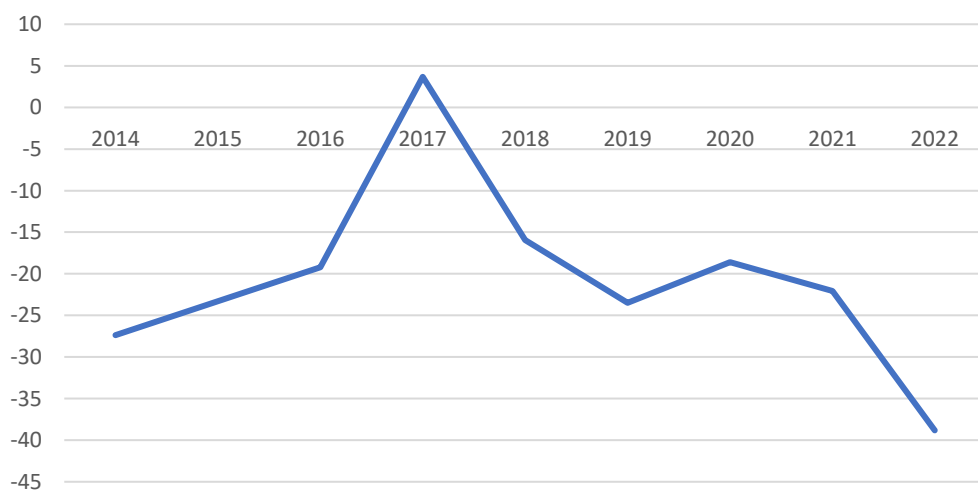
Rysunek 6. Struktura wieku mieszkańców obszaru rewitalizacji [%]

Źródło: oszacowanie własne na podstawie danych GUS oraz danych z ewidencji ludności.

Od 2014 roku notuje się wzrost udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (z 20,2% w 2014 do 27,7% w roku 2022), głównie kosztem ludności w wieku produkcyjnym (spadek z 64,5% w 2014 do 58,0% w roku 2022).

Rysunek 7. Saldo migracji obszaru rewitalizacji [os.]

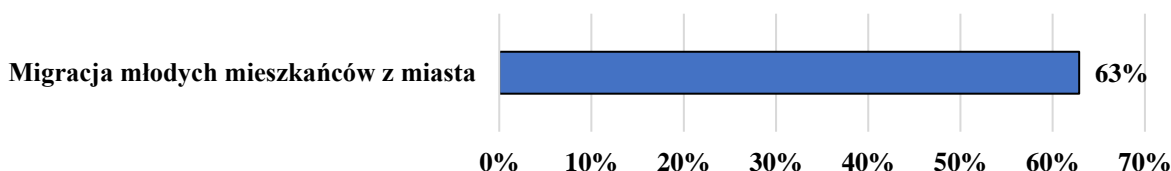

Źródło: oszacowanie własne na podstawie danych GUS oraz danych z ewidencji ludności.

Jednym ze znaczących negatywnych zjawisk, charakterystycznych także dla całego miasta jest migracja mieszkańców, głównie osób młodych. Średnio każdego roku liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji zmniejsza się z powodu migracji o ok. 30 osób, przy czym w ostatnich latach to zjawisko znacząco się nasiliło.

Badania identyfikacji i oceny przez mieszkańców występowania problemów, potrzeb i potencjałów na obszarze rewitalizacji Miasta Kętrzyn („Badania pogłębione”) wskazują, że w percepcji mieszkańców problem migracji jest najważniejszym problemem na tym obszarze (63% mieszkańców).

Rysunek 8. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - migracje [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania identyfikacji i oceny przez mieszkańców występowania problemów, potrzeb i potencjałów na obszarze rewitalizacji Miasta Kętrzyn („Badania pogłębione”).

3.3.2. Bezrobocie

W 2022 roku w całym mieście Kętrzyn zarejestrowanych było ok. 1,0 tys. osób bezrobotnych. Od roku 2014 odnotowano więc bardzo duży spadek (ok. 2,0 tys. bezrobotnych). Oficjalna stopa bezrobocia wyniosła na koniec 2022 r. w powiecie kętrzyńskim 18,0% (w 2014 – 30,1%) i była istotnie wyższa od średnich dla województwa (8,6%) i kraju (5,2%). Widać wyraźnie, że ogromne korzyści rozwoju gospodarczego, jakie odniosła Polska jako państwo po wejściu do UE i w ostatnich latach, nie przełożyły się w tak dużym stopniu na obszar miasta Kętrzyn.

W Kętrzynie podstawową grupę bezrobotnych stanowią osoby posiadające niskie wykształcenie: gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe. Nie jest dostrzegalne zróżnicowanie wg płci. Natomiast specyfiką Kętrzyna jest relatywnie duża liczba bezrobotnych mężczyzn w wieku ponad 55 lat i dość duża liczba kobiet w wieku 25-34 lata.

Do opisu zjawiska na potrzeby delimitacji i obszaru rewitalizacji określono wskaźnik liczby osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie z tytułu bezrobocia w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przyjęto założenie, że liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu bezrobocia odzwierciedla realne problemy tego zjawiska. W roku 2022 było to 120 osób, co stanowiło prawie 35% wszystkich mieszkańców miasta korzystających z MOPS z tytułu bezrobocia. Wyliczony, średni wskaźnik bezrobocia wynosi 2,31 osób na 100 mieszkańców, przy średniej dla miasta równej 1,35.

Problem bezrobocia wskazało także 43% mieszkańców obszaru rewitalizacji jako jeden z kluczowych problemów rozwoju.

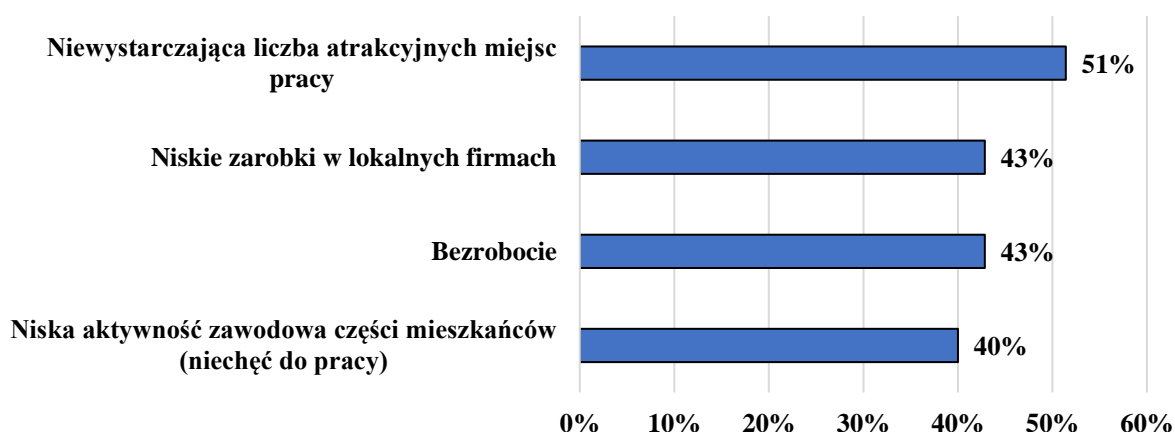
Tabela 12. Bezrobocie

Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Korzystający z pomocy MOPS z tytułu bezrobocia [liczba osób]	Wskaźnik bezrobocia [liczba osób/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	120	2,31
2	Obszar miasta	25 412	344	1,35

Źródło: opracowanie własne.

Wg stanu na koniec 2022 roku długotrwale bezrobotni stanowili 47% ogółu bezrobotnych. Jest to związane z dziedziczeniem problemu w rodzinach. Wśród przyczyn bierności zawodowej jest niski poziom wykształcenia. Zjawisko jest powiązane z szerszymi problemami społecznymi, w tym rynku pracy, zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i w całym mieście. Badani mieszkańcy wskazali m.in. że problemem jest niska aktywność zawodowa części mieszkańców – niechęć do pracy (40% badanych). W opinii mieszkańców sytuacja kryzysowa jest związana także z niskimi zarobkami (43% badanych) i niewystarczającą liczbą atrakcyjnych miejsc pracy (51% badanych). Te ostatnie czynniki wpływają także na zjawiska migracji osób młodych omówione wcześniej.

Rysunek 9. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - bezrobocie i rynek pracy [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

Zjawisko bezrobocia w mieście podlega kontroli i ograniczeniu przez działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie, którego siedziba znajduje się na obszarze rewitalizacji.

3.3.3. Ubóstwo

Do opisu zjawiska ubóstwa na obszarze rewitalizacji określono wskaźnik liczby osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przyjęto założenie, że liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu ubóstwa odzwierciedla realne problemy tego zjawiska.

Wskaźnik służy do oceny poziomu ubóstwa i nierówności społecznych w mieście oraz podejmowania w przyszłości działań mających na celu wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Tak wyliczony średni wskaźnik ubóstwa wynosi na obszarze rewitalizacji 3,39 na 100 mieszkańców i jest znacznie wyższy od średniej dla miasta wynoszącej 1,96 osób na 100 mieszkańców. Na obszarze rewitalizacji odnotowano w 2022 r. 176 osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu ubóstwa, co stanowiło ponad 35% wszystkich mieszkańców miasta korzystających z pomocy z tego tytułu.

Tabela 13. Ubóstwo

Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Korzystający z pomocy MOPS z tytułu ubóstwa [liczba osób]	Wskaźnik ubóstwa [liczba osób/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	176	3,39
2	Obszar miasta	25 412	497	1,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kętrzynie.

Do głównych przyczyn ubóstwa należy bezrobocie, niska aktywność ekonomiczna i społeczna, co skutkuje niskim poziomem dochodów mieszkańców, w tym dotyczy to także wysokości rent i emerytur. Przyczyny te są powiązane z wiekiem mieszkańców obszaru rewitalizacji (duży odsetek seniorów) oraz poziomem ich zdrowia, w tym zagadnień niepełnosprawności. Istotnym problemem jest także samotność części mieszkańców, co pogłębia problemy ubóstwa. W gospodarstwach kilkuosobowych koszty stałych wydatków rozkładają się na kilka osób, w gospodarstwach jednoosobowych obciążają tylko jedną osobę.

Mimo, że ubóstwo stanowi realny problem w Kętrzynie i na obszarze rewitalizacji, w percepcji samych mieszkańców nie jest zjawiskiem najważniejszym (tylko 9% wskazań).

3.3.4. Korzystanie z pomocy społecznej

Ze zjawiskiem ubóstwa związane jest zjawisko korzystania z pomocy społecznej. Do opisu zjawiska korzystania z pomocy społecznej określono wskaźnik liczby osób korzystających ze świadczeń społecznych ze wszystkich tytułów udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie na 100 mieszkańców. Przyjęto założenie, że liczba osób korzystających z pomocy MOPS odzwierciedla realne problemy niewystarczających dochodów.

Wskaźnik służy do oceny poziomu niskich dochodów oraz podejmowania w przyszłości działań mających na celu wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, także w kontekście rozwoju zawodowego.

Średni wskaźnik pomocy społecznej wynosi na obszarze rewitalizacji 12,25 osób na 100 mieszkańców i jest znacznie wyższy od średniej dla miasta wynoszącej 7,41 osób na 100 mieszkańców. Na obszarze rewitalizacji odnotowano w 2022 r. 636 osób korzystających z pomocy MOPS, co stanowiło prawie 34% wszystkich mieszkańców miasta korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 14. Pomoc społeczna

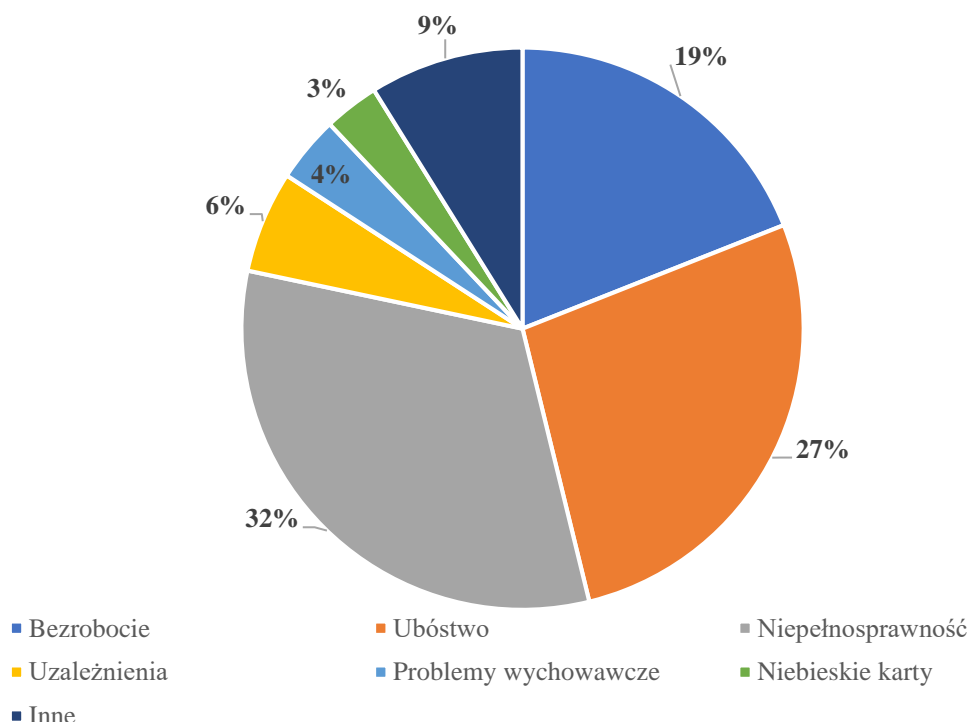
Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Korzystający z pomocy MOPS [liczba osób]	Wskaźnik pomocy społecznej [liczba osób/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	636	12,25
2	Obszar miasta	25 412	1884	7,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kętrzynie.

Wśród przyczyn korzystania z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji najwięcej dotyczyło niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby (32%) i ubóstwa (27%).

Wsparcia osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości, udziela Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie, którego siedziba znajduje się na obszarze rewitalizacji (ul. Poczтовая 11).

Rysunek 10. Przyczyny przyznawania pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kętrzynie.

Należy podkreślić, że ze względu na rozwój społeczno-gospodarczy kraju, ogólna liczba osób korzystających z pomocy społecznej spada (o ok. 50% w stosunku do roku 2014). Niemniej ze względu na zjawisko starzejącego się społeczeństwa utrzymuje się lub rośnie liczba korzystających z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Największą liczbę rodzin korzystających ze środków pomocy społecznej stanowią gospodarstwa jednoosobowe, następnie rodziny z dziećmi oraz rodziny rencistów i emerytów.

Działalność na rzecz osób potrzebujących wsparcia prowadzi w Kętrzynie szereg instytucji:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (ul. Pocztowa 11, obszar rewitalizacji),
- Środowiskowy Dom Samopomocy (ul. Sikorskiego 76J, poza obszarem rewitalizacji),
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne Kętrzyński Dom Wsparcia w Kętrzynie (ul. Sikorskiego 46, w pobliżu obszaru rewitalizacji),
- Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej (ul Wileńska 16B, poza obszarem rewitalizacji),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (ul. Pocztowa 9 obszar rewitalizacji),
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Kętrzynie (ul. Budowlana 5, poza obszarem rewitalizacji).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oprócz realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, realizuje także zadania z zakresu pomocy społecznej określone dla ośrodków pomocy i powiatowych centrów pomocy rodzinie. W 2023 r. MOPS wydatkował ponad 24,6 mln zł, z tego ponad 11 mln to wypłata świadczeń społecznych, ok. 0,8 mln zł – usługi opiekuńcze świadczone w domu osoby chorej, ok. 0,5 mln zł – piecza zastępcza, Program Rządowy Posiłek w szkole i w domu – ok. 1 mln zł, dodatki mieszkaniowe – ok. 1,6 mln zł.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie wykonuje zadania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Działania podejmowane w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie mają na celu poprawę kondycji psychofizycznej uczestników. Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie objęci są: poradnictwem socjalnym polegającym na wspieraniu uczestników w działaniach samopomocowych w obszarze ich życia osobistego i społecznego, poradnictwem psychologicznym, zajęciami terapeutycznymi, opieką i wsparciem pielęgniarstwa, opieką i wsparciem opiekunów.

Głównym celem działania Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego Kętrzyński Dom Wsparcia w Kętrzynie jest świadczenie usług osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych poprzez wsparcie, w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, zapobiegania wtórnym powikłaniom, stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych. Centrum posiada 22 miejsca (15 pobyt dzienny, 7 pobyt stały).

Na terenie miasta działa także Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej (ul. Wileńska 16B) zajmujący się rehabilitacją zawodową, leczniczą i społeczną osób z niepełnosprawnościami, przygotowaniem takich osób do życia i pracy w otwartym środowisku oraz zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami.

Na obszarze miasta działają także inne powiatowe jednostki pomocy społecznej: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Poczтовая 9 (obszar rewitalizacji). PCPR prowadzi: Dom Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo dla osób z problemami życiowymi, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Mieszkanie Treningowe, Dom dla Matek z Dziećmi i Kobiet w Ciężcy, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców. PCPR realizuje także szereg projektów dotyczących wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Wyżej wymienione ośrodki stanowią potencjał do rozwoju usług na rzecz osób wymagających pomocy na obszarze rewitalizacji.

3.3.5. Przestępczość

Przestępczość ma szerszy wymiar niż tylko ten dotyczący obszaru rewitalizacji, zwłaszcza na terenie mniejszych miast. Dane z powiatu kętrzyńskiego wskazują, na ogólny wzrost liczby stwierdzonych przestępstw z 917 w 2014 r. do 1007 w 2022 r. Poziom przestępczości o

charakterze kryminalnym, przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji, przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko mieniu, przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajności, utrzymują się na podobnym poziomie. Natomiast odnotowuje się wzrost przestępstw przeciwko rodzinie i opiece. Pocieszający jest wzrost wykrywalności z 64,7% w 2014 do 82,7% w 2022 roku.

Na obszarze rewitalizacji zbadano przestępczość przyjmując liczbę interwencji policyjnych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni. Wzięto pod uwagę:

- interwencje Policji związane z zakłóceniem porządku publicznego,
- interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach niedozwolonych,
- interwencje Policji związane z kradzieżą mienia jako wykroczenie,
- interwencje związane z uszkodzeniem mienia.

Dane policyjne przyjęto za okres styczeń-czerwiec 2023 roku, na podstawie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

Tak wyliczony średni wskaźnik przestępczości dla obszaru rewitalizacji wyniósł 41,94 interwencji na km², przy średniej dla miasta 17,49.

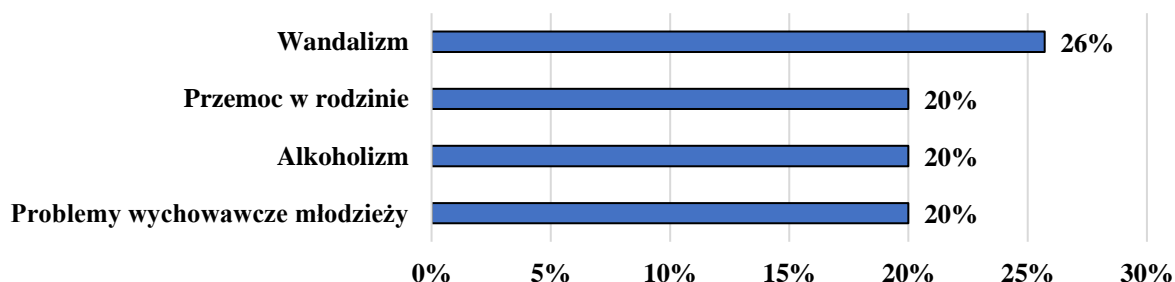
Tabela 15. Przestępczość

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km ²]	Liczba interwencji Policji [szt.]	Wskaźnik przestępczości [liczba interwencji/ km ²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	52	41,94
2	Obszar miasta	10,35	181	17,49

Źródło: opracowanie własne.

Zjawisko przestępczości jest powiązane z szerszymi problemami społecznymi, w tym dotyczącymi problemów wychowawczych młodzieży, zjawiska alkoholizmu.

Rysunek 11. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - przestępczość [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

W szczególności w badaniach zwrócono uwagę na kwestię przemocy w rodzinie. Badani mieszkańcy wskazali m.in. że problemem na obszarze rewitalizacji jest wandalizm (26% badanych), przemoc w rodzinie, alkoholizm mieszkańców, problemy wychowawcze młodzieży (po 20% badanych). Nikt z badanych mieszkańców nie wskazał kradzieży jako istotnego problemu na obszarze rewitalizacji.

Bezpieczeństwo w mieście zapewniają m.in. państwowe i samorządowe służby. W Kętrzynie funkcjonuje Straż Miejska, której siedziba znajduje się bezpośrednio przy granicy obszaru rewitalizacji (ul. Wojska Polskiego 11). Do zadań Straży Miejskiej należy ochrona porządku w miejscach publicznych, obiektach komunalnych, użyteczności publicznej i kontrolowanie ruchu komunikacyjnego. W Kętrzynie funkcjonuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kętrzynie zlokalizowana poza obszarem rewitalizacji (plac Słowiański 1A). Natomiast Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie znajduje się bezpośrednio przy granicy obszaru rewitalizacji (ul. Wojska Polskiego 5).

3.3.6. Osoby ze szczególnymi potrzebami – seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami

Osoby ze szczególnymi potrzebami to osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia barier, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Do grona osób ze szczególnymi potrzebami zaliczyć można zatem szeroką grupę ludzi. Najczęściej rozpatruje się tutaj osoby w wieku senioralnym, których sprawność fizyczna wraz z wiekiem może ulegać obniżeniu oraz osoby z niepełnosprawnością.

W zakresie analizy liczby seniorów, na potrzeby obszaru rewitalizacji określono wskaźnik gęstości zamieszkania osób 60+. Wskaźnik określa koncentrację (gęstość) zaludnienia osób 60+ w każdej jednostce delimitacyjnej na km².

Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji wynosi 1099 osób/km². Przy średniej dla miasta równej 740 osób/km². Liczba seniorów zamieszkujących obszar rewitalizacji wynosi 1363 osoby, co stanowi ok. 18% wszystkich seniorów w mieście.

Tabela 16. Gęstość zamieszkania osób 60+

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km ²]	Liczba mieszkańców 60+ [liczba osób]	Wskaźnik gęstości zamieszkania osób 60+ [liczba osób/km ²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	1363	1099
2	Obszar miasta	10,35	7664	740

Źródło: opracowanie własne.

Zjawisko niepełnosprawności mieszkańców zbadano określając wskaźnik liczby osób korzystających ze świadczeń społecznych udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie z tytułu niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji wynosi 3,91, przy średniej dla miasta równej 2,34 osób na 100 mieszkańców. Liczba osób korzystających z pomocy MOPS z tytułu niepełnosprawności na obszarze rewitalizacji wynosi 203, co stanowi ok. 34% wszystkich takich osób w mieście. Niepełnosprawność jest także główną przyczyną przyznawania pomocy społecznej w Kętrzynie. Odpowiada ona za 32% wszystkich przypadków przyznawania pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji.

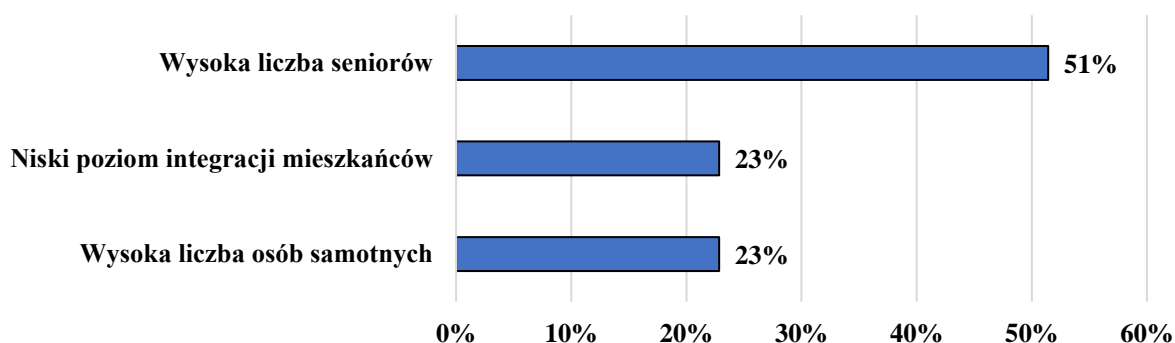
Tabela 17. Poziom niepełnosprawności

Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Korzystający z pomocy MOPS z tytułu niepełnosprawności i długotrwałej choroby [liczba osób]	Wskaźnik niepełnosprawności [liczba osób/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	203	3,91
2	Obszar miasta	25 412	595	2,34

Źródło: opracowanie własne.

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji wskazali w badaniach, że problem dużej liczby seniorów jest istotny (51% badanych). Jest to zjawisko powiązane z innymi zjawiskami społecznymi jak niski poziom integracji społecznej (23% wskazań) czy samotność (23% wskazań).

Rysunek 12. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - seniorzy i samotność [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

Z założenia osoby starsze i z niepełnosprawnościami są to osoby wymagające społecznie większej uwagi ze względu na występujące częściej statystycznie w populacji: choroby, samotność, niższe dochody, inne zjawiska związane z wiekiem senioralnym. Jest to istotne ze

względem na ocenę struktury wiekowej populacji, a także może wskazywać na potrzeby i wyzwania związane z opieką zdrowotną, opieką społeczną i dostosowaniem infrastruktury do potrzeb osób starszych.

Na terenie rewitalizacji zidentyfikowano także problemy osób ze szczególnymi potrzebami, które napotykają na różne bariery w dostępie do zatrudnienia, edukacji, usług zdrowotnych i infrastruktury. Wsparcie dla osób ze szczególnymi potrzebami, takie jak dostosowanie przestrzeni publicznych i budynków do ich potrzeb, szkolenia i rehabilitacja, jest istotne dla poprawy ich sytuacji społecznej.

W czasie spotkań z interesariuszami wskazywano w szczególności potrzeby związane z dostosowaniem ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami (ławki, miejsca odpoczynku, zielone skwerki, itp.).

Wskazane jest zapewnienie takim osobom i ich opiekunom innych form opieki i wsparcia poprzez rozwój mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego, a także opiekę wytechnieniową, większą integrację społeczną oraz szerokie możliwości rehabilitacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej.

3.3.7. Poziom edukacji

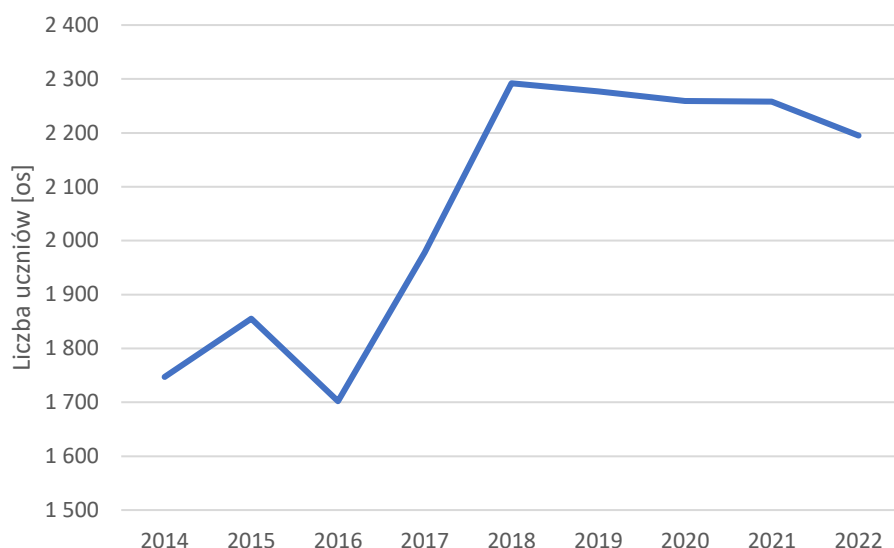
W Kętrzynie funkcjonuje 6 szkół podstawowych. Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach podstawowych wynosi ponad 107 i ciągle rośnie, co wskazuje, że dzieci i młodzież spoza miasta uczą się w miejskich placówkach szkolnych.

Lista szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Feliksa Nowowiejskiego w Kętrzynie przy ul. M. Kopernika 12,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Zientary Malewskiej w Kętrzynie przy ul. Bydgoskiej 1,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stanisława Moniuszki w Kętrzynie przy ul. S. Moniuszki 1,
- Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Macieja Kalenkiewicza „Kotwicz” w Kętrzynie przy ul. Kazimierza Wielkiego 12,
- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 6 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. św. Jana Pawła II w Kętrzynie, ul. Klonowa 2B,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa "Klucz", ul. Adama Asnyka 8.

Mieszkańcy miasta mogą korzystać ze szkół ponadpodstawowych niezależnie od miejsca zamieszkania. Kętrzyn nie jest miastem dużym, więc odległość od szkół do miejsca zamieszkania, niezależnie czy na obszarze rewitalizacji, czy poza nim, nie odgrywa istotnej roli. Liczba uczniów od 2014 r. wzrosła, od 2018 zauważalny jest niewielki spadek.

Rysunek 13. Liczba uczniów szkół podstawowych w Kętrzynie [os.]

Źródło: pracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Na potrzeby oceny zjawiska poziomu edukacji na obszarze rewitalizacji przeanalizowano wyniki egzaminu ósmoklasisty. Wskaźnik określa uśrednioną liczbę punktów procentowych z przedmiotów: j.polski, j.angielski, matematyka; uzyskanych przez uczniów szkół podstawowych w ramach egzaminu 8-klasisty wg ich miejsca zamieszkania.

Przyjęto założenie, że w dużej grupie mieszkańców niskie wyniki z egzaminu 8-klasisty świadczą zarówno o relatywnie niskim poziomie edukacji, jak i relatywnie niskim poziomie kapitału społecznego (nieprzywiązywanie wagi do złych/ dobrych wyników edukacji własnych dzieci).

Wyniki egzaminu w roku 2021/2022. Dane pozyskane ze szkół podstawowych w Kętrzynie (dotyczy uczniów – mieszkańców obszaru rewitalizacji i miasta).

Tabela 18. Poziom edukacji

Lp.	Obszar	Wskaźnik poziomu edukacji [%]
1	Obszar rewitalizacji	61,40
2	Obszar miasta	58,67

Źródło: opracowanie własne.

Tak wyliczony średni wskaźnik poziomu edukacji dla miasta wynosi 58,67%, natomiast dla obszaru rewitalizacji jest istotnie wyższy – 61,40%.

Wyniki egzaminu dla poszczególnych przedmiotów w całym Kętrzynie są wyższe niż w województwie i w kraju (dane z CKE za 2022 r.):

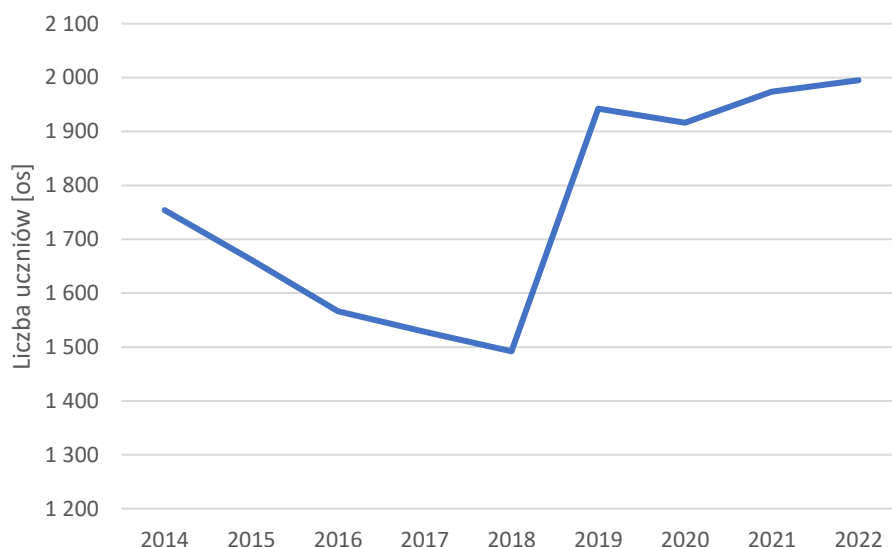
- język angielski – 67,6% (63,2% - województwo, 67,0% – kraj),
- matematyka – 60,1% (53,4% - województwo, 57,0% – kraj),
- język polski – 62,8% (56,8% - województwo, 60,0% – kraj).

W Kętrzynie funkcjonuje także 16 szkół ponadpodstawowych i policealnych. Liczba uczniów wzrasta od 2018 roku.

Wyniki egzaminu maturalnego dla poszczególnych przedmiotów są w Kętrzynie zróżnicowane na tle województwa i kraju (dane z CKE za 2022 r., poziom podstawowy):

- język angielski – 69,4% (73,3% - województwo, 76,0% – kraj),
- matematyka – 49,0% (54,6% - województwo, 58,0% – kraj),
- język polski – 52,9% (51,8% - województwo, 54,0% – kraj).

Rysunek 14. Liczba uczniów szkół ponadpodstawowych i policealnych w Kętrzynie [os.]

Źródło: pracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

W obszarze oświaty jednostkami organizacyjnymi Starostwa Powiatowego, na terenie miasta są:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie, ul. Powstańców Warszawy 2,
- Zespół Szkół im. Marii Curie Skłodowskiej w Kętrzynie, ul. Wojska Polskiego 12,
- Powiatowe Centrum Edukacyjne w Kętrzynie, ul. Poznańska 21,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kętrzynie, ul. Klonowa 2B,

— Powiatowy Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Edukacji w Kętrzynie
(w tym: Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Powiatowy Ośrodek
Doskonalenia Nauczycieli), ul. Pocztowa 11.

I Liceum Ogólnokształcące im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie znajduje się w pierwszej dziesiątce najlepszych liceów w województwie (wg rankingu Perspektyw 2024).

Podsumowując, obszar edukacji stanowi w Kętrzynie istotny potencjał rozwojowy: rośnie wskaźnik skolaryzacji szkół podstawowych, liczb uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych utrzymuje się na wysokim poziomie, wyniki egzaminy ósmoklasisty dla szkół zlokalizowanych w mieście są wyższe niż w regionie i w kraju, a dla mieszkańców obszaru rewitalizacji wyższe niż średnie dla miasta, wyniki maturalne w porównaniu z krajem i województwem są zróżnicowane, ale dobre na tle regionu. Miasto posiada dobre jakościowo szkoły, które osiągają dobre wyniki w rankingach na tle województwa.

3.3.8. Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym

Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym to dość szerokie pojęcie związane z kapitałem społecznym, aktywnością społeczną, ale także ofertą kulturalną, sportową i integracyjną na danym obszarze. Na etapie delimitacji miasta wprowadzono wskaźnik niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym jako uśrednioną frekwencję wyborczą z wyborów do Sejmu i Senatu RP w 2019 roku. Dane wg Państwowej Komisji Wyborczej zgodnie z obwodami lokalnymi zlokalizowanymi na danym obszarze. Przyjęto założenie, że frekwencja wyborcza stanowi wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym, wskaźnik zaangażowania w sprawy publiczne.

Wartość frekwencji wskazuje na dość wyraźnie mniejsze zainteresowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji sprawami publicznymi, zarówno na tle miasta, jak i średnich wartości w regionie i w kraju. Średnia wartość frekwencji na obszarze rewitalizacji wyniosła 52,91%, dla miasta wyniosła 55,89%, w województwie – 53,61%, w Polsce – 61,74%.

Tabela 19. Frekwencja wyborcza

Lp.	Obszar	Frekwencja wyborcza [%]
1	Obszar rewitalizacji	52,91
2	Obszar miasta	55,89

Źródło: opracowanie własne.

W percepcji badanych mieszkańców 34% z nich uznało niski poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczne za istotny problem na obszarze rewitalizacji. Nieco mniej wskazań uzyskały problemy: niskiego poziomu uczestnictwa w życiu kulturalnym (29%), niskiego poziomu integracji mieszkańców (23%). Z aktywnością społeczną związany jest także poziom przedsiębiorczości, który za istotny problem uznało 20% badanych.

Podczas spotkań z interesariuszami, mieszkańcy wskazywali, że obszar podlegający rewitalizacji zmaga się z problemem niskiej aktywności społecznej z powodu ograniczonej oferty kulturalno-rekreacyjnej opartej o formy zdeinstytucjonalizowane. Wskazywano na potrzeby udostępnienia miejsc do samodzielnej organizacji spotkań lub innych aktywności przez mieszkańców.

Obszar rewitalizacji stanowi centrum miasta, w tym są to przestrzenie atrakcyjne turystycznie. Na obszarze rewitalizacji odbywają się różne wydarzenia o charakterze miejskim, skierowane do wszystkich mieszkańców miasta. Część z nich to wydarzenia cykliczne związane ze uroczystościami miejskimi, państwowymi lub religijnymi.

Rysunek 15. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

Na obszarze rewitalizacji i w jego otoczeniu zlokalizowane są liczne instytucje kulturalne, sportowe i społeczne:

- Kętrzyńskie Centrum Kultury, ul. Sikorskiego 24A (obszar rewitalizacji),
- Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego, pl. Zamkowy 1 (obszar rewitalizacji),
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie, pl. Zamkowy 1 (obszar rewitalizacji) i Filia ul. Mickiewicza 1 (obszar rewitalizacji),
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kętrzynie, ul. Kazimierza Wielkiego 12A (poza obszarem rewitalizacji),
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Pocztowa 11 (obszar rewitalizacji).

Kętrzyńskie Centrum Kultury w roku 2023 zorganizowało się 110 imprez i wydarzeń kulturalnych, których odbiorcami było około 35 tysięcy osób. Ogółem w całym roku 2023

udział w zajęciach form stałych Kętrzyńskiego Centrum Kultury wzięło udział 15 098 uczestników. Ze wszystkich form kultury skorzystało w 2023 roku około 84 435 osób.

Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego zajmuje się gromadzeniem i opracowaniem zbiorów muzealnych, prowadzi działalność wystawienniczą związaną z upowszechnianiem zbiorów (łącznie ilość osób korzystających z oferty wystawienniczej muzeum w 2023 r. wyniosła 28 335 osoby), działalność edukacyjną (zrealizowano 63 zajęcia edukacyjne w 2023 r.), działalność naukową i wydawniczą. Muzeum organizuje liczne wydarzenia, w tym bardzo już rozpoznawalne jak: Noc w Muzeum, Jarmark Średniowieczny, Europejskie Dni Dziedzictwa, cyklu letnich koncertów na dziedzińcu Zamkowym (w 2023 r. zorganizowano 9 koncertów i 3 spektakle).

Miejska Biblioteka Publiczna w 2023 r. zorganizowała 161 imprez, w których wzięło udział 5 586 uczestników.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kętrzynie realizuje zadania z zakresu sportu, rekreacji i turystyki, w tym utrzymanie terenów sportowych i rekreacyjnych oraz obiektów, także urządzeń sportowych. MOSiR posiada obiekty:

- obiekt sportowy (basen) przy ulicy Szpitalnej 1,
- obiekt sportowy (hala) przy ulicy Kazimierza Wielkiego 12 A wraz z pełnowymiarowym boiskiem do piłki nożnej o nawierzchni syntetycznej oraz boiskiem wielofunkcyjnym,
- obiekt sportowy (hala) przy ulicy Stanisława Moniuszki 1,
- obiekt sportowy (lodowisko) przy ulicy Michała Kajki 2,
- obiekt sportowy (park rozrywki) przy ulicy Poznańskiej,
- obiekt sportowy (stadion) przy ulicy Bydgoskiej 20,
- obiekt sportowy (pumptrack) przy ulicy Wierzbowej,
- obiekt sportowy (street workout) przy ulicy Wierzbowej.

W/w obiekty znajdują się w większości poza obszarem rewitalizacji. Niemniej ze względu na zwartość przestrzenną miasta są to obiekty ogólnodostępne, także dla mieszkańców rewitalizacji.

W 2023 roku odbyło się 45 imprez sportowych na terenie obiektów administrowanych przez MOSiR, przy współorganizacji klubów sportowych, dedykowane dla dzieci, młodzieży i dorosłych. W sportowych wydarzeniach uczestniczyło około 1600 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi szereg działań o charakterze integracyjnym:

- Kampania "Biała Wstążka",
- Teleopieka,
- Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”,
- Program „Opieka wytchnieniowa” pobyt dzienny i całodobowy,
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów”,
- Projekt „KROK PO POMOC”.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działają: Centrum Wolontariatu, Klub Integracji Społecznej, Kętrzyńskie Centrum Spotkań Seniorów.

W działania integracyjne, społeczne, kulturalne i sportowe włączają się także działające w mieście szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.

W mieście działa Kętrzyńska Rada Seniorów, Młodzieżowa Rada Miejska, Rada Sportu.

Miasto realizuje Budżet Obywatelski (średnio rocznie realizuje się blisko 20 projektów, a wartość budżetu wynosi ok. 1 mln zł).

W ramach Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kętrzyn z Organizacjami Pozarządowymi w 2023 r. miasto współpracowało ze 120 organizacjami pozarządowymi mającymi swoją siedzibę na terenie Kętrzyna, lub działające na rzecz jej mieszkańców.

Na obszarze miasta działają także powiatowe jednostki kultury: Centrum Biblioteczno-Kulturalne Powiatu Kętrzyńskiego, ul. Poczтовая 11 (obszar rewitalizacji),.

Reasumując, miasto posiada bogatą ofertę kulturalną, sportowo-rekreacyjną i integracyjną. Wiele podmiotów, mimo że mają charakter ogólnomiejski działa na obszarze rewitalizacji. Jest to bez wątpienia potencjał miasta i całego obszaru rewitalizacji. Konfrontacja realnych potencjałów, szerokiej oferty, z wynikami badań i wybranymi miernikami wskazują na potrzeby w zakresie komunikacji mieszkańców na temat oferty i działań deinstytucjonalizujących ofertę.

3.3.9. Problemy rodziny

Problemy w rodzinach dotyczą m.in. uzależnień i współuzależnień w społeczności, problemów wychowawczych w społeczności, takich jak trudności szkolne, problemy behawioralne czy konflikty rodzinne, przemocy w rodzinie.

Na potrzeby oceny tych negatywnych zjawisk określono wskaźnik, który stanowi sumę liczby osób objętych pomocą z MOPS na 100 mieszkańców: liczba osób objętych wnioskami o

zastosowanie leczenia uzależnień; liczba osób z problemami wychowawczymi; liczba osób objętych niebieską kartą.

Tabela 20. Wskaźnik problemów rodziny

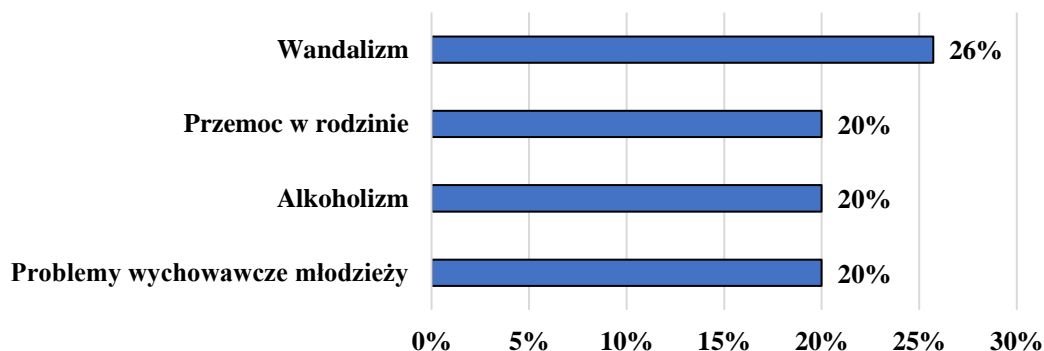
Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Liczba osób objętych wnioskami o zastosowanie leczenia uzależnień [osoby]	Liczba osób z problemami wychowawczymi [osoby]	Liczba osób objętych niebieską kartą [osoby]	Wskaźnik problemów rodziny [liczba osób/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	37	24	20	1,56
2	Obszar miasta	25 412	109	70	73	0,99

Źródło: opracowanie własne.

Średnia wartość wskaźnika na obszarze rewitalizacji wyniosła 1,56, a dla miasta wyniosła 0,99 osób na 100 mieszkańców.

W badaniach mieszkańcy wskazywali bezpośrednio na takie problemy jak: przemoc w rodzinie i problemy wychowawcze młodzieży, alkoholizm (po 20% badanych) oraz wandalizm jako zjawisko powiązane (26% wskazań).

Rysunek 16. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - problemy rodziny [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

3.4. Sfera gospodarcza

Kętrzyn jako miasto powiatowe jest ważnym lokalnym ośrodkiem gospodarczym. W kontekście analizy sfery gospodarczej opierano się na dostępnych źródłach informacji publicznej – baza Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Według danych zgromadzonych w tym rejestrze, na terenie miasta działa 1547 podmiotów gospodarczych (koniec 2022 r.). Do głównych działów gospodarki należą: handel, budownictwo i usługi. Wśród zarejestrowanych podmiotów dominują mikroprzedsiębiorstwa (ok. 96%).

Syntetyczny obraz sytuacji przedsiębiorczości mieszkańców miasta Kętrzyn został przedstawiony za pomocą następujących wskaźników: stopień przedsiębiorczości, wskaźnik dynamiki przedsiębiorczości, wskaźnik kondycji przedsiębiorstw.

3.4.1. Poziom przedsiębiorczości

Wskaźnik opisuje zjawisko poziomu przedsiębiorczości. Wskaźnik poziomu przedsiębiorczości zdefiniowano jako liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2022 roku w CEIDG, na 100 mieszkańców.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 6,09, na obszarze rewitalizacji – 9,36 podmiotów na 100 mieszkańców. Wskaźnik nasycenia podmiotami gospodarczymi na obszarze rewitalizacji był zatem wyższy od średniej dla miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że wskaźnik ten nie świadczy o faktycznym poziomie przedsiębiorczości mieszkańców tego obszaru, a jedynie o poziomie nasycenia podmiotami gospodarczymi. Jest to związane z tym, że obszar rewitalizacji stanowi centrum miasta, gdzie działalność prowadzą liczne firmy mające siedziby główne poza miastem (np. sieci handlowe) lub właścicielami tych firm nie są mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Tabela 21. Stopień przedsiębiorczości

Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Liczba przedsiębiorców [podmioty]	Stopień przedsiębiorczości [podmioty/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	486	9,36
2	Obszar miasta	25 412	1547	6,09

Źródło: opracowanie własne.

3.4.2. Dynamika rozwoju przedsiębiorczości

Wskaźnik opisuje zjawisko dynamiki przedsiębiorczości. Wskaźnik dynamiki przedsiębiorczości zdefiniowano jako liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2020-2022 roku w CEIDG, na 100 mieszkańców. Wskaźnik opisuje stopień przedsiębiorczości w ostatnich latach.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 0,82, na obszarze rewitalizacji – 1,39 podmiotów na 100 mieszkańców.

Tabela 22. Dynamika przedsiębiorczości

Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Liczba nowych przedsiębiorców w latach 2020-2022 [podmioty]	Wskaźnik dynamiki przedsiębiorczości [nowe podmioty/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	72	1,39
2	Obszar miasta	25 412	208	0,82

Źródło: opracowanie własne.

3.4.3. Słaba kondycja przedsiębiorstw

Wskaźnik opisuje zjawisko słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw. Wskaźnik zdefiniowano jako liczba zawieszonych podmiotów gospodarczych w latach 2020-2022 w CEIDG, na 100 mieszkańców. Przyjęto założenie, że liczba zawieszanych działalności gospodarczych świadczy o kondycji lokalnych przedsiębiorstw: im większy wskaźnik tym kondycja jest niższa.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 0,21, a na obszarze rewitalizacji nieznacznie gorsza – 0,25 podmiotów na 100 mieszkańców.

Tabela 23. Wskaźnik słabej kondycji przedsiębiorstw

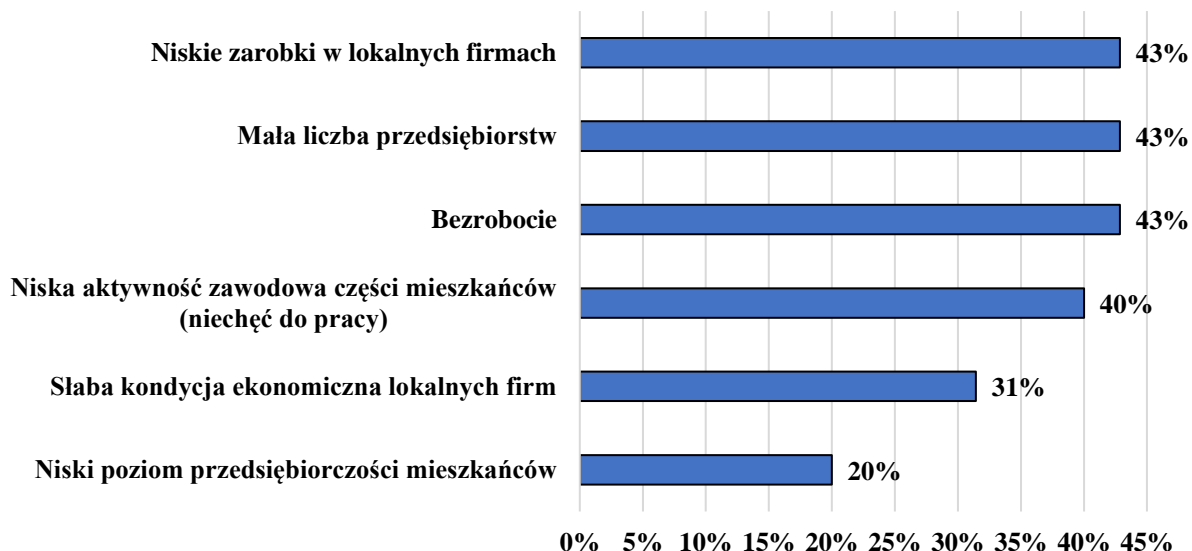
Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Liczba zawieszonych przedsiębiorców w latach 2020-2022 [podmioty]	Wskaźnik słabej kondycji przedsiębiorstw [zawieszone podmioty/100 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	13	0,25
2	Obszar miasta	25 412	53	0,21

Źródło: opracowanie własne.

W opinii badanych mieszkańców do kluczowych problemów sfery gospodarczej na obszarze rewitalizacji należą: mała liczba przedsiębiorstw (43% badanych), słaba kondycja ekonomiczna lokalnych firm (31%), niskie zarobki w firmach (43%). Z problemami gospodarczymi powiązane są zjawiska bezrobocia (43%) aktywności zawodowej (40%) i niskiego poziomu przedsiębiorczości (20%). Wyniki badań potwierdzają także rozmowy z reprezentantami samorządu i organizacji pozarządowych, w których wskazywano, że relatywnie dobre wartości wskaźników przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji wynikają z faktu, iż jest to centrum miasta, a nie z postaw przedsiębiorczych mieszkańców.

Rysunek 17. Problemy gospodarcze obszaru rewitalizacji [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

Na obszarze rewitalizacji funkcjonują głównie podmioty handlowe i usługowe, świadczące usługi dla ludności. Firmy są zlokalizowane w lokalach na parterze budynków wielorodzinnych typu blok mieszkalny lub kamienica lub w obiektach wielkopowierzchniowych, także pamiętających czasy PRL lub początki transformacji ustrojowej w Polsce. W ramach badań mieszkańców obszaru rewitalizacji nie odnotowano problemów związanych z dostępem do sklepów lub usług na tym terenie. To co istotnie wybrzmiewa w badaniach i debatach to niedostosowanie miasta do funkcji turystycznej. Ma to silny związek z ofertą gospodarczą. W centrum miasta, obfitującym w zabytki, istnieje oferta gastronomiczna i rekreacyjno-turystyczna, jest ona jednak niewystarczająca. Postuluje się także połączenie oferty turystycznej z ofertą dla społeczności lokalnych z wykorzystaniem potencjału Jeziora Górnego (Kętrzyńskiego), terenów spacerowych, zabytków, szlaków turystycznych. W czasie spotkań i w badaniach mieszkańców wskazywano potrzebę wykorzystania niezagospodarowanych lokali użytkowych na rzecz rozwoju usług z branży turystycznej, rekreacyjno-sportowej, kultury, zdrowotnej oraz tzw. srebrnej gospodarki (usług dla seniorów) oraz branż powiązanych z w/w łańcuchem wartości. Lokale takie mogą posłużyć też jako miejsce rozwoju usług społecznych ale realizowanych w formule ekonomii społecznej, np. kawiarnie, handel, usługi dla społeczności realizowane przez organizacje pozarządowe. Co może przyczynić się do uatrakcyjnienia centrum miasta zarówno dla mieszkańców, jak i turystów.

Fot. 1. Przykład lokalu użytkowego usytuowanego na parterze budynku wielorodzinnego typu blok, ul. Kajki.

Źródło: Spacer badawczy.

Fot. 2. Przykład lokalu użytkowego usytuowanego na parterze budynku wielorodzinnego typu kamienica, ul. Sikorskiego.

Źródło: Spacer badawczy.

Fot. 3. Przykład lokalu użytkowego usytuowanego w budynku wymagającym remontu, ul. Powstańców.

Źródło: Spacer badawczy.

Fot. 4. Przykład wielkopowierzchniowego budynku użytkowego, ul. Wojska Polskiego.

Źródło: Spacer badawczy.

3.5. Sfera środowiskowa

Na obszarze miasta Kętrzyn znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber,
- użytek ekologiczny Rozlewisko Wopławka,
- 9 pomników przyrody.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- użytek ekologiczny Rozlewisko Wopławka (fragment w północno-wschodniej części obszaru rewitalizacji),
- 7 pomników przyrody, w tym 4 w parku miejskim przy ul. Szpitalnej, w pobliżu Jeziora Górnego (Kętrzyńskiego).

Obszar rewitalizacji graniczy na południu z Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber,

Obszar rewitalizacji stanowi centrum miasta i jest silnie zurbanizowany. Główne tereny zieleni na obszarze rewitalizacji to: park miejski przy ul. Szpitalnej wraz z Jeziorem Górnym, Park Ekologiczny przy ul. M. Skłodowskiej-Curie, Park przy ul. Parkowej. Tereny zieleni miejskiej są skoncentrowane w centrum miasta, właśnie w okolicach Jeziora Górnego. Natomiast na silnie zurbanizowanych obszarach zabudowy miejskiej, w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej brakuje terenów zieleni osiedlowej, małych skwerków, miejsc zielonego odpoczynku.

Analiza sfery środowiskowej miała na celu identyfikację problemów dotyczących jakości środowiska, w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, które mają znaczenie i wpływają na jakość życia mieszkańców.

W niniejszym podrozdziale analizie poddano: zanieczyszczenie powietrza, rozmieszczenie ilości wyrobów azbestowych, emisję hałasu.

3.5.1. Zanieczyszczenie powietrza – liczba kotłów na paliwo stałe

Na terenie miasta znajduje się 1 punkt pomiarowy jakości powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – ul. Wojska Polskiego 9. Dane za rok 2023 wykazują, iż w okresie zimowym średniodobowe pomiary pyłu zawieszonego PM10 przekraczają w pojedynczych dniach normy WHO [45 µg/m³] i dla wielu dni utrzymują się na wysokim poziomie w pobliżu wartości normatywnych. W okresie letnim nie obserwuje się przekroczeń norm jakości powietrza. Średnioroczne wartości pyłu zawieszonego nie przekraczają jednak poziomów

dopuszczalnych PM10 [40 µg/m³] i PM2,5 [25 µg/m³] w powietrzu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279).

Niemniej notowane są wysokie 1-godzinne stężenia PM10 (ponad 100 µg/m³) i PM2,5 (ponad 100 µg/m³) w punkcie pomiarowym, które mogą być odczuwalne przez mieszkańców.

Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia benzoapirenu [ng/m³] wskazuje na przekroczenia normy krajowej na terenie miasta – ponad 1 [ng/m³]². Rozkłady innych substancji w powietrzu nie wykazują rocznych przekroczeń.

Przyjmując iż problem związany z pogorszeniem się jakości powietrza widoczny jest głównie w trakcie trwania okresu grzewczego, kiedy rośnie emisja pyłów związana ze spalaniem paliw w kotłowniach indywidualnych, przyjęto iż właściwym wskaźnikiem oceny jakości powietrza w mieście będzie liczba kotłów na paliwo stałe (węgiel, drewno, ekogroszek, piece kaflowe, inne) w przeliczeniu na 1 km².

Wskaźnik opisuje zjawisko zanieczyszczenia powietrza. Wskaźnik stopnia zanieczyszczenia powietrza zdefiniowano jako liczba kotłów na paliwo stałe w przeliczeniu na 1 km². Dane wg 2022 roku.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 128,50, a dla obszaru rewitalizacji – 211,29 pieców na paliwo stałe na km².

Tabela 24. Zanieczyszczenie powietrza

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km ²]	Liczba pieców na paliwo stałe [szt.]	Stopień zanieczyszczenia powietrza [liczba pieców na paliwo stałe/ km ²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	262	211,29
2	Obszar miasta	10,35	1330	128,50

Zródło: opracowanie własne.

3.5.2. Rozmieszczenie wyrobów azbestowych

Azbest jest wyrobem niebezpiecznym, w szczególności jeśli nie jest właściwie użytkowany i zabezpieczony. Nieodpowiednie użytkowanie, degradacja techniczna, brak odpowiedniego zabezpieczenia powodują, że włókna azbestu są uwalniane i znajdując się w powietrzu, mogą prowadzić do pylicy azbestowej, chorób opłucnej oraz nowotworów.

² Na podstawie: Mapa wykonana w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania;
<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/maps/modeling>

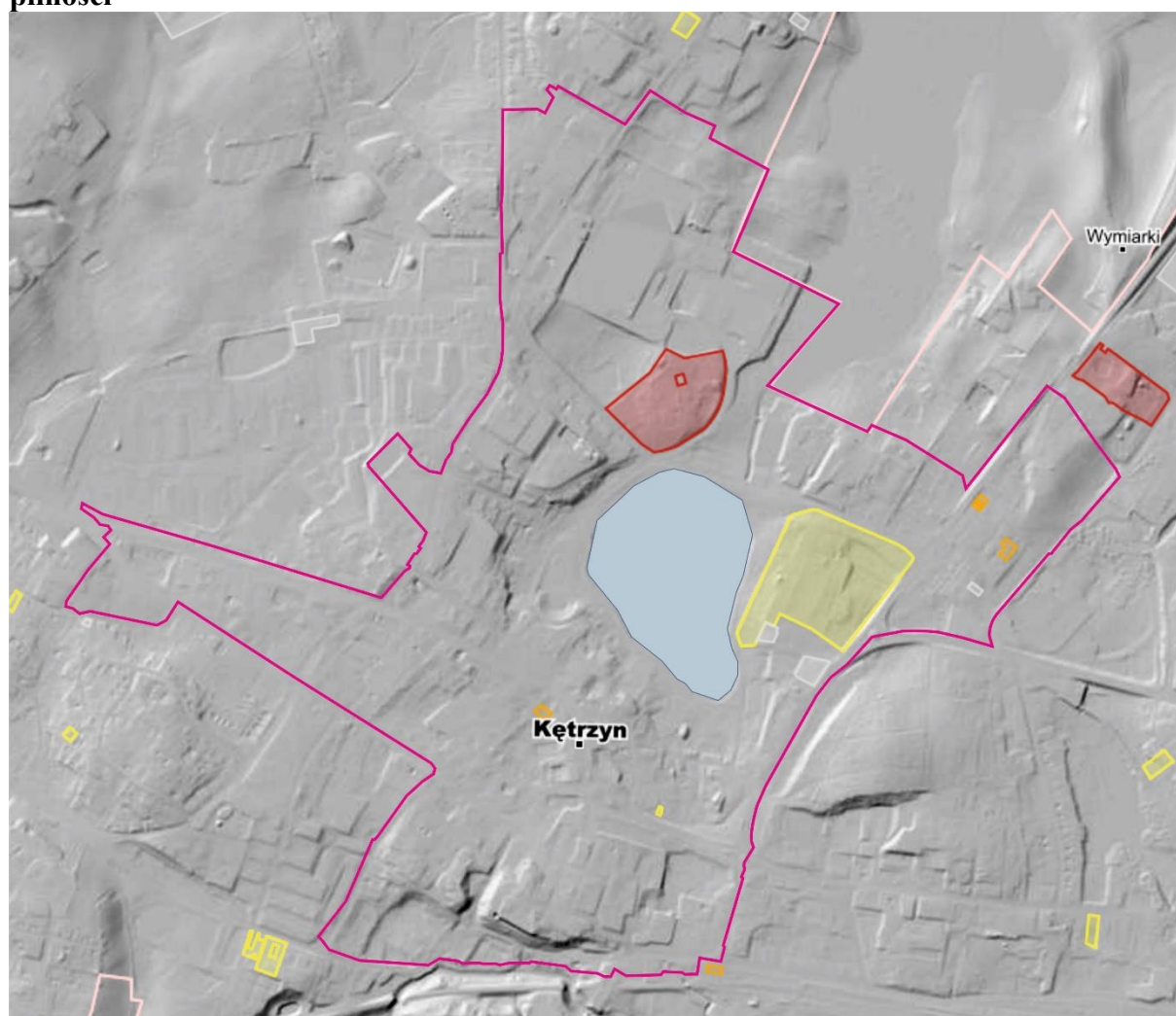

Tabela 25. Wskaźnik rozmieszczenia azbestu

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Powierzchnia [km ²]	Masa wyrobów azbestowych [kg]	Wskaźnik rozmieszczenia wyrobów azbestowych [Mg/km ²]
1	Strefa A	1,24	92982	74,99
2	Obszar miasta	10,35	159933	15,45

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 18. Rozmieszczenie działek z wyrobami azbestowymi do usunięcia wg stopnia pilności

— granica obszaru rewitalizacji

działki z wyrobami azbestowymi wg stopnia pilności usunięcia:

- pilne usunięcie lub zabezpieczenie
- wymagana ponowna ocena do 1 roku
- wymagana ponowna ocena do 5 lat

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl>.

Według danych Ministerstwa Rozwoju i Technologii, na podstawie Bazy Azbestowej³ na terenie miasta znajduje się 159 933 kg wyrobów azbestowych (sierpień 2023).

Jako wskaźnik opisujący zjawisko obecności azbestu na terenie miasta zaproponowano wskaźnik rozmieszczenia wyrobów azbestowych: masa azbestu w przeliczeniu na powierzchnię [Mg/km²]. Masa azbestu dotyczy wyrobów azbestowych I, II i III stopnia pilności usunięcia łącznie.

Dane pozyskano z Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitorowania procesu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.⁴

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 15,45, a dla obszaru rewitalizacji - 74,99 Mg na km².

W obrębie obszaru rewitalizacji największe skupisko wyrobów azbestowych znajduje się na dwóch działkach. Pilnemu usunięciu bądź zabezpieczeniu wyrobów azbestowych podlega działka, na której położony jest szpital powiatowy, w następnej kolejności pilności (do oceny do 5 lat) należy działka, na której znajduje się stadnina ogierów. Poza nimi w strefie znajduje się kilka działek z małą ilością azbestu głównie na domach prywatnych.

3.5.3. Zagrożenie hałasem

Hałas pochodzenia antropogenicznego dzieli się na hałas komunikacyjny i przemysłowy. Największymi źródłami hałasu przemysłowego są zakłady przemysłowe, wytwórcze i rzemieślnicze.

Pomiary hałasu przemysłowego przeprowadzone w 2019 przez WIOŚ na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn nie wykazały w momencie pomiaru przekroczeń wartości dopuszczalnej dla pory dnia dla punktu pomiarowego. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Kętrzyn na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn (POŚ) funkcjonuje kilka większych zakładów, mogących powodować hałas przemysłowy w ich otoczeniu. Są to m.in. MTI Furninova Polska Sp. z o.o., MST Sp. z o.o. Sp. k., Signify Poland sp. z o.o. Oddział w Kętrzynie oraz „MAJONEZY” Spółdzielnia Pracy Produkcyjno-Handlowa w Kętrzynie.

Hałas komunikacyjny w Kętrzynie pochodzi od środków transportu kolejowego i drogowego.

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Głównym źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie Gminy Miejskiej Kętrzyn jest ruch na drogach wojewódzkich: 592 (Bartoszyce-Kętrzyn-

---

³ <https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne>

⁴ <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl>

Giżycko), 591 (Mrągowo-Kętrzyn-Barciany) oraz 594 (Biszynek-Kętrzyn). Źródło hałasu stanowi również linia kolejowa relacji Olsztyn-Ełk-Białystok, która przebiega przez miasto.

Ocenę zagrożenia hałasem przeprowadzono metodą jakościową uwzględniając trzy czynniki częściowe:

- lokalizację kolei w granicach jednostki lub do 100m od jej granicy,
- lokalizację dużych zakładów przemysłowych będących źródłem hałasu wg POŚ,
- średniodobowy ruch roczny (SDRR) na drogach wojewódzkich wg Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) 2020/2021⁵

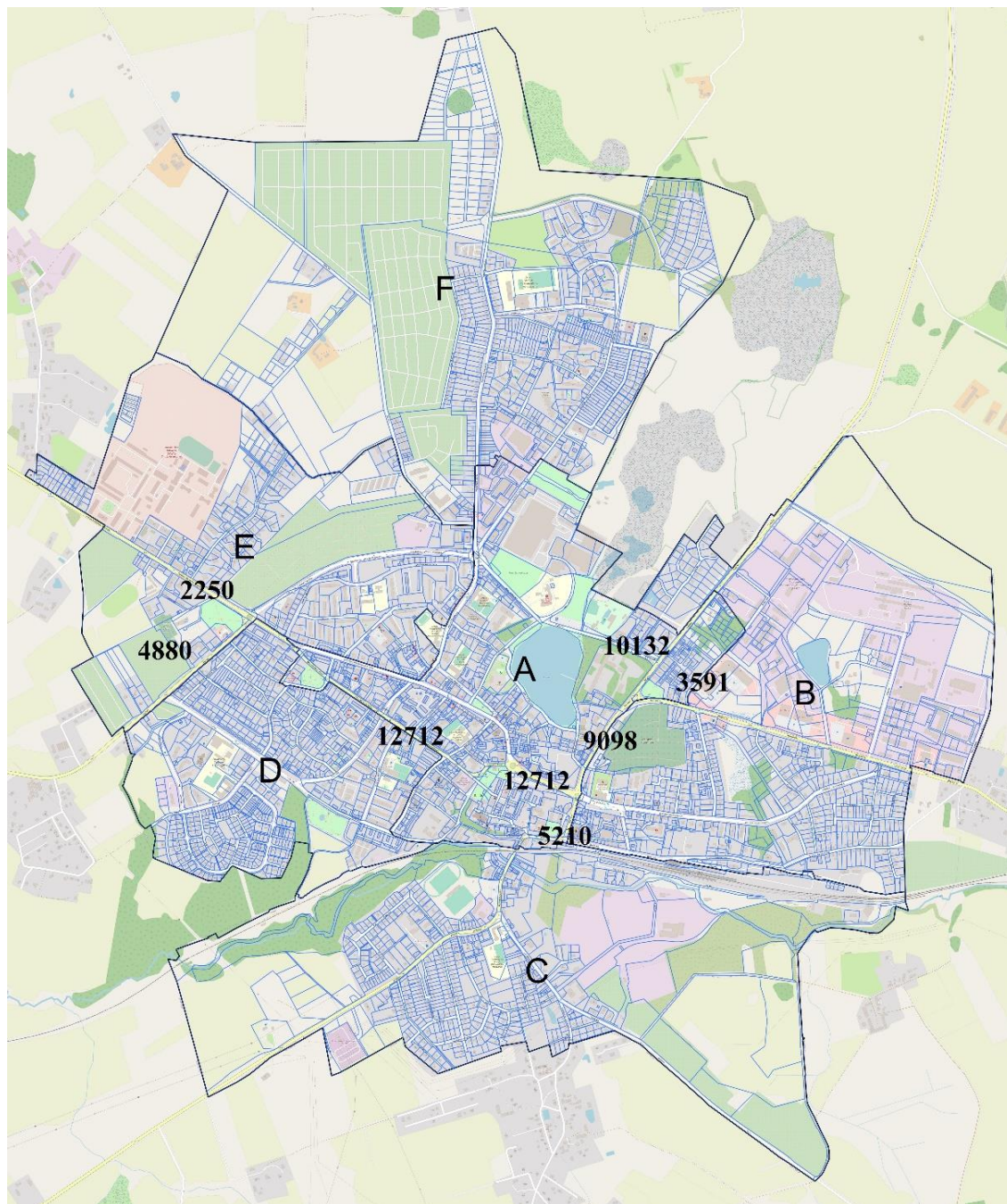
Tabela 26. Zagrożenie hałasem

Lp.	Obszar	Kolej w granicach jednostki lub do 100m od granicy	Duże zakłady w granicach jednostki [szt.]	Droga wojewódzka i średniodobowy ruch roczny (SDRR)	Relatywny poziom natężenia hałasu
1	Obszar rewitalizacji (Strefa A)	TAK	3	DW 591: KĘTRZYN/ DW592 - GR. MIASTA – SDRR 10132 DW 591: KĘTRZYN /GR. MIASTA/ - MRĄGOWO /GR. MIASTA – SDRR 5210 DW 592: KĘTRZYN DW594 - DW591 – SDRR 12712 DW 592: KĘTRZYN DW591 - GR. MIASTA - SDRR 9098	Bardzo wysoki
2	Strefa B	TAK	1	DW 591: KĘTRZYN/ DW592 - GR. MIASTA – SDRR 10132 DW 592: KĘTRZYN DW591 - GR. MIASTA – SDRR 9098 DW 592: KĘTRZYN /GR. MIASTA/ - STERŁAWKI WIELKIE /DW642 – SDRR 3591.	Wysoki
3	Strefa C	TAK	0	DW 591: KĘTRZYN /GR. MIASTA/ - MRĄGOWO /GR. MIASTA – SDRR 5210	Średni
4	Strefa D	TAK	0	DW 592, KĘTRZYN DW594 - DW591 – SDRR 12712 DW 594: KĘTRZYN GR. MIASTA - DW592 - SDRR 4880	Wysoki
5	Strefa E		0	DW592: DŁUGI LASEK/ KĘTRZYN /DW594 - SDRR 2250	Niski
6	Strefa F		0		Niski

Źródło: opracowanie własne.

⁵ <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

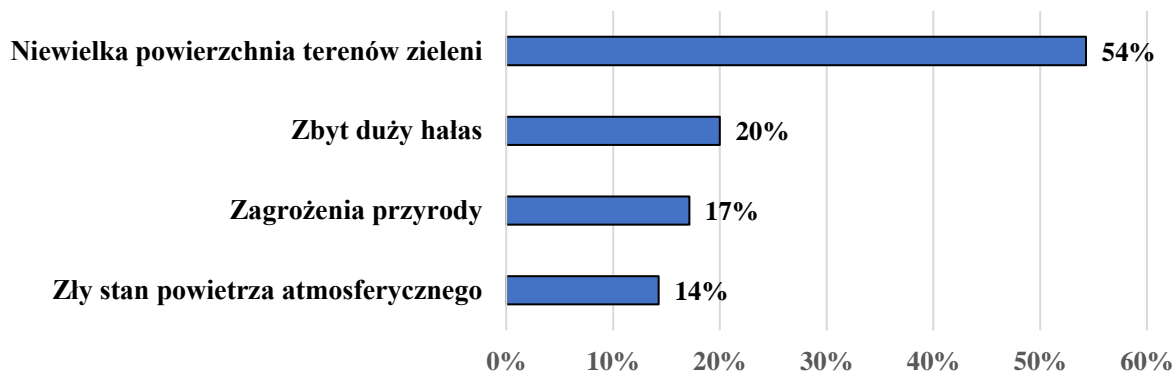
Rysunek 19. Orientacyjna lokalizacja pomiarów SDRR

Źródło: opracowanie własne.

Mimo obiektywnie dość dużego ruchu aut w centrum miasta i związanego z tym hałasu, a także odczuwalnej w okresie grzewczym niskiej emisji, tylko co piąty mieszkaniec wskazuje hałas jako problem i co siódmy zły stan powietrza atmosferycznego. Natomiast mieszkańcy jako problem wskazują małą powierzchnię terenów zieleni, co szczególnie może być widoczne w zabudowie wielorodzinnej oraz niską jakość terenów publicznych na rekreację, sport, kulturę.

Rysunek 20. Środowiskowe problemy obszaru rewitalizacji [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

3.5.4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

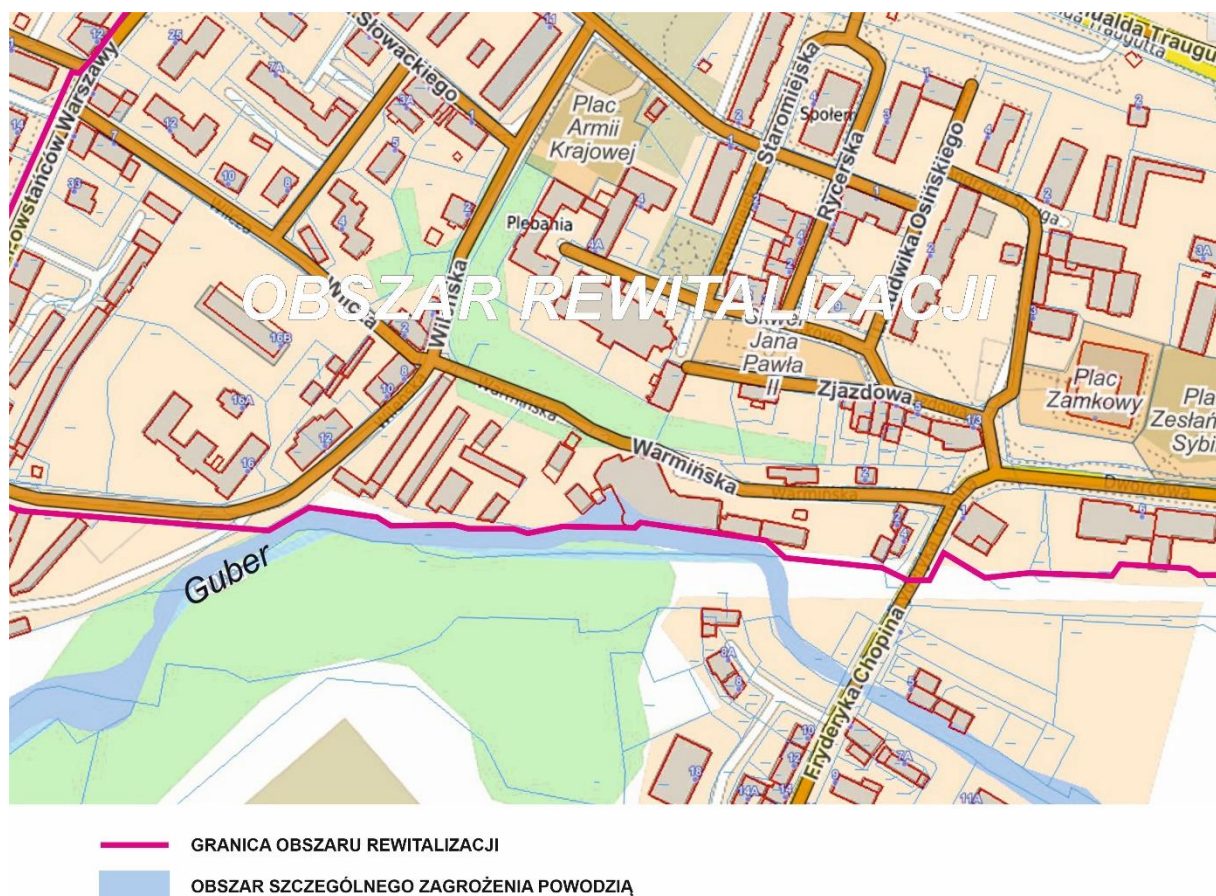
Obszar rewitalizacji znajduje się fragmentarycznie na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. W sąsiedztwie obszaru rewitalizacji, na południu tego obszaru, znajduje się rzeka Guber. Zagrożenie powodziowe ma niewielki zasięg – dotyczy głównie terenów zlokalizowanych bezpośrednio przy rzece.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, wynikające ze stosownych przepisów.

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, który występuje na obszarze rewitalizacji miasta Kętrzyn nie są planowane żadne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Rysunek 21. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią w obrębie strefy rewitalizacji w Kętrzynie

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal, dane dot. OSZP 1%.

3.6. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej weryfikacji zostały poddane:

- zabytki wymagające interwencji,
- liczba pustostanów na terenie miasta,
- liczba wypadków komunikacyjnych,
- liczba innych negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej,
- dostęp do usług społecznych.

3.6.1. Zabytki wymagające interwencji

Na terenie miasta Kętrzyn zlokalizowano ponad 100 obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, a także 52 do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Spośród najważniejszych z nich można wymienić: Kościół pw. św. Jerzego, zamek krzyżacki, miejskie mury obronne z basztą, Kościół pw. św. Katarzyny, Kościół pw. św. Jana, budynek Łoży Masońskiej, budynek Ratusza, stadninę ogierów.

Pod opieką konserwatorską znajduje się również wpisany do rejestru zabytków historyczny układ urbanistyczny – teren ścisłego centrum miasta. W Kętrzynie przy ul. Cmentarnej funkcjonuje cmentarz rzymskokatolicki (dawniej ewangelicki) wpisany do rejestru zabytków. W wojewódzkiej ewidencji wpisane są również: cmentarz wojenny z czasów I Wojny Światowej, cmentarz żydowski oraz cmentarz żołnierzy niemieckich. Ponadto zarówno w rejestrze zabytków jak i ewidencji licznie znajdują się kamienice i domy mieszkalne.

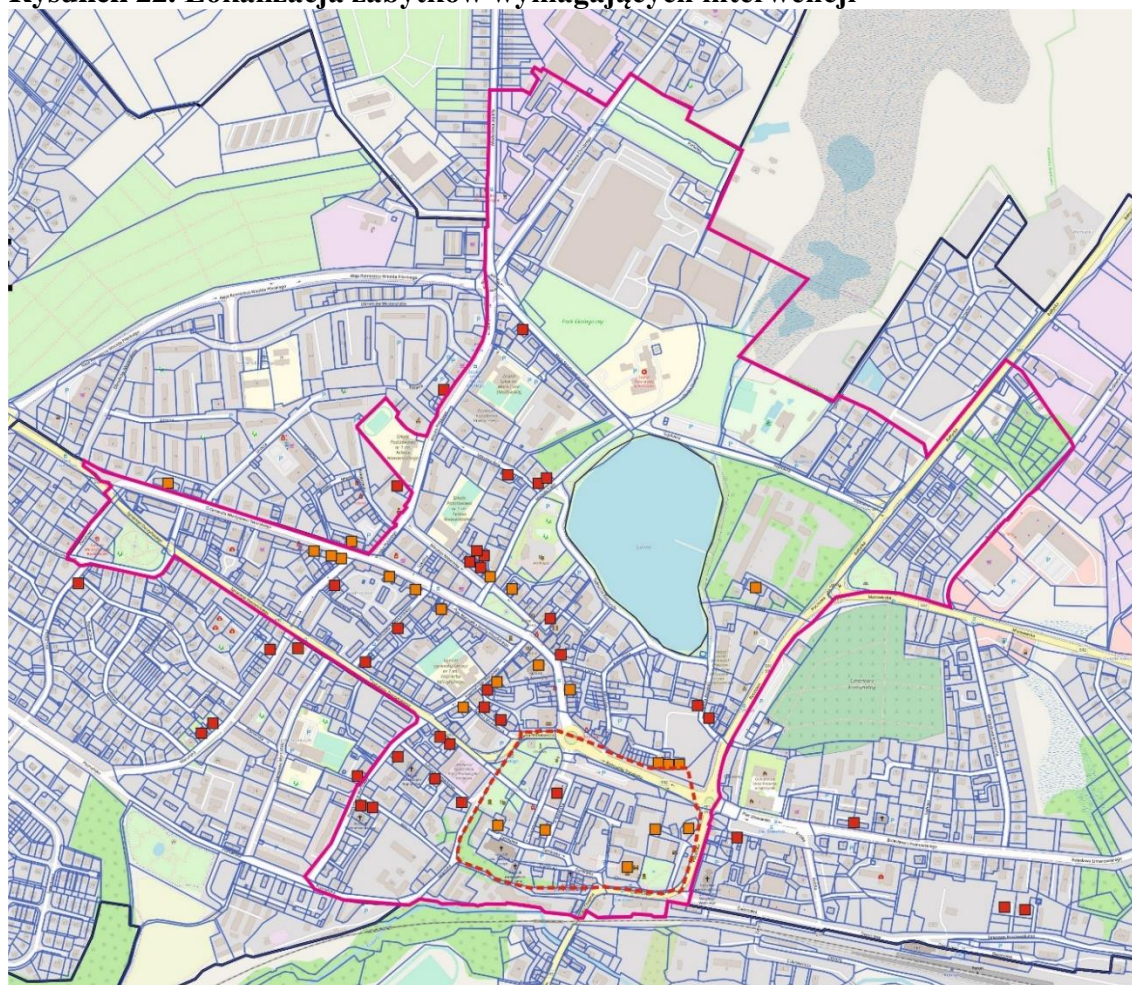
Miasto Kętrzyn posiada dużą liczbę obiektów, w tym przestrzeni, objętych ochroną konserwatorską. Obiekty te pełnią funkcje sakralne, mieszkalne, publiczne oraz mają znaczenie funkcjonalno-przestrzenne ze względu na możliwości miastotwórcze. Zaniebane obiekty zabytkowe hamują rozwój usług prywatnych i publicznych w mieście, wpływają negatywnie na estetykę przestrzeni i możliwości jej organizacji. Niektóre zabytki nie są w ogóle użytkowane ze względu na bardzo zły stan techniczny i pilną potrzebę remontu. Niestety ze względu na wartości zabytkowe koszt remontu jest znacząco podniesiony przez konieczność skomplikowanego odtworzenia zabytkowych detali architektonicznych, rozwiązania konstrukcyjne lub specjalne, dedykowane zabytkowym obiektom, materiały budowlane.

Zabytkowe kościoły, liczne zabytkowe kamienice i domy znajdujące się w reprezentacyjnych pierzejach ulic Kętrzyna nadal wymagają interwencji i odnowienia. Jest to tym bardziej istotne, że odspojenia tynku, wykruszające się detale architektoniczne zdobiące fasady, spadające dachówki mogą zagrażać przechodniom, szpecą wartościową architekturę i psują wizerunek miasta. Postępującą degradację należałoby hamować jak najszybciej, zanim nastąpi bezpowrotna utrata unikatowych dekoracyjnych elementów lub w skrajnej sytuacji – całego cennego obiektu zabytkowego.

Duża liczba obiektów zabytkowych nie jest także dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Dostosowanie takie nie zawsze jest możliwe w obiektach zabytkowych pod ochroną konserwatorską, zwłaszcza w ścisłej śródmiejskiej zabudowie. Jednak zwykle można wprowadzić pewne udogodnienia, które chociaż częściowo zniwelują problemy z dostępnością i podniosą komfort i bezpieczeństwo użytkowników ze specjalnymi potrzebami.

Rysunek 22. Lokalizacja zabytków wymagających interwencji

- obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych
- obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków
- zasięg historycznego układu urbanistycznego
- granica obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Kętrzyn.

W związku z tym, w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zaproponowano wskaźnik liczby obiektów zabytkowych, które wymagają prac konserwatorskich lub remontów. Dotyczy to obiektów wpisanych do Wojewódzkiej ewidencji zabytków lub do Rejestru zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego.

Wskaźnik oznacza liczbę budynków lub obiektów zabytkowych w stanie technicznym wymagającym interwencji na 1 km². Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 7,73 na km², a dla obszaru rewitalizacji – 36,29 obiektów na 1 km².

Tabela 27. Wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km ²]	Liczba budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu [liczba budynków]	Wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu [liczba budynków/ km ²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	45	36,29
2	Obszar miasta	10,35	80	7,73

Źródło: opracowanie własne.

Poniżej znajdują się fotografie obiektów zabytkowych w mieście Kętrzyn wykonane w 2024 roku. Są wśród nich najważniejsze zabytki miasta oraz przykłady zabytkowej zabudowy wymagające interwencji m.in.: mury obronne miasta, kościół pw. Św. Katarzyny, dawne gimnazjum księcia Albrechta, kamienice i domy.

Fot. 5. Zamek krzyżacki, elewacja południowo-wschodnia.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 6. Mury obronne miasta. Fragment muru z widokiem na północno-wschodnią basztę.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 7. Baszta na dziedzińcu zamkowym.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 8. Kościół pw. św. Katarzyny – elewacja południowo-zachodnia.

Widoczny odpadający tynk z blend, wykruszona zaprawa pomiędzy ceglami.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 9. Dawne Gimnazjum Księcia Albrechta, ganek.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 10. Dawna „drożdżownia”.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 11. Dom ul. Asnyka 4.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 12. Dawna Loża Masońska.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 13. Ratusz.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 14. Kamienica przy ul. gen. Sikorskiego 23.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 15. Kamienica przy ul. Gen. Sikorskiego 38.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 16. Kamienica przy ul. Reja 3.

Źródło: spacer badawczy.

Fot. 17. Stadnina ogierów.

Źródło: spacer badawczy.

3.6.2. Liczba pustostanów na terenie miasta

Zagospodarowanie pustostanów stanowi istotny element procesu rewitalizacji. Są to opuszczone, nieużywane lub zaniedbane lokale mieszkalne, które mają negatywny wpływ na otaczającą przestrzeń i społeczność. Ich obecność może wpływać na degradację obszaru, pogorszenie estetyki, spadek bezpieczeństwa i pogorszenie jakości życia mieszkańców. Rewitalizacja techniczna pustostanów ma na celu przywrócenie do życia i funkcjonalności tych obszarów poprzez ich przekształcenie i ponowne wykorzystanie. Zagospodarowanie pustostanów i ich adaptacja może prowadzić do tworzenia nowych miejsc pracy, mieszkań, przestrzeni społecznych, usług i atrakcji, co przyczynia się do ożywienia obszaru i polepszenia jakości życia mieszkańców.

Jako wskaźnik opisujący zjawisko obecności pustostanów na terenie miasta zaproponowano wskaźnik liczby pustostanów na km². Dane pozyskano z Urzędu Miasta Kętrzyn, od zarządców nieruchomości.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 1,93, a dla obszaru rewitalizacji – 4,84 obiektów na km².

Tabela 28. Wskaźnik liczby pustostanów

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km ²]	Liczba pustostanów [liczba obiektów]	Wskaźnik liczby pustostanów [liczba obiektów/ km ²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	6	4,84
2	Obszar miasta	10,35	20	1,93

Źródło: opracowanie własne.

W wyznaczonym obszarze rewitalizacji znajduje się 6 pustostanów. Pomimo dużego zapotrzebowania na mieszkania pozostają one niezamieszkałe ze względu na stan techniczny przeważnie wymagający remontu kapitalnego. Remont tych lokali jest wskazany z różnych przyczyn: zużycia instalacji, stolarki lub potrzeby zmiany układu funkcjonalnego.

Tabela 29. Wykaz pustostanów w strefie rewitalizacji

Lp.	Adres	Potrzeby remontowe
1	Chrobrego 6/38	Do kapitalnego remontu, instalacje do wymiany, brak instalacji wod.-kan., okna wymienione na PCV.
2	Kaszubska 3/2	Do remontu kapitalnego, brak źródła ogrzewania, do wymiany instalacja elektryczna i wod.-kan. Ze względu na małą powierzchnię, możliwość zastosowania grzejników elektrycznych.

Lp.	Adres	Potrzeby remontowe
3	Kajki 19/11	Do kapitalnego remontu - wszystkie instalacje do wymiany, stolarka okienna i drzwiowa do wymiany, do wydzielenia łazienka, brak źródła ogrzewania - istnieje możliwość wykonania c.o. gazowego.
4	Sikorskiego 29/10	Do kapitalnego remontu. Konieczność wykonania odpowietrzenia pionu kanalizacyjnego.
5	Daszyńskiego 4/1	Lokal przeznaczony do sprzedaży.
6	Kaszubska 7/3	Lokal do odświeżenia, przestawienie pieca kaflowego, wymiana drzwi wejściowych, doposażenie łazienki i kuchni w grzejniki elektryczne.

Źródło: opracowanie własne.

3.6.3. Liczba wypadków komunikacyjnych i obsługa komunikacyjna

Wypadki komunikacyjne często wynikają z problemów związanych z infrastrukturą drogową, bezpieczeństwem pieszych i rowerzystów, a także zwiększonym ruchem samochodowym. Wysoka liczba wypadków negatywnie wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców, jakość życia oraz atrakcyjność obszaru dla potencjalnych inwestorów i mieszkańców.

Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego nie tylko zmniejsza ryzyko wypadków i obrażeń, ale także przyczynia się do tworzenia przyjaznej dla mieszkańców i odwiedzających atmosfery w obszarze rewitalizacji. Bezpieczne i dostępne środowisko komunikacyjne sprzyja aktywności społecznej, mobilności i rozwojowi społeczno-gospodarczemu, co jest kluczowe dla sukcesu procesu rewitalizacji.

Jako wskaźnik opisujący zjawisko wypadków komunikacyjnych zaproponowano wskaźnik liczby wypadków na km². Dane pozyskano z Polskiego Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Instytutu Transportu Samochodowego⁶. Do wyliczenia wskaźnika przyjęto wypadki z lat 2020-2022.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 3,09, a dla obszaru rewitalizacji – 8,87 wypadków na km².

Tabela 30. Wskaźnik liczby wypadków

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km ²]	Liczba wypadków [szt.]	Wskaźnik liczby wypadków [szt./ km ²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	11	8,87
2	Obszar miasta	10,35	32	3,09

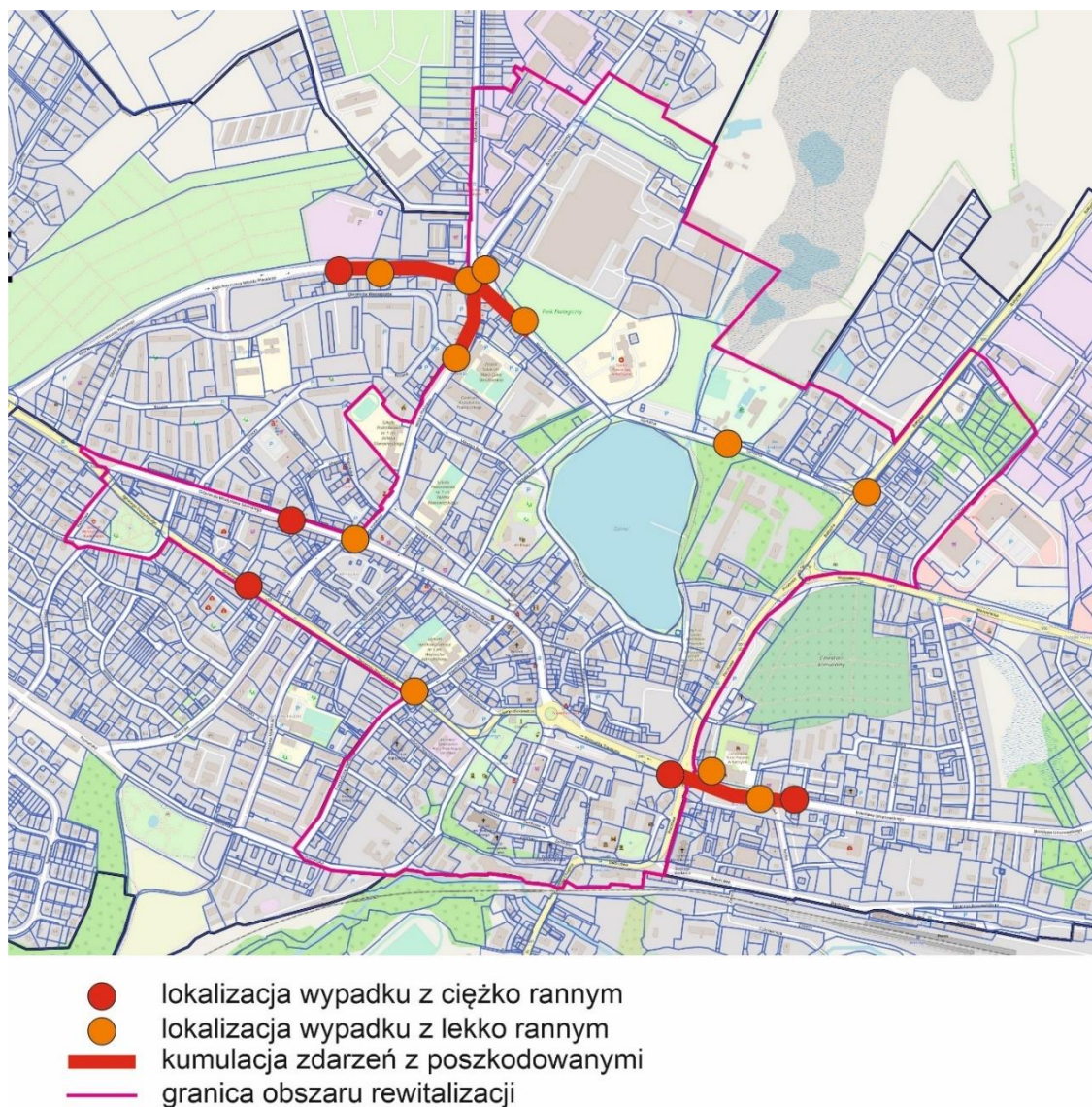
Źródło: opracowanie własne.

⁶ [Obserwatorium BRD - interaktywna mapa](#)

W strefie rewitalizacji w latach 2020-2022 miały miejsce wypadki komunikacyjne, w których były ofiary ciężko ranne i lekko ranne. Najczęściej poszkodowanymi byli piesi oraz rowerzyści. Kumulacja zjawisk nastąpiła głównie w okolicy dwóch rond. Rondo Kombatantów jest skrzyżowaniem z pięcioma wylotami, zaś rondo R. Dmowskiego jest skrzyżowaniem dróg wojewódzkich nr 591 i 592.

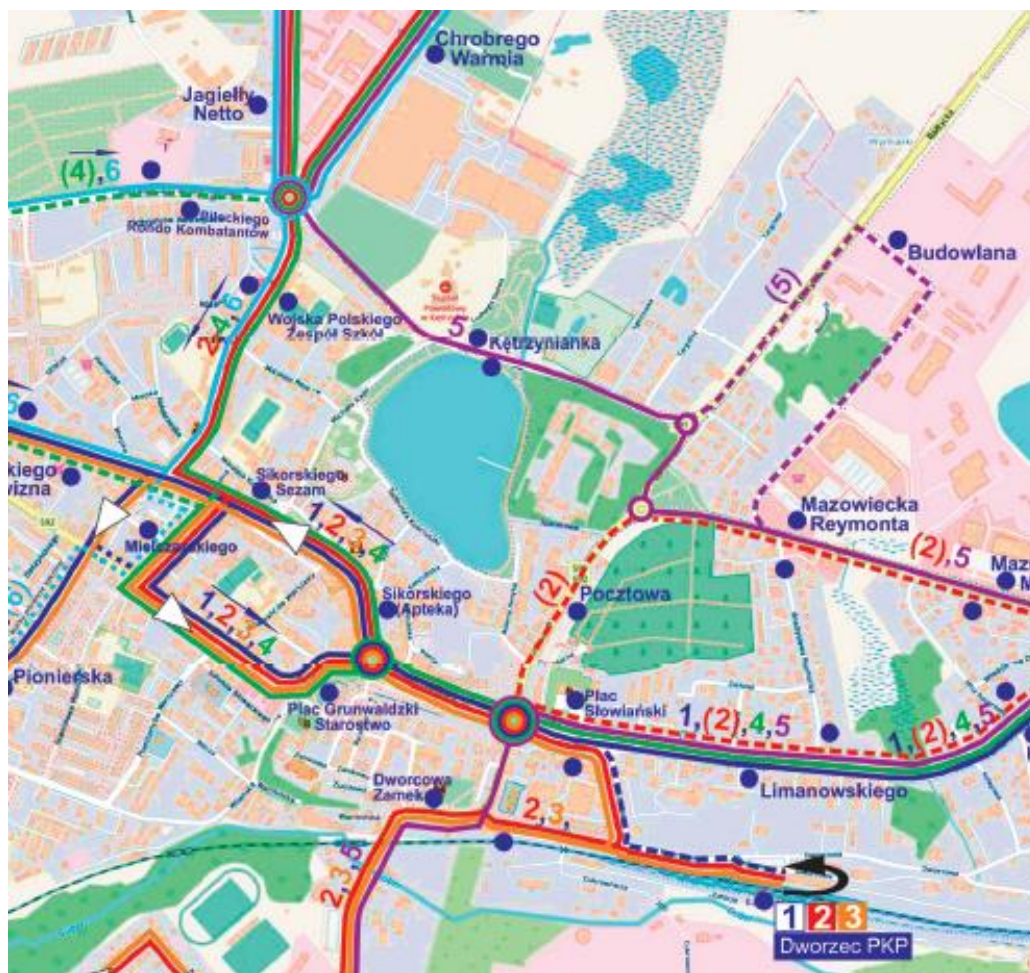
Rysunek 23. Lokalizacja wypadków komunikacyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Obserwatorium BRD - interaktywna mapa.

Przez obszar rewitalizacji przebiegają także arterie komunikacyjne i linie komunikacji miejskiej. Obszar rewitalizacji, ze względu na centralne położenie oraz funkcje, cechuje dobra dostępność do dróg i sieci komunikacji miejskiej.

Rysunek 24. Sieć dróg i sieć linii komunikacji miejskiej w centrum miasta.

Źródło: rozkład jazdy komunikacji miejskiej w Kętrzynie, <https://komunalnikketrzyn.pl>.

3.6.4. Liczba innych negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej

Przeanalizowano wg jednostek delimitacyjnych szereg następujących zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych wg Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa prowadzonej przez Policję⁷: dzikie wysypiska śmieci, dzikie kąpieliska, grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, niewłaściwa infrastruktura drogowa, zła organizacja ruchu, niestrzeżone przejazdy kolejowe i przejścia przez tory, nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.

Jako wskaźnik opisujący w/w negatywne zjawiska w przestrzeni miejskiej przyjęto wskaźnik liczby tych zjawisk na km². Do wyliczenia wskaźnika przyjęto odnotowane zjawiska z okresu lipiec-sierpień 2023.

⁷ <https://mapy.geoportal.gov.pl/iMapLite/KMZBPublic.html>

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 0,97, dla obszaru rewitalizacji – 6,45 odnotowanych zjawisk na km².

Tabela 31. Wskaźnik liczby negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km ²]	Liczba odnotowanych zjawisk [szt.]	Wskaźnik liczby negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej [szt./ km ²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	8	6,45
2	Obszar miasta	10,35	10	0,97

Źródło: opracowanie własne.

Najczęstszym problemem w strefie rewitalizacji jest nieprawidłowe parkowanie a także spożywanie alkoholu w niedozwolonych miejscach publicznych. Należy zauważyć, że problemy z parkowaniem mogą również wynikać z niedoboru miejsc parkingowych w godzinach szczytu lub w szczególnie uczęszczanych miejscach.

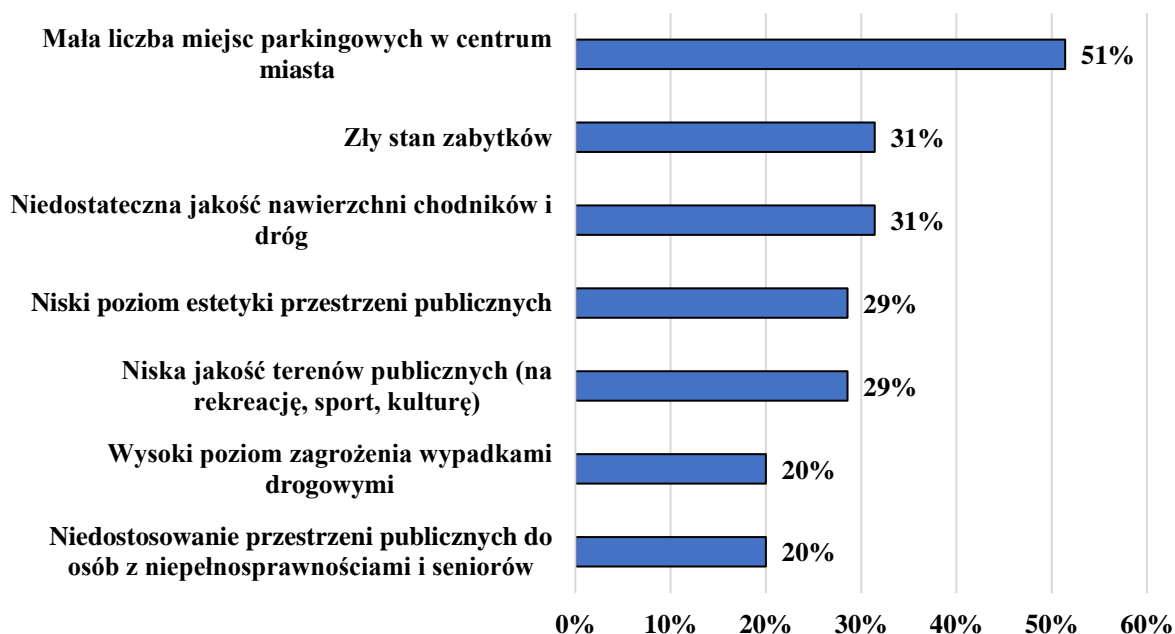
Rysunek 25. Lokalizacja negatywnych zjawisk

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

W zakresie problemów przestrzenno-funkcjonalnych mieszkańcy wskazują na braki parkingów (51% badanych), zły stan budynków i niedostateczna jakość nawierzchni chodników i dróg (po 31%), niski poziom estetyki budynków i jakości terenów pod rekreację sport, kulturę (po 29%) i wysoki poziom zagrożenia wypadkami (20%).

Rysunek 26. Funkcjonalno-przestrzenne problemy obszaru rewitalizacji [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

3.6.5. Dostęp do usług społecznych

W Kętrzynie ogólny poziom realizacji usług społecznych jest typowy dla miast powiatowych w Polsce. Przestrzenna dostępność do usług ma istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców. Kętrzyn jest siedzibą i centrum administracyjnym powiatu kętrzyńskiego, to tutaj skupiają się najważniejsze urzędy i instytucje powiatowe oraz miejskie.

Wśród najważniejszych instytucji znajdujących się na terenie miasta można wskazać m.in.:

Wśród najważniejszych instytucji znajdujących się w obszarze rewitalizacji, których lokalizacja została ujęta na mapie poniżej, są m.in.:

- Starostwo Powiatowe, plac Grunwaldzki 1,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Mikołaja Reja 10,
- Szpital Powiatowy, Marii Skłodowskiej-Curie 2,
- Kętrzyńskie Centrum Kultury, Generała Władysława Sikorskiego 24A,
- Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego, plac Zamkowy 1,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Pocztowa 9,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Pocztowa 11,
- Powiatowy Urząd Pracy, Pocztowa 11,
- Powiatowy Ośrodek Wspierania i Rozwoju Edukacji w Kętrzynie (w tym Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli), ul. Pocztowa 11,
- Centrum Biblioteczno-Kulturalne Powiatu Kętrzyńskiego, ul. Pocztowa 11,
- Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej, ul. Wileńska 16B,
- I Liceum Ogólnokształcące im. W. Kętrzyńskiego w Kętrzynie, ul. Powstańców Warszawy 2,
- Zespół Szkół im. Marii Curie Skłodowskiej w Kętrzynie, ul. Wojska Polskiego 12,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. W. Kętrzyńskiego w Kętrzynie, plac Zamkowy 1,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. W. Kętrzyńskiego w Kętrzynie – Filia, ul. Mickiewicza 1,
- oraz inne, nie ujęte na mapie: banki, placówki pocztowe, apteki, przychodnie.

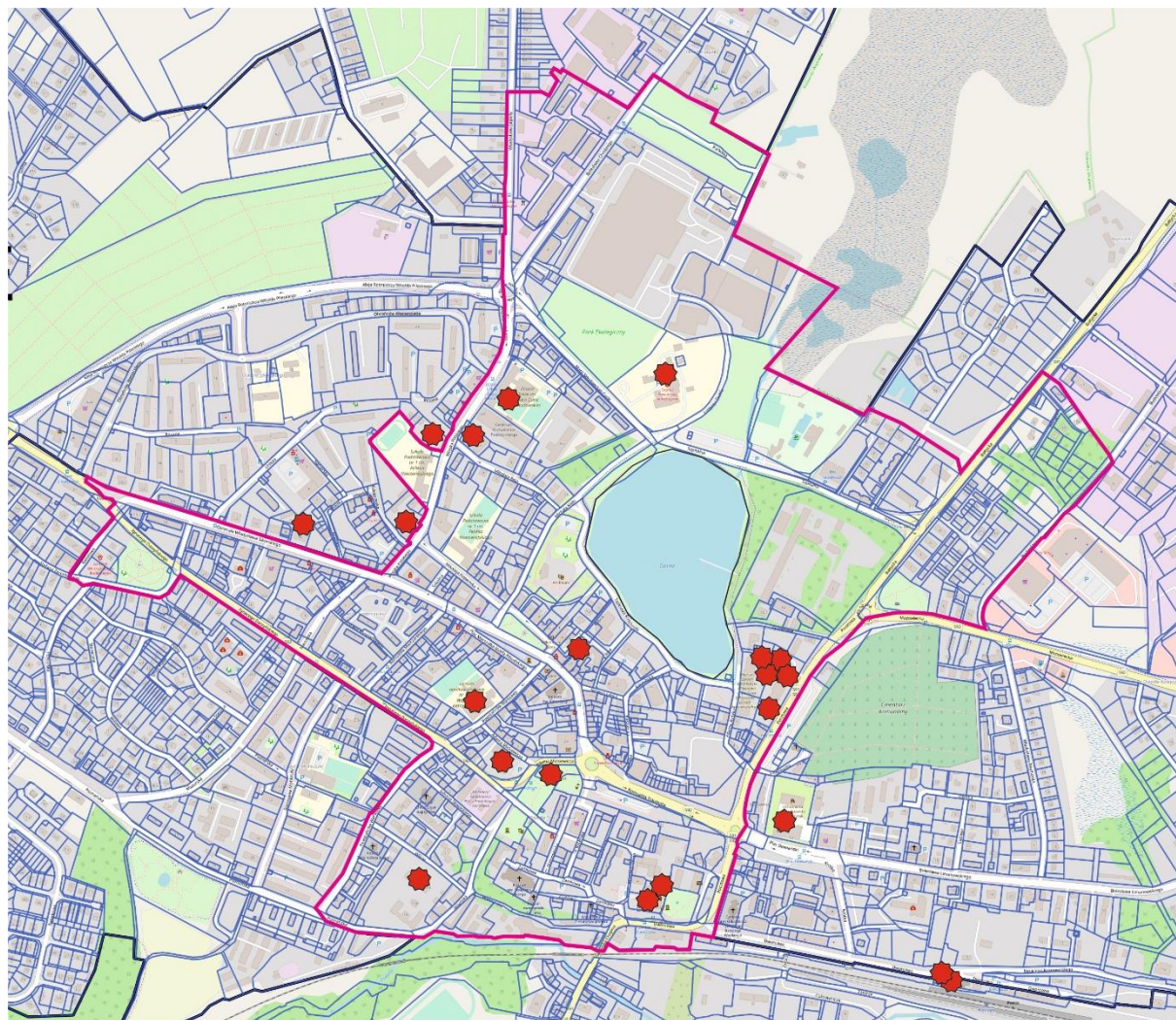

Ponadto jest szereg instytucji z siedzibą w pobliżu obszaru rewitalizacji (także wskazano je na mapie poniżej):

- Komenda Powiatowa Policji, Wojska Polskiego 5,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, plac Słowiański 1A,
- Urząd Miasta, Wojska Polskiego 11,
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne Kętrzyński Dom Wsparcia w Kętrzynie, ul. Sikorskiego 46,
- dworzec autobusowy, ul. Dworcowa 11,
- dworzec kolejowy, Dworcowa 10.

Duża część usług jest skoncentrowana w centrum miasta, na obszarze rewitalizacji lub w pobliżu tego obszaru. Miasto jest dość zwarte przestrzennie. Przeanalizowano czas niezbędny do dotarcia pieszo, rowerem lub samochodem osobowym pomiędzy krańcowymi fragmentami obszaru rewitalizacji, a centrum tego obszaru, w środku tygodnia o godz. 7.30 rano. Wskaźnik dostępu do usług społecznych określono w ramach oceny jakościowej na podstawie analizy czasów dotarcia krańcowymi punktami obszaru rewitalizacji: pieszo (10 minut), rowerem (5 minut), autem (2-3 minuty). W Kętrzynie, ze względu na zwartość przestrzenną miasta, dostępność geograficzna do usług społecznych jest bardzo wysoka.

Rysunek 27. Lokalizacja instytucji publicznych w strefie rewitalizacji

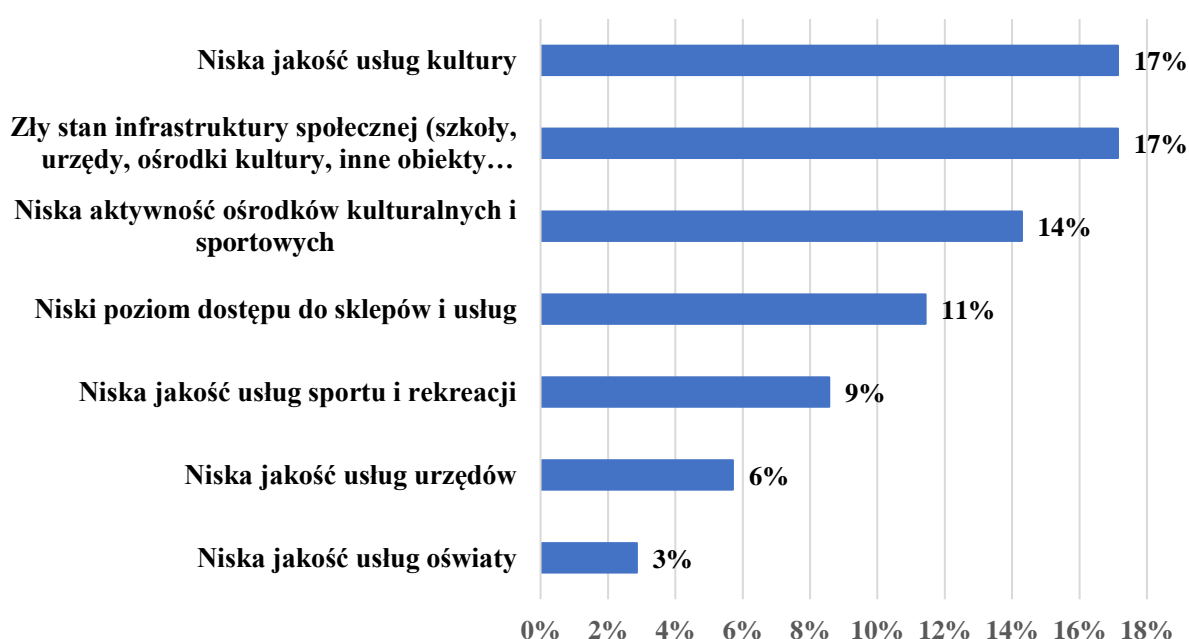
- instytucja publiczna
- granica obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Urzędu Miasta w Kętrzynie.

Wysoką dostępność i jakość usług społecznych w mieście potwierdzają wyniki badań mieszkańców – mniej niż co siódmy mieszkaniec wskazuje na problemy w tym zakresie dla jakichkolwiek usług społecznych.

Uwzględniając zatem obiektywny zakres działalności różnych instytucji publicznych (co wskazano w rozdz. 3.3), dostępność geograficzną tych instytucji na obszarze rewitalizacji, a także wyniki badań mieszkańców można stwierdzić, że dostęp i jakość usług społecznych na obszarze rewitalizacji stanowi duży potencjał do wykorzystania w procesie rewitalizacji.

Rysunek 28. Problemy w dostępie i jakości usług społecznych w percepcji mieszkańców [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

3.7. Sfera techniczna

W sferze technicznej weryfikacji zostały poddane:

- poziom stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności,
- poziom stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- budynki o przeznaczeniu publicznym wymagające termomodernizacji.

3.7.1. Poziom stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności

Zły stan obiektów mieszkalnych w kontekście rewitalizacji dotyczy widocznych defektów, uszkodzeń i zaniedbań eksploatacyjnych, które mają negatywny wpływ na jakość życia mieszkańców oraz estetykę i funkcjonalność budynków. W takim stanie obiekty mieszkalne mogą mieć pęknięcia w ścianach, uszkodzone dachy, zniszczone elewacje, stolarkę okienną i drzwiową, a także awarie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i ogrzewania. Brak regularnej konserwacji i napraw powoduje pogorszenie stanu technicznego budynków oraz wpływa na ich energochłonność i trwałość. Dodatkowo, zły stan obiektów mieszkalnych może prowadzić do problemów związanych z bezpieczeństwem i higieną. Nieszczelne okna i drzwi mogą powodować utratę ciepła, co z kolei prowadzi do wzrostu kosztów ogrzewania i niskiego komfortu termicznego wewnątrz budynków. Niedostateczne funkcjonowanie instalacji sanitarnych i elektrycznych może rodzić ryzyko awarii i niebezpieczeństwa dla mieszkańców.

Tabela 32. Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności

Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców	Wymagane prace: stolarka okienna [liczba lokali]	Wymagane prace: stolarka drzwiowa [liczba lokali]	Wymagane prace: zmiana systemu ogrzewania [liczba lokali]	Suma obiektów wymagających prac remontowych [liczba lokali]	Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności [liczba lokali]/1000 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	5 192	18	8	23	49	9,44
2	Obszar miasta	25 412	29	17	40	86	3,38

Źródło: opracowanie własne.

Jako wskaźnik opisujący zjawisko poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności przyjęto liczbę lokali mieszkalnych na 1000 mieszkańców. Do analiz przyjęto liczbę lokali pozostających pod zarządem komunalnym wymagających prac remontowych poprawiających energooszczędność lokali: wymiana stolarki okiennej, wymiana stolarki drzwiowej, zmiana systemu ogrzewania lokali.

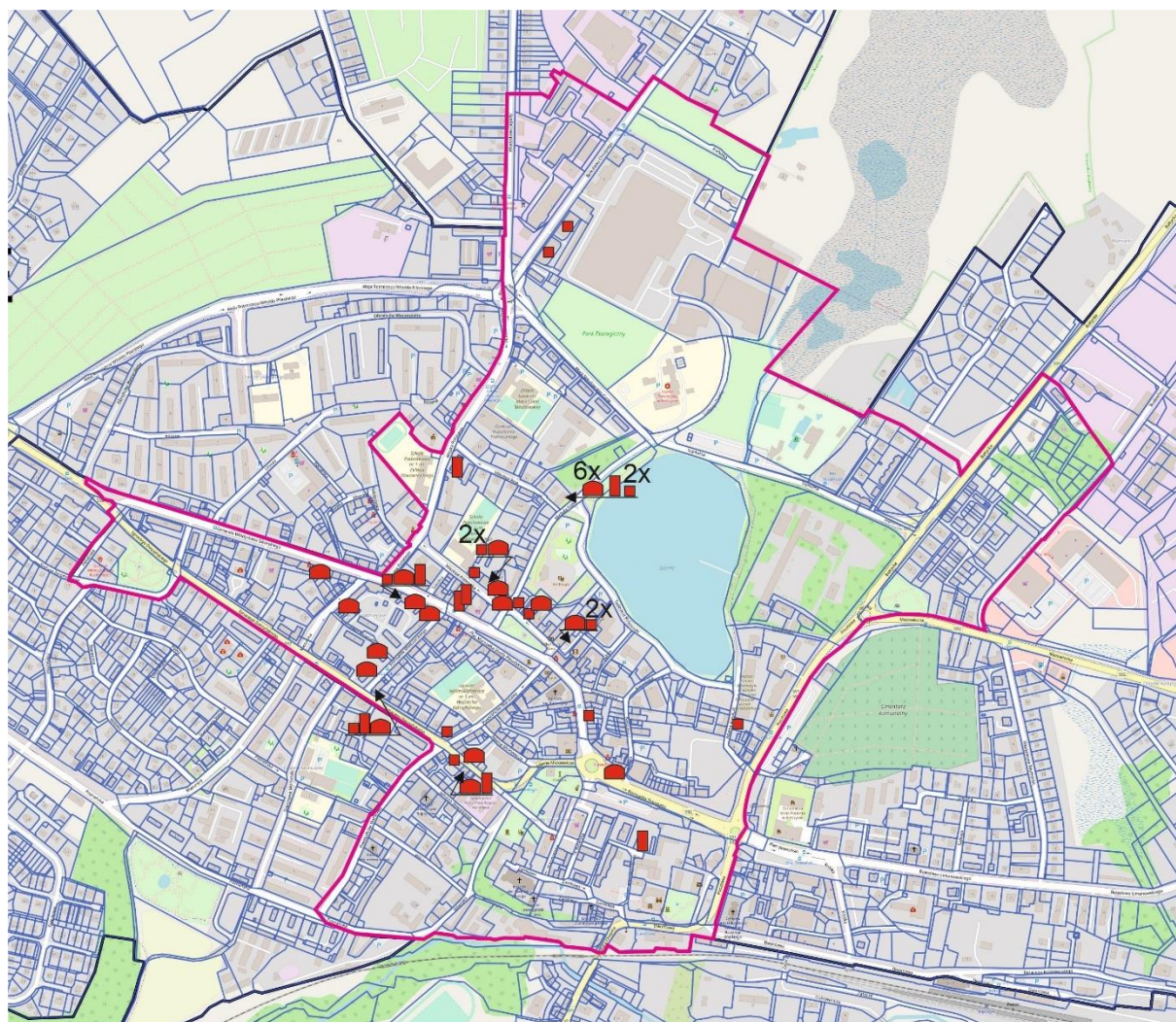

Dane pozyskano z Urzędu Miasta Kętrzyn, od zarządców nieruchomości.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 3,38, a dla obszaru rewitalizacji – 9,44 lokali na 1000 mieszkańców.

Rozmieszczenie lokali mieszkaniowych wymagających remontów pod kątem energooszczędności zamieszczono poniżej na rysunku. Lokale są skoncentrowane w zabytkowej części miasta, starszej miasta.

Rysunek 29. Rozmieszczenie lokali w strefie rewitalizacji wymagających prac termomodernizacyjnych

- granica obszaru rewitalizacji
- lokal ze stolarką okienną do wymiany
- lokal ze stolarką drzwiową do wymiany
- lokal z systemem grzewczym do wymiany

Źródło: opracowanie własne.

3.7.2. Poziom stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zły stan obiektów mieszkalnych w kontekście rewitalizacji dotyczy także funkcjonalności mieszkań pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zjawisko obejmuje analizę stanu technicznego lokali mieszkalnych, które wymagają prac remontowych pod kątem dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, osób starszych.

Tabela 33. Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Lp.	Obszar	Liczba mieszkańców 60+ [liczba osób]	Wymagane prace: remonty podłóg [liczba lokali]	Wymagane prace: pozostałe prace remontowe [liczba lokali]	Suma obiektów wymagających prac remontowych [liczba lokali]	Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami [liczba lokali/1000 Mk]
1	Obszar rewitalizacji	1363	7	10	17	12,47
2	Obszar miasta	7664	14	21	35	4,57

Zródło: opracowanie własne.

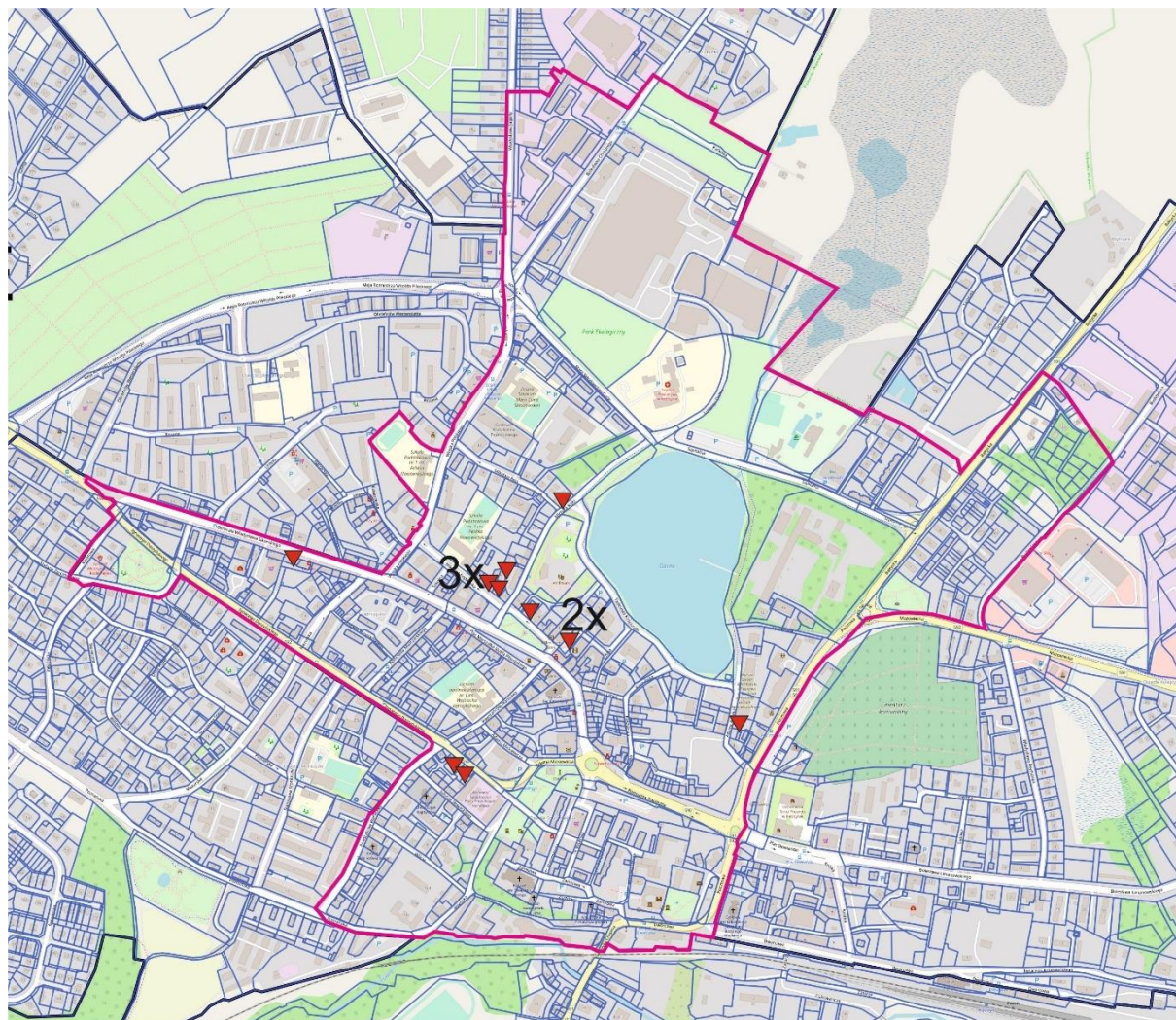
Jako wskaźnik opisujący zjawisko poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przyjęto liczbę lokali mieszkalnych na 1000 mieszkańców w wieku 60+. Do analiz przyjęto liczbę lokali pozostających pod zarządem komunalnym wymagających prac remontowych: remonty podłóg, pozostałe prace remontowe (wydzielenie łazienki, przeróbki funkcjonalne wewnątrz lokali, inne).

Dane pozyskano z Urzędu Miasta Kętrzyn, od zarządców nieruchomości.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 4,57, a dla obszaru rewitalizacji – 12,47 lokali na 1000 mieszkańców 60+.

Rozmieszczenie lokali mieszkaniowych wymagających remontów pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zamieszczono poniżej na rysunku.

Rysunek 30. Rozmieszczenie lokali do remontu

- granica obszaru rewitalizacji
- ▼ lokal do remontu

Źródło: opracowanie własne.

3.7.3. Budynki o przeznaczeniu publicznym wymagające termomodernizacji

Stan zły obiektów publicznych charakteryzuje się widocznymi defektami, uszkodzeniami i niedociągnięciami, które wpływają na ich funkcjonalność, estetykę i bezpieczeństwo. Mogą to być na przykład pęknięcia w ścianach, nieszczelności, zaniedbane elewacje. W takim stanie obiekty publiczne często nie spełniają wymagań dotyczących bezpieczeństwa, higieny i dostępności dla osób niepełnosprawnych. Konieczne są pilne remonty, naprawy i modernizacje, aby przywrócić im właściwą funkcjonalność i zapewnić odpowiednie warunki użytkowania.

Zjawisko obejmuje analizę stanu technicznego budynków publicznych w Kętrzynie wymagających termomodernizacji.

Jako wskaźnik opisujący zjawisko przyjęto liczbę obiektów publicznych wymagających termomodernizacji na km².

Dane pozyskano z Urzędu Miasta Kętrzyn, od zarządców nieruchomości.

Średnia wartość wskaźnika dla miasta wyniosła 2,61, dla obszaru rewitalizacji – 11,29 obiektu na km².

Tabela 34. Wskaźnik budynków o przeznaczeniu publicznym wymagających termomodernizacji

Lp.	Obszar	Powierzchnia [km²]	Obiekty publiczne wymagające termomodernizacji [liczba budynków]	Wskaźnik budynków o przeznaczeniu publicznym wymagających termomodernizacji [liczba budynków/km²]
1	Obszar rewitalizacji	1,24	14	11,29
2	Obszar miasta	10,35	27	2,61

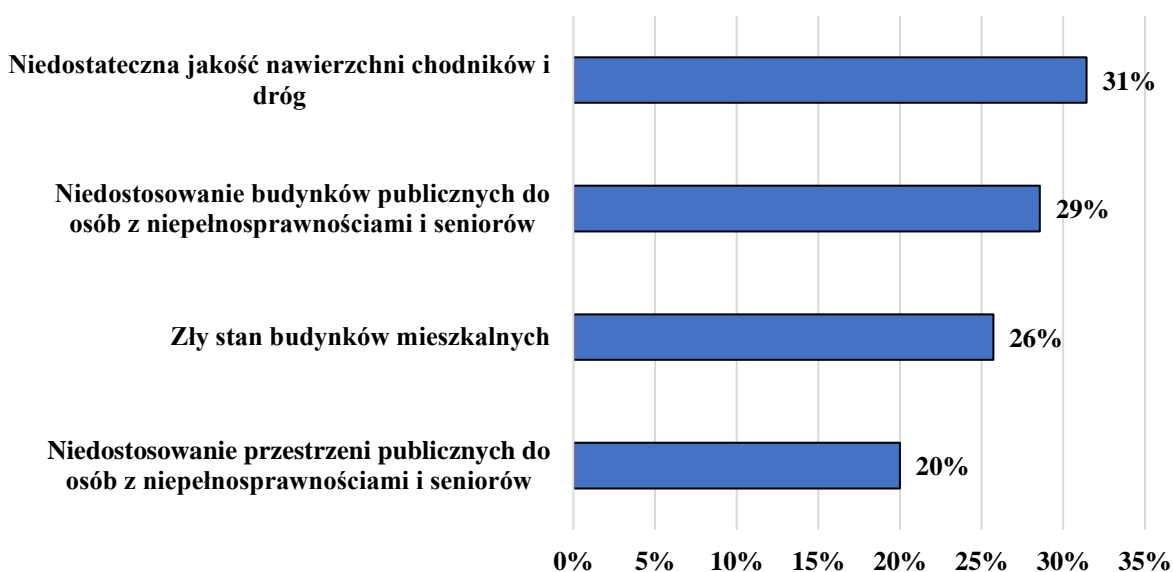
Źródło: opracowanie własne.

Na obszarze rewitalizacji znajduje się 14 takich budynków.

3.7.4. Zjawiska techniczne w opinii mieszkańców

W opinii badanych mieszkańców, spośród problemów sfery technicznej najsilniej wybrzmiewały: niedostateczna jakość nawierzchni chodników i dróg (31% badanych), niedostosowanie budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i seniorów (29%) oraz zły stan budynków (26%) i niedostosowanie przestrzeni publicznych do osób z niepełnosprawnościami i seniorów (20%).

Rysunek 31. Problemy techniczne w percepcji mieszkańców [% badanych mieszkańców]

Źródło: Badania pogłębione.

3.8. Synteza diagnozy - analiza problemów, potrzeb i lokalnych potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji objęła analizę negatywnych zjawisk we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W diagnozie szczegółowej skupiono się na charakterystyce zjawisk negatywnych, które stanowią przyczyny problemów i potrzeb w zakresie realizacji szeregu działań. Wskazano także wzajemne powiązania i zależności między negatywnymi zjawiskami. W diagnozie szczegółowej wskazano także podstawowe potencjały rozwojowe obszaru rewitalizacji.

Sporządzona przekrojowa diagnoza spełnia zarówno wymagania określone przepisami ustawy o rewitalizacji, jak też przepisami ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, z uwagi na pełnienie przez ten program roli Strategii Innego Instrumentu Terytorialnego (IIT).

W niniejszym podsumowaniu dokonano szczególnej syntezy zjawisk negatywnych pod kątem analizy problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych, o której mowa w art. 36 ust. 8 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

3.8.1. Sfera społeczna

Problemy i potrzeby

Obszar rewitalizacji jest miejscem nagromadzenia licznych problemów społecznych będących skutkiem szczególnej koncentracji zabudowy mieszkalnej. Na niewielkiej przestrzeni obszaru rewitalizacji jest duża koncentracja problemów społecznych: demograficznych (starzejące się społeczeństwo, wysoka liczba seniorów, ujemny bilans migracji), ekonomicznych (bezrobocie, ubóstwo), związanych z przestępczością. Obserwuje się wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej, niską aktywność społeczną mieszkańców, niski poziom zaangażowania w sprawy społeczne, niski poziom integracji.

Występują także widoczne szczególne problemy rodziny: uzależnienia, przemoc, problemy wychowawcze. Dodatkowo obszar cechuje duża liczba osób ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, samotne, z problemami zdrowotnymi).

Istnieje zatem potrzeba zahamowania migracji, pozyskiwania nowych mieszkańców, co może się udać poprzez stosowne podnoszenie jakości życia na tym obszarze i inwestycje w poprawę tkanki miejskiej. Wymagane są nowoczesne i efektywne usługi dla seniorów, dostosowanie obiektów i przestrzeni do ich potrzeb.

W kontekście aktywizacji zawodowej potrzebne są programy wsparcia zatrudnienia zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych. Rosną potrzeby socjalne i zdrowotne osób starszych, samotnych oraz osób niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami. Wiele korzyści można osiągnąć łącząc cele aktywizacji społecznej z aktywnością kulturalną.

Szwankuje komunikacja z mieszkańcami, dlatego konieczny jest rozwój form komunikacji instytucji publicznych z mieszkańcami.

Ze względu na rosnącą liczbę seniorów rosną także potrzeby w zakresie form profilaktyki, rehabilitacji, badań i zwiększonego dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Potencjały oraz powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe

Obszar rewitalizacji i jego najbliższe otoczenie cechują się lokalizacją dużej liczby instytucji kulturalnych, sportowych, pomocy społecznej, integracji, edukacji, aktywizacji zawodowej. Potencjałem są silne instytucje posiadające zdolność współpracy międzyinstytucjonalnej, doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z zewnętrznych źródeł. Są także liczne i sprawnie działające, w kontekście integracji społecznej, wspólnoty religijne. Na obszarze rewitalizacji są skupione także organizacje pozarządowe działające w obszarze wsparcia socjalnego oraz instytucje samorządowe i państwowe bezpieczeństwa publicznego.

Obszar rewitalizacji stanowi centrum miasta, jest tutaj dobry dostęp do usług komercyjnych, są podmioty handlowe i usługowe. Rozwojowi usług w sferze społecznej sprzyja także obecność na tym terenie zieleni miejskiej, dużej liczby zabytków i atrakcyjnych przestrzeni i miejsc turystycznych. Potencjał turystyczny i atrakcyjna przestrzeń w centrum miasta mogą być wykorzystane do potrzeb realizacji usług pomocy i integracji społecznej. Część problemów społecznych wynika z niskiej atrakcyjności miejsc pracy oferowanych w Kętrzynie. Potencjał turystyczny centrum miasta może być wykorzystywany do zmiany sytuacji.

Z pewnością w/w potencjały będą wykorzystywane do realizacji potrzeb społeczności lokalnej.

3.8.2. Sfera gospodarcza

Problemy i potrzeby

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się na tle miasta wysokimi wskaźnikami nasycenia podmiotami gospodarczymi, co jednak nie przekłada się na aktywność przedsiębiorczą mieszkańców. Problemy gospodarcze obszaru rewitalizacji wynikają z ogólnej kondycji gospodarczej miasta, która nie jest zbyt dobra oraz z uwarunkowań obszaru rewitalizacji – w zwartej zabudowie trudno o nowe tereny inwestycyjne. Do problemów obszaru rewitalizacji należą niskie zarobki, mało atrakcyjna oferta pracy (w sensie czynników pozapłacowych). Problemem jest także niedostosowanie miasta do funkcji turystycznej wyrażające się w szczególności niewystarczającą ofertą gastronomiczną i rekreacyjno-turystyczną.

Podstawowe potrzeby w sferze gospodarczej dotyczą podniesienia poziomu aktywności (przedsiębiorczości) mieszkańców, edukacji na rzecz przedsiębiorczości i różnych form promocji przedsiębiorczości z wykorzystaniem lokalnych potencjałów. Ważny byłby także rozwój form współpracy pomiędzy firmami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami samorządowymi, czy wręcz rozwój programów dotacyjnych dla firm i NGO.

Potencjały oraz powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe

Duża liczba działalności gospodarczych jest skupiona w centrum miasta, na obszarze rewitalizacji. Są to głównie firmy usługowe i handlowe. Kętrzyn dzięki nagromadzeniu na obszarze rewitalizacji licznych zabytków, atrakcyjnych przestrzeni posiada duży potencjał turystyczny. Daje to możliwość rozwoju oferty gastronomicznej i rekreacyjno-turystycznej, ale także całej palety branż: turystycznej, rekreacyjno-sportowej, kulturowej, zdrowotnej oraz tzw. srebrnej gospodarki (usług dla seniorów) oraz branż powiązanych z w/w łańcuchem wartości. Obszar możliwy do efektywnego wspólnego wykorzystania przez organizacje pozarządowe, biznes i samorząd do realizacji usług społecznych i rozwoju firm, zwłaszcza że w centrum miasta znajdują się niezagospodarowane lokale użytkowe. Możliwa jest współpraca w formule ekonomii społecznej.

3.8.3. Sfera środowiskowa

Problemy i potrzeby

Obszar rewitalizacji ze względu na lokalizację w centrum miasta, dużą zwartość, gęstość zamieszkania i funkcje administracyjne, gospodarcze i społeczne charakteryzuje się problemami z ochroną i stanem środowiska. Obserwowane są okresowe przekroczenia norm jakości powietrza generowane przez niską emisję, co jest związane z dużą liczbą i koncentracją pieców na paliwo stałe. Hałasu i zanieczyszczeń powietrza dokłada także ruch samochodowy. Sytuację potęguje mała liczba/powierzchnia obszarów chronionych. Niemniej obszar rewitalizacji posiada tereny zieleni urządzonej, ale problem jest w zabudowie wielorodzinnej (na osiedlach między blokami). Ograniczone zasoby przyrodnicze wymuszają optymalne wykorzystanie terenów otwartych zlokalizowanych w obrębie obszaru rewitalizacji i przestrzeni w zabudowie wielorodzinnej.

Potrzeby w sferze środowiskowej koncentrują się na likwidacji niskiej emisji i tworzeniu przestrzeni przyjaznych mieszkańcom: zielono-niebieska infrastruktura ograniczająca hałas, podnosząca komfort przestrzeni miejskiej, tworzenie przyjaznych miejsc na podwórkach w zabudowie wielorodzinnej.

Ważna jest także edukacja ekologiczna wspierająca zmiany infrastrukturalne także w domenie mentalnej.

Potencjały oraz powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe

Do głównych potencjałów sfery środowiskowej należy zaliczyć tereny zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji: park miejski przy ul. Szpitalnej wraz z Jeziolem Górnym, Park Ekologiczny przy ul. M. Skłodowskiej-Curie, Park przy ul. Parkowej. Tereny zieleni możliwe są do wykorzystania na cele działań pomocy i integracji społecznej. Na obszarze rewitalizacji jest dość duża liczba budynków wielorodzinnych i użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji. Istotnie wpływa to na jakość przestrzeni miejskiej i jest powiązane z jakością środowiska.

3.8.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Problemy i potrzeby

Obszar rewitalizacji jest to obszar o dużej gęstości zaludnienia, wysokiej aktywności gospodarczej i koncentracji usług publicznych. Charakteryzuje się zabytkową zabudową, w tym dużą liczbą budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu. Strefa ochrony konserwatorskiej obejmuje istotną część obszaru rewitalizacji. Przez obszar rewitalizacji przebiegają także arterie komunikacyjne i linie komunikacji miejskiej. Obszar rewitalizacji, ze względu na centralne położenie oraz funkcje, cechuje dobra dostępność do sieci komunikacji miejskiej. Ze względu iż obszar stanowi centrum miasta, notuje się tutaj podwyższoną liczbę wypadków komunikacyjnych i deficyt miejsc parkingowych.

Ze względu na niską jakość techniczną części obiektów, na obszarze rewitalizacji występują pustostany.

Wśród negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej odnotowuje się takie problemy jak: grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, niewłaściwa infrastruktura drogowa, zła organizacja ruchu, nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.

Obszar, w opinii mieszkańców, jest niedostosowany do funkcji turystycznej, co związane jest głównie z ograniczoną ofertą turystyczną, w tym gastronomiczną i kulturalną.

Centrum miasta cechuje także niedostosowanie przestrzeni publicznych w wielu miejscach do osób z niepełnosprawnościami i seniorów.

Obszar rewitalizacji posiada powierzchnie zieleni urządzonej, ale problem deficytów w tym zakresie odnotowywany jest w zabudowie wielorodzinnej (na osiedlach między blokami). Zjawisko potęguje także niska estetyka śmietników i garaży.

Potencjały oraz powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe

Potrzeby w zakresie sfery przestrzenno-funkcjonalnej dotyczą poprawy standardu technicznego obiektów zabytkowych i umożliwienia im pełnienia funkcji społecznych.

Budynki wielorodzinne, budynki użyteczności publicznej i przestrzenie miejskie wymagają poprawy dostępności pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ramach zmian przestrzeni oczekuje się zazielenienia, monitoringu. Oczekiwana jest poprawa estetyki podwórek. Seniorzy oczekują działań integracji społecznej i odpoczynku blisko miejsca zamieszkania.

Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych pozwoli lepiej wykorzystać centrum miasta do realizacji większej liczby wydarzeń integracyjnych, kulturalnych, turystycznych.

Zagospodarowanie pustostanów i ich adaptacja może prowadzić do tworzenia nowych miejsc pracy, mieszkań, przestrzeni społecznych, usług i atrakcji, co przyczynia się do ożywienia obszaru i polepszenia jakości życia mieszkańców.

Tabela 35. Synteza diagnozy: problemy, potrzeby, potencjały, powiązania

Zjawiska negatywne / problemy	Potrzeby	Kluczowe potencjały	Powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe oraz techniczne i przestrzenno-funkcjonalne
Sfera społeczna			
Starzejące się społeczeństwo, wysoka liczba seniorów, ujemny bilans migracji. Bezrobocie, ubóstwo. Wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej. Ponadprzeciętny poziom przestępczości. Duża liczba osób ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami).	Zahamowanie migracji, pozyskiwanie nowych mieszkańców, wprowadzenie usług dla seniorów, dostosowanie obiektów i przestrzeni do ich potrzeb. Wzrost zatrudnienia aktywizacja społeczna zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych.	Dobra jakość usług społecznych, duża liczba instytucji wsparcia i pomocy. Silne instytucje posiadające zdolność współpracy międzyinstytucjonalnej, doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z zewnętrznych źródeł. Dobra oferta sportowa i kulturalna jednostek publicznych. Dobry dostęp na obszarze rewitalizacji do usług społecznych. Dobra jakość edukacji. Wysoka atrakcyjność kulturowa centrum miasta (duża liczba zabytków). Organizacje pozarządowe działające w obszarze wsparcia socjalnego. Instytucje samorządowe i państwowe	Realizacja potrzeb dla seniorów wymaga podniesienia jakości przestrzeni miejskich, w tym w zakresie poprawy środowiska, dostosowania mieszkań do ich potrzeb. Podniesienie atrakcyjności przestrzeni podnosi jakość życia, co jest czynnikiem zachęcającym do zamieszkania. Na obszarze rewitalizacji występuje duża gęstość zaludnienia osób w wieku 60+. Obszar rewitalizacji jest zwarty przestrzennie, małe odległości do kluczowych instytucji i podmiotów społecznych. Potencjał turystyczny i atrakcyjna przestrzeń w centrum miasta mogą być wykorzystane do potrzeb realizacji usług pomocy i integracji społecznej. Część problemów społecznych wynika z niskiej atrakcyjności miejsc pracy oferowanych w Kętrzynie. Potencjał turystyczny centrum miasta może być wykorzystywany do zmiany sytuacji.
Niska lub ograniczona aktywność społeczna (niewystarczający poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym). Niski poziom zaangażowania w sprawy społeczne. Niski poziom integracji. Problemy rodziny: uzależnienia, przemoc, problemy wychowawcze.	Potrzeby socjalne i zdrowotne osób starszych, samotnych oraz osób niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami. Aktywizacja społeczna mieszkańców, w tym w oparciu o kulturę. Utrzymanie dobrej jakości edukacji. Rozwój form komunikacji instytucji		

Zjawiska negatywne / problemy	Potrzeby	Kluczowe potencjały	Powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe oraz techniczne i przestrzenno-funkcjonalne
	publicznych z mieszkańcami. Rozwój form profilaktyki, badań i zwiększony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.	bezpieczeństwa publicznego. Liczne Kościoły (Parafie) zaangażowane w pracę charytatywną i integracyjną.	Duża liczba zabytków stanowi potencjał do remontów i wykorzystania obiektów na cele pomocy, integracji społecznej, realizacji usług społecznych.
Gospodarcza			
Niski poziom aktywności mieszkańców. Słaba kondycja przedsiębiorstw. Niskie zarobki. Mało atrakcyjna praca (w sensie czynników pozapłacowych). Niedostosowanie miasta do funkcji turystycznej. Niewystarczająca oferta gastronomiczna i rekreacyjno-turystyczna.	Aktywizacja i edukacja na rzecz przedsiębiorczości. Rozwój form współpracy pomiędzy firmami, organizacjami pozarządowymi, instytucjami samorządowymi. Promocja przedsiębiorczości. Rozwój programów dotacyjnych dla firm i NGO.	Duża liczba działalności gospodarczych skupiona w centrum miasta. Wysoki wskaźnik nasycenia podmiotami gospodarczymi na obszarze rewitalizacji (firmy usługowe i handlowe). Potencjał turystyczny. Atrakcyjna przestrzeń miejska w centrum.	Centrum miasta (obszar rewitalizacji) to bardzo atrakcyjne turystycznie miejsce: duża liczba zabytków, część otwartej przestrzeni (rynek, park, jezioro). Obszar możliwy do efektywnego wspólnego wykorzystania przez organizacje pozarządowe, biznes i samorząd do realizacji usług społecznych i rozwoju branż: turystycznej, rekreacyjno-sportowej, kulturowej, zdrowotnej oraz tzw. srebrnej gospodarki (usług dla seniorów) oraz branż powiązanych z w/w łańcuchem wartości. W centrum miasta znajdują się niewykorzystane, niezagospodarowane lokale użytkowe, które można zaadaptować do rozwoju w/w branż także w formule ekonomii społecznej. Sytuacja w sferze gospodarczej jest związana również z niską aktywnością zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Środowiskowa			
Duża liczba i koncentracja pieców na paliwo stałe. Okresowe przekroczenia norm jakości powietrza generowane przez niską emisję. Punktowa obecność na dachach dużych ilości azbestu. Hałas w pobliżu ciągów komunikacyjnych. Mała liczba/powierzchnia obszarów chronionych. Niewielka powierzchnia terenów zieleni w zabudowie	Likwidacja niskiej emisji. Zielono-niebieska infrastruktura ograniczająca hałas, podnosząca komfort przestrzeni miejskiej. Tworzenie przyjaznych miejsc na podwórkach w zabudowie wielorodzinnej. Redukcja hałasu komunikacyjnego	Tereny zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji: park miejski przy ul. Szpitalnej wraz z Jeziorem Górnym, Park Ekologiczny przy ul. M. Skłodowskiej-Curie, park przy ul. Parkowej.	Tereny zieleni możliwe do wykorzystania na cele działań pomocy i integracji społecznej. Na obszarze rewitalizacji jest dość duża liczba budynków wielorodzinnych i użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji. Istotnie wpływa to na jakość przestrzeni miejskiej.

Zjawiska negatywne / problemy	Potrzeby	Kluczowe potencjały	Powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe oraz techniczne i przestrzenno-funkcjonalne
wielorodzinnej (na osiedlach między blokami).	(promocja aut elektrycznych). Edukacja ekologiczna.		
Sfera przestrzenno-funkcjonalna			
<p>Duża liczba budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu.</p> <p>Występujące pustostany na terenie miasta.</p> <p>Podwyższona liczba wypadków komunikacyjnych.</p> <p>Deficyt miejsc parkingowych.</p> <p>Negatywne zjawiska w przestrzeni miejskiej: grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, niewłaściwa infrastruktura drogowa, zła organizacja ruchu, nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.</p> <p>Niedostosowanie miasta do funkcji turystycznej.</p> <p>Niedostosowanie przestrzeni publicznych do osób z niepełnosprawnościami i seniorów.</p>	<p>Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków i przestrzeni miejskich: zazielenienie, dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, monitoring.</p> <p>Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych.</p> <p>Wykorzystanie centrum miasta do realizacji większej liczby wydarzeń integracyjnych, kulturalnych, turystycznych.</p>	<p>Koncentracja na obszarze rewitalizacji usług rynkowych, społecznych i publicznych.</p> <p>Duża liczba zabytków w dobrej lub relatywnie dobrej kondycji technicznej.</p> <p>Obiekty zabytkowe o kluczowej roli w zakresie kultury dla miasta: Kościół pw. św. Jerzego, zamek krzyżacki, miejskie mury obronne z basztą, Kościół pw. św. Katarzyny, Kościół pw. św. Jana, budynek Łoży Masońskiej, budynek Ratusza, inne.</p> <p>Budynki zabytkowe, które po remoncie można przeznaczyć pod funkcję społeczną.</p> <p>Dostęp do usług społecznych.</p> <p>Zwartość przestrzenna obszaru, małe odległości do kluczowych instytucji i podmiotów społecznych.</p> <p>Atrakcyjna przestrzeń miejska w centrum.</p> <p>Potencjał turystyczny.</p> <p>Dostępność do sieci komunikacji miejskiej.</p>	<p>Możliwy jest remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych.</p> <p>Koncentracja na obszarze rewitalizacji usług rynkowych, społecznych i publicznych.</p> <p>Zagospodarowanie pustostanów i ich adaptacja może prowadzić do tworzenia nowych miejsc pracy, mieszkań, przestrzeni społecznych, usług i atrakcji, co przyczynia się do ożywienia obszaru i polepszenia jakości życia mieszkańców.</p> <p>Dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ma istotne znaczenie dla jakości życia mieszkańców i ich udziału w integracji społecznej.</p>
Sfera techniczna			
<p>Duża liczba lokali mieszkaniowych wymagających remontu pod kątem energooszczędności.</p> <p>Duża liczba lokali mieszkaniowych wymagających remontu pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Duża liczba budynków o przeznaczeniu publicznym</p>	<p>Remont mieszkań, wymiana pieców, instalacji technicznych.</p> <p>Termomodernizacja obiektów.</p> <p>Dostosowanie budynków publicznych i mieszkań do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.</p>	<p>Wieloletnie działania inwestycyjne realizowane przez miasto i prywatnych właścicieli w zakresie poprawy stanu technicznego budynków.</p> <p>Dobra dostępność do sieci technicznych na obszarze rewitalizacji, w tym sieci kanalizacyjnej, wodociągowej.</p>	<p>Mieszkania wymagające remontów dotyczą często osób ubogich i wymagających wsparcia społecznego (seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami).</p> <p>Standard techniczny obiektów publicznych wpływa także na estetykę przestrzeni i poziom czystości środowiska (emisje do powietrza z budynków wymagających termomodernizacji).</p>

Zjawiska negatywne / problemy	Potrzeby	Kluczowe potencjały	Powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe oraz techniczne i przestrzenno-funkcjonalne
wymagających termomodernizacji. Niedostateczna jakość nawierzchni chodników i dróg. Wysokie koszty realizacji inwestycji remontowych. Ograniczenia remontowe wynikające z ochrony konserwatorskiej.			

Źródło: opracowanie własne.

3.8.5. Sfera techniczna

Problemy i potrzeby

Obszar rewitalizacji jest miejscem koncentracji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej prywatnej, komunalnej i infrastruktury publicznej. Wiele budynków to budynki ponad 50-letnie i starsze. Znaczne zużycie techniczne budynków stawia przed wspólnotami i instytucjami publicznymi istotne wyzwania finansowe.

Duża liczba lokali mieszkaniowych wymaga remontu pod kątem energooszczędności (wymiana pieców, stolarki, sieci technicznych) lub dostosowania pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Znaczna liczba budynków o przeznaczeniu publicznym wymaga termomodernizacji. Występują też ograniczenia remontowe wynikające z ochrony konserwatorskiej takich budynków.

Niedostateczna jest też jakość nawierzchni chodników i dróg. Są również potrzeby w zakresie dostosowania budynków publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Potencjały oraz powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe

Od wielu lat, w szczególności od wejścia Polski do UE, miasto i prywatni właściciele (m.in. wspólnoty) prowadzą na obszarze rewitalizacji działania inwestycyjne w zakresie poprawy stanu technicznego budynków. Budynki mają dobry dostęp do sieci technicznych, w tym sieci kanalizacyjnej, wodociągowej.

Należy podkreślić, że mieszkania wymagające remontów dotyczą często osób ubogich i wymagających wsparcia społecznego (seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami). Standard techniczny obiektów publicznych wpływa także na estetykę przestrzeni i poziom czystości środowiska (emisje do powietrza z budynków wymagających termomodernizacji).

4. Wizja, cele i kierunki działań

4.1. Wizja

W wyniku procesu rewitalizacji, na obszarze rewitalizacji powinny zajść określone zmiany, które powinny doprowadzić do wyprowadzenia obszaru ze stanów kryzysowych. Ważne jest zatem ustalenie stanu po realizacji wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych, stanu docelowego, pożądanego przez wielu interesariuszy. Ten planowany stan docelowy po przeprowadzeniu wsparcia określany jest jako wizja obszaru rewitalizacji.

Program Rewitalizacji określa główne kierunki, którymi gmina jako wspólnota mieszkańców powinna podążać w perspektywie najbliższych lat, aby wyeliminować lub ograniczyć niekorzystne zjawiska zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji.

Określono wizję, czyli pożądaný stan obszaru rewitalizacji na koniec okresu realizacji programu (2032 rok). Formułując wizję przyjęto zasadę, że powinna być ona łatwa do zapamiętania, tak aby każdy uczestnik życia społecznego w gminie, wiedział dokąd zmierza rozwój społeczno-gospodarczy obszaru.

Wizja stanowi opis stanu obszaru oczekiwanego w przyszłości. Jest to obraz, wyobrażenie tego obszaru za kilka lat przy optymistycznym założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań zewnętrznych. Wizja rozwoju jest wynikiem wykorzystania endogenicznych zasobów obszaru rewitalizacji.

WIZJA

OBSZAR REWITALIZACJI TO

SERCE MIASTA TĘTNIAJĄCE ŻYCIEM,

BEZPIECZNE, CZYSTE I ZIELONE, WYPEŁNIONE KULTURĄ,

Z ODRESTAUROWANYMI ZABYTKAMI I FUNKCJONALNĄ, ATRAKCYJNĄ PRZESTRZENIĄ,

ZAPEWNIAJĄCE WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA WSZYSTKIM MIESZKAŃCOM,

ATRAKCYJNE DLA TURYSTÓW I PRZEDSIĘBIORCÓW,

Z AKTYWNYMI I ZINTEGROWANYMI MIESZKAŃCAMI,

WRAŻLIWYMI NA OSOBY O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH,

OTWARTYMI NA WSPÓŁPRACĘ I NOWE INICJATYWY SPOŁECZNE.

4.2. Cele i kierunki działań

Z wizji rozwoju obszaru rewitalizacji wynikają cele i kierunki działań. W trakcie prac nad Programem przyjęto trzy cele rewitalizacji, które stanowią operacjonalizację wizji rozwoju obszaru rewitalizacji. Cele są sobie równe pod względem wagi i znaczenia. Numeracja zaś spełnia wyłącznie funkcję porządkującą. Cele zostały określone następująco:

- **Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych**
- **Cel 2. Ochrona środowiska**
- **Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna**

W ramach każdego z celów określono kierunki działań i przypisano im podstawowe (P) oraz pozostałe dopuszczalne (D) przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Zastosowano odrębną numerację dla przedsięwzięć podstawowych (P) oraz pozostałych dopuszczalnych (D).

Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.

Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych.

- P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi.
- P2. Zamek w Kętrzynie.
- P3. Centrum edukacyjno-kulturalne.
- P4. Kościół św. Katarzyny.

Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich.

- P5. Jakość mieszkania.
- P6. Dostępne obiekty i przestrzenie.
- P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych.

Kierunek 1.3. Podniesienie standardu infrastruktury edukacji.

- D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych.
- D2. Remonty żłobków i przedszkoli.

Cel 2. Ochrona środowiska.

Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków.

- P8. Zielono-niebieska infrastruktura.
- P9. Granty na kotły.
- D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.
- D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.
- D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych.
- D6. Edukacja ekologiczna.

Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.

Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców.

- P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- P11. Integracja i tożsamość.
- P12. Kętrzyn. Na szlakach historii.
- P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami.
- D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”.

Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie.

- P14. Mieszkania treningowe.
- P15. Złota rączka.
- P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców

- P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości.
- P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy.
- P19. Tętniące serce miasta.
- D8. Profilaktyka i badania.
- D9. Terapia i rehabilitacja.
- D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.

4.3. Mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji, kierunków działań

Jako wyraz idei rewitalizacji i podejścia zintegrowanego, w niniejszym rozdziale zaprezentowano mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań, służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.

Idea rewitalizacji Kętrzyna oparta jest o znajdujące się na obszarze rewitalizacji (centrum miasta) potencjały historyczne (zabytki), gospodarcze (koncentracja handlu i usług) możliwości rozwoju turystycznego oraz lokalizację ważnych dla rozwoju miasta obiektów i przestrzeni (rynek, place miejskie, parki miejskie) oraz instytucji publicznych (szkół, urzędów, instytucji pomocy społecznej, integracji, kultury, sportu, aktywizacji zawodowej i innych).

Wymienione potencjały zostaną wykorzystane do eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk (problemów) obecnych na tym obszarze poprzez wielowymiarową interwencję (rewitalizację).

Obszar rewitalizacji będzie przyjaznym i bezpiecznym dla mieszkańców i odwiedzających „sercem miasta tętniącym życiem”, które sprzyja aktywności społecznej, kulturalnej i gospodarczej. Obszar rewitalizacji będzie tętnił życiem, ponieważ dzięki zrealizowanym przedsięwzięciom:

- wzrośnie estetyka i funkcjonalność przestrzeni (Cel 1, Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich, przedsięwzięcia P5, P6, P7; Cel 2, Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków, przedsięwzięcia P8, P9, D3, D4, D5, D6),
- poprawi się jakość życia (Cel 3, Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie, przedsięwzięcia P14, P15, P16),
- wzrośnie aktywność społeczna i gospodarcza (Cel 3, Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców, przedsięwzięcia P17, P18, P19, D8, D9, D10).

Nastąpią istotne zmiany:

- zabytki zostaną odrestaurowane (Cel 1, Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych, przedsięwzięcia P1, P2, P3, P4),
- miasto będzie czyste i bezpieczne (Cel 2, Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków, przedsięwzięcia P8, P9, D3, D4; Cel 1, Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich, przedsięwzięcia P6, P7).

Przestrzeń będzie:

- dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami (Cel 1, Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich, przedsięwzięcia P6, P7),
- pełna zielonych skwerków i placów, gdzie można usiąść, odpocząć, popatrzeć na piękno miasta, uczestniczyć w wydarzeniach społecznych (Cel 2, Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków, przedsięwzięcie P8),
- przedsiębiorczość i aktywność mieszkańców istotnie wzrośnie (Cel 3, Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców, przedsięwzięcia P17, P18).

Centrum będzie nasycone małymi sklepami i punktami usługowymi, gdzie właścicielami będą mieszkańcy lub fundacje, a pracować tam będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji. W centrum, w kamienicach i blokach wielorodzinnych działać będą pracownie artystów, rzemieślników, przedstawicieli zapomnianych zawodów, otwarte będą liczne kawiarenki, miejsca integracji i aktywności lokalnej społeczności, gdzie mieszkańcy będą pielęgnować lokalne tradycje i kulturę. To wszystko m.in. dzięki realizacji: Cel 3, Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców, przedsięwzięcia P17, P18.

Miejskie przestrzenie będą pełne ludzi: turystów i mieszkańców, którzy uczestniczą w licznych wydarzeniach kulturalnych, rekreacyjno-sportowych i integracyjnych (Cel 3, Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców, przedsięwzięcie P19).

Wzrośnie standard budynków mieszkalnych wielorodzinnych i mieszkań, budynków użyteczności publicznej. Dostosowane będą do wymogów ochrony środowiska, poprawiona zostanie efektywność energetyczna i dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (Cel 2, Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków, przedsięwzięcia D3, D4). Wzrośnie świadomość znaczenia dobrej jakości środowiska wśród mieszkańców (przedsięwzięcie D6).

Zostanie wzmocniona spójność społeczna w wyniku utrwalania więzi sąsiedzkich i oddolnych inicjatyw. Ograniczone będzie zjawisko wykluczenia społecznego, głównie dzięki licznym działaniom instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych (Cel 3, Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców, przedsięwzięcia P10, P11, P12, P13, D7; Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie, przedsięwzięcia P14, P15, P16).

Intensywnie rozwijać się będzie wolontariat, w który zaangażowane zostanie młode pokolenie. To wszystko dzięki dobrej edukacji (Cel 1, Kierunek 1.3. Podniesienie standardu infrastruktury edukacji, przedsięwzięcia D1, D2).

Poprawie ulegnie kondycja psychiczna i fizyczna mieszkańców, głównie dzięki:

- integracji (Cel 2, Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców, przedsięwzięcia P10, P11, P12, P13, D7),
- profilaktyce prozdrowotnej, zajęciom rekreacyjnym i rehabilitacyjnym (Cel 3, Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców, przedsięwzięcia D8, D9, D10).

Na obszarze rewitalizacji osiedlać się będą nowi mieszkańcy skuszeni energią miejsca, dziedzictwem kulturowym, jakością usług publicznych i aktywnością oraz integracją mieszkańców.

Władze miasta, wspólnie z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami będą monitorować potrzeby, animować i wspierać współpracę, umożliwią swobodę działania mieszkańcom i organizacjom pozarządowym oraz zaspokoją główne potrzeby mieszkańców wynikające z roli samorządu (Cel 3, Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców, przedsięwzięcie P18).

Tabela 36. Mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji, kierunków działań

Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie projektu na sfery główne	Oddziaływanie projektu na sfery dodatkowe	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami
Wizja rozwoju			
OBSZAR REWITALIZACJI TO SERCE MIASTA TĘTNIAĆE ŻYCIEM, BEZPIECZNE, CZYSTE I ZIELONE, WYPEŁNIONE KULTURĄ, Z ODRESTAUROWANYMI ZABYTKAMI I FUNKCJONALNĄ, ATRAKCYJNĄ PRZESTRZENIĄ, ZAPEWNIAJĄCE WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA WSZYSTKIM MIESZKAŃCOM, ATRAKCYJNE DLA TURYSTÓW I PRZEDSIĘBIORCÓW, Z AKTYWNYMI I ZINTEGROWANYMI MIESZKAŃCAMI, WRAŻLIWYMI NA OSOBY O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH, OTWARTYMI NA WSPÓŁPRACĘ I NOWE INICJATYWY SPOŁECZNE.			
Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych			
Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych			
P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi.	P-FUNK, SPOŁ, TECH	GOSP	P12, P19, P3, P4, P10, P11, P12
P2. Zamek w Kętrzynie.	P-FUNK, SPOŁ, TECH	GOSP	P12, P19, P3, P4, P10, P11, P12
P3. Centrum edukacyjno-kulturalne.	P-FUNK, TECH	SPOŁ	P4, P10, P11, P12

P4. Kościół św. Katarzyny.	P-FUNK, TECH	SPOŁ	P3, P10, P11, P12
Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich			
P5. Jakość mieszkania.	TECH, SPOŁ	ŚROD	P6, P7, P15, P16
P6. Dostępne obiekty i przestrzenie.	P-FUNK, TECH	ŚROD, SPOŁ	P5, P6, P15, P16
P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych.	P-FUNK, TECH	ŚROD, SPOŁ	P6, P5
Kierunek 1.3. Podniesienie standardu infrastruktury edukacji			
D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych.	TECH	SPOŁ	D4, D6, P17
D2. Remonty żłobków i przedszkoli.	TECH	SPOŁ	D4, D6, P17
Cel 2. Ochrona środowiska			
Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków			
P8. Zielono-niebieska infrastruktura.	ŚROD	P-FUNK, TECH	P6, P7, P9, D3-D6
P9. Granty na kotły	ŚROD	TECH	D3, D4, P8
D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.	ŚROD	P-FUNK, TECH	P9, D4
D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	ŚROD	P-FUNK, TECH	P9, D3, P6
D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych.	ŚROD	P-FUNK, TECH	P6, P7
D6. Edukacja ekologiczna.	ŚROD	TECH	P9, P8
Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna			
Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców			
P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.	SPOŁ	-	P3, P11
P11. Integracja i tożsamość.	SPOŁ	-	P4, P10
P12. Kętrzyn. Na szlakach historii.	SPOŁ	GOSP	P1, P2, P10, P11, P17, P18, P19
P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami.	SPOŁ	-	P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, P19
D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”.	SPOŁ	GOSP	P19

Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie			
P14. Mieszkania treningowe.	SPOŁ	-	P15, P16, D8, D9, D10
P15. Złota rączka.	SPOŁ	TECH	P14, P16, D8, D9, D10
P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	SPOŁ	-	P14, P15, D8, D9, D10
Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców			
P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości.	SPOŁ, GOSP	P-FUNK, TECH	P10, P11, P12, P13, P1-P4
P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy	SPOŁ, GOSP	-	P10, P11, P12, P14, P1-P4
P19. Tętniące serce miasta.	SPOŁ, GOSP	P-FUNK	P12, P1-P4
D8. Profilaktyka i badania.	SPOŁ	-	P14, P15, P16
D9. Terapia i rehabilitacja.	SPOŁ	-	P14, P15, P17,
D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.	SPOŁ	P-FUNK	P14, P15, P18

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z mapadaptacji.gov.pl

5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

5.1. Lista i opis planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa i nr przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. Rewaloryzacja zabytkowego obiektu Baszty przy ul. Traugutta wraz z przystosowaniem terenu przyległego na działania edukacyjne, integracyjne i kulturalne. Rewaloryzacja murów obronnych.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn w porozumieniu z Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego.
Lokalizacja	Baszta: 11-400 Kętrzyn, ul. Traugutta 2, dz. nr ewid. 578, obr. 6. Mury obronne: zgodnie z uzgodnionym zakresem z Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Część inwestycyjna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie dokumentacji projektowo-budowlanej i opracowanie programu konserwatorskiego. 2. Realizacja robót budowlano-montażowych: remont pokrycia dachowego, remont istniejących kominów wraz z montażem instalacji odgromowej, kompleksowy remont stolarki okiennej, konserwacja i restauracja elewacji wg programu prac konserwatorskich, wzmocnienie murów zewnętrznych baszty, docieplenie stropu, wymiana instalacji elektrycznej, sanitarnej, grzewczej, montaż systemu przeciwpożarowego, montaż lamp do iluminacji obiektu, rewaloryzacja terenu przy obiekcie wraz z utwardzeniem nawierzchni, przebudowa ogrodzenia celem dostosowania terenu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. 3. Zakup infrastruktury do prowadzenia plenerowych zajęć przy baszcie, poświęconych kuchni średniowiecznej: zakup pieca chlebowego, wędzarni, suszarni. Zakup tabliczek informujących o funkcji obiektu w formie wizualnej oraz dotykowej (alfabet Braille'a). 4. Modernizacja przestrzeni wystawienniczej, zakup multimediiów. 5. Rewaloryzacja murów obronnych. <p>Część integracyjno-kulturalna</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Prowadzenie plenerowych zajęć edukacyjnych, integracyjnych i kulturalnych oraz wystawienniczych mających na celu aktywizację osób, rodzin i społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym. System rekrutacji uczestników na działania będzie promował osoby z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. <p>Ostateczny zakres przedsięwzięcia i zastosowane rozwiązania będą uzależnione od uzgodnień na etapie projektów technicznych z Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska m.in.: wysoki wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską

	<p>wymagających konserwacji/remontu, budynki o przeznaczeniu publicznym wymagające termomodernizacji, wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami), niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.</p> <p>Przeprowadzenie prac w zakresie rewaloryzacji jest niezbędne do zabezpieczenia obiektu przed degradacją substancji zabytkowej. Realizacja stworzy bezpieczne warunki do prezentowania różnorodnych ekspozycji czasowych poświęconych życiu codziennemu w Wiekach Średnich. Tematyka prezentowanych wystaw będzie spójna z charakterem obiektu i okresem w jakim został wybudowany. W ramach prezentowanej tematyki wystaw możliwe będzie organizowanie na terenie tzw. dziedzińca baszty, warsztatów rzemiosł dawnych.</p>
Okres realizacji	2026-2032
Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.</p> <p>Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Budynki objęte przebudową, remontem, pracami konserwatorskim lub restauratorskim - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 1 [szt.]</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 [szt.]</p> <p>Liczba instytucji kultury objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 5 192 [os.] Ujęto mieszkańców całego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 2 000 [os.]. Ujęto nowe osoby odwiedzające (korzystające z nowej oferty).</p> <p>Nowa oferta wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych rocznie – 5 [szt./rok]. Nowa oferta powstała w wyniku projektu.</p> <p>Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 50 [os].</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru inwestycji, dokumentacja zdjęciowa, informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń lub zarządców infrastruktury, badania własne liczby odwiedzających, statystyka publiczna.</p>

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni).	Zagospodarowanie terenu przyległego do Baszty w zakresie: przebudowa współczesnego ogrodzenia wraz z montażem bramki z prześwitem co najmniej 90 cm szerokości (wejście od ul. Struga), utwardzenie nawierzchni – tzw. dziedzińca Baszty, niwelacja wszelkich nachyleń większych niż 5%, umieszczenie przed budynkiem Baszty tabliczek informujących o funkcji obiektu w formie wizualnej oraz dotykowej (alfabet Braille'a).
Szacowana wartość	2 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Przedsięwzięcie składa się z części inwestycyjnej i integracyjno-kulturalnej. Potencjalne źródła finansowania: FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich, Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+), EFRR, EFS+, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.
Możliwość finansowania w ramach instrumentu IIT z FEWiM 2021-2027	Możliwe w pełni lub częściowo dofinansowanie części inwestycyjnej z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), ponieważ przedsięwzięcie dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> — remontu, prac konserwatorskich i restauratorskich istniejącego budynków dla celów społecznych, kulturalnych, edukacyjnych wraz z niezbędnym wyposażeniem i infrastrukturą, — zagospodarowania przestrzeni publicznych, by dobrze spełniały funkcje społeczne. Możliwe w pełni lub częściowo dofinansowanie części integracyjno-kulturalnej z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+).

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P2. Zamek w Kętrzynie. Przystosowanie nieużytkowanych pomieszczeń w Zamku w Kętrzynie do działalności kulturalnej. Rewaloryzacja dziedzińca Zamku i krużganków.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn w porozumieniu z Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego
Lokalizacja	11-400 Kętrzyn, Plac Zamkowy 1, dz. nr ewid. 587, obr. 6
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Część inwestycyjna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prace przygotowawcze: realizacja badań konserwatorskich i architektonicznych, przygotowanie programu konserwatorskiego, opracowanie dokumentacji budowlano-wykonawczej na przystosowanie pomieszczeń piwnicznych oraz strychu na działalność wystawienniczą i dydaktyczną oraz dokumentacji budowlano-wykonawczej na montaż windy w holu Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego. 2. Montaż infrastruktury na potrzeby wystawiennicze - systemy multimedialne o zintegrowanym sterowaniu w pomieszczeniach piwnicznych. 3. Montaż infrastruktury biurowo-magazynowej w pomieszczeniach poddasza. 4. Prace budowlano-montażowe związane z dźwigiem w holu głównym Muzeum. 5. Rewaloryzacja dziedzińca Zamku i krużganków. <p>Część integracyjno-kulturalna</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Prowadzenie zajęć edukacyjnych, integracyjnych i kulturalnych oraz wystawienniczych. <p>Ostateczny zakres przedsięwzięcia i zastosowane rozwiązania będą uzależnione od uzgodnień na etapie projektów technicznych z Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska, m.in.: wysoki wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu, wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami), niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.</p> <p>Celem realizacji jest uzyskanie nowej przestrzeni na potrzeby działalności statutowej, dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz zwiększenie dostępności Zamku w Kętrzynie dzięki instalacji windy. Zostanie to osiągnięte dzięki przystosowaniu na potrzeby prowadzenia działalności statutowej wcześniej nieużytkowanych pomieszczeń wraz z usunięciem barier architektonicznych w Zamku w Kętrzynie.</p> <p>Obecnie nie wszystkie kondygnacje Zamku są dostępne dla osób z niepełnosprawnością. Część pomieszczeń zarówno w podpiwniczeniu jak też na poddaszu jest nieużytkowana i nie przystosowana do przebywania ludzi bądź przechowywania eksponatów, organizacji wystaw. Może w nich postępować degradacja zabytku. Dzięki realizacji projektu zostanie opracowana profesjonalna dokumentacja oraz zostanie przeprowadzony remont podnoszący stan techniczny i estetyczny. Muzeum im. W. Kętrzyńskiego zyska nowe</p>

	<p>pomieszczenia na potrzeby działalności, zaś mieszkańcy i turyści nowy produkt: sale wystawiennicze oraz ogólnie dostępność muzeum dla wszystkich bez względu na sprawność ruchową. Osoby ze szczególnymi potrzebami uzyskają możliwość udziału w różnorodnej ofercie kulturowej zamku. W wyremontowanych pomieszczeniach piwnic zostanie zorganizowana ekspozycja stała z elementami multimedialnymi poświęcona najstarszej historii Zamku z czasów zakonu krzyżackiego.</p>
Okres realizacji	2026-2032
Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.</p> <p>Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Budynki objęte przebudową, remontem, pracami konserwatorskim lub restauratorskim - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 1 [szt.]</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 [szt.]</p> <p>Liczba instytucji kultury objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 5 192 [os.] Ujęto mieszkańców całego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 1 000 [os.] Ujęto nowe osoby odwiedzające (korzystające z nowej oferty).</p> <p>Nowa oferta wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych rocznie – 5 [szt./rok]. Nowa oferta powstała w wyniku projektu.</p> <p>Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 50 [os].</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru inwestycji, dokumentacja zdjęciowa, informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń lub zarządców infrastruktury, badania własne liczby odwiedzających, statystyka publiczna.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	<p>Zostanie zlikwidowana bariera architektoniczna na terenie Zamku – w dostosowanym holu Muzeum zamontowany zostanie dźwig.</p> <p>Poprawi się dostępność muzeum dla wszystkich bez względu na sprawność ruchową. Osoby ze szczególnymi potrzebami uzyskają możliwość udziału w różnorodnej ofercie kulturalnej Zamku w Kętrzynie.</p>
Szacowana wartość	4 000 000,00 zł

Potencjalne źródła finansowania	<p>Przedsięwzięcie składa się z części inwestycyjnej i integracyjno-kulturalnej.</p> <p>Potencjalne źródła finansowania: FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich, Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+), EFRR, EFS+, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.</p>
Możliwość finansowania w ramach instrumentu IIT z FEWiM 2021-2027	<p>Możliwe w pełni lub częściowo dofinansowanie części inwestycyjnej z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), ponieważ przedsięwzięcie dotyczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — remontu, prac konserwatorskich i restauratorskich istniejącego budynków dla celów społecznych, kulturalnych, edukacyjnych wraz z niezbędnym wyposażeniem i infrastrukturą, — zagospodarowania przestrzeni publicznych, by dobrze spełniały funkcje społeczne. <p>Możliwe w pełni lub częściowo dofinansowanie części integracyjno-kulturalnej z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+).</p>

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. Stworzenie Centrum edukacyjno-kulturalnego wraz ze schroniskiem młodzieżowym przy Parafii Św. Jerzego w Kętrzynie.
Podmioty realizujące	Parafia Św. Jerzego w Kętrzynie
Lokalizacja	11-400 Kętrzyn, ul. Zamkowa 4a, dz. nr ewid. 522, obręb 6
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Część inwestycyjna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokończenie remontu obiektu, stabilizacja fundamentów przez wykonanie odpowiednich studni, stropów w części środkowej obiektu. 2. Budowa windy i instalacji wodno-kanalizacyjnej, grzewczej, wentylacyjnej oraz elektrycznej. 3. Zakup niezbędnego wyposażenia i dostosowanie pomieszczeń do działalności integracyjnej i społecznej z przeznaczeniem na grupy zagrożone wykluczeniem społecznym. 4. Przygotowanie sali pamięci Wojciecha Kętrzyńskiego i Wilhelma Wiena. 5. Przygotowanie schroniska młodzieżowego do noclegu na około 50 osób wraz z łazienkami.
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Gimnazjum księcia Albrechta wraz z zamkiem i Bazyliką Św. Jerzego tworzy układ urbanistyczny starego miasta Kętrzyna. Szkoła została założona w 1546 r. przez księcia Albrechta Hohenzollern i mieściła się na piętrze w kościele Św. Jana. W 1988 r. budynek uległ zniszczeniu wskutek pożaru. Stropy zapadły się, nastąpiła korozja elementów konstrukcyjnych. Prace konstrukcyjne i zabezpieczające z uwagi na zły stan obiektu prowadzone są etapami. W rywalizacji zachodnim odnowiono elewację, wykonano remont stropów i 3 okien, remont elewacji wschodniej (bez ganku, okien i drzwi), wymieniono część stropów, podłóg oraz nad parterem i I piętrem od strony kościoła, skrzydło główne budynku: wykonano stropy drewniane między I i II piętrem, wstawiono 2 okna z drzwiami balkonowymi elewację ganku. Budynek jest nieużytkowany i wymaga remontu.</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska m.in: wysoki wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.</p> <p>Budynek jest przeznaczony na Centrum edukacyjno-kulturalne wraz ze schroniskiem młodzieżowym. Realizacja projektu pozwoli na uchronienie zabytku przed dalszą degradacją oraz przyczyni się bezpośrednio do zachowania materialnego dziedzictwa kulturowego i historycznego dla przyszłych pokoleń. Przebudowa w celu utworzenia centrum edukacyjno-historycznego jest rozwijanie potencjału międzypokoleniowego i sąsiedzkiego umożliwiającego integrację mieszkańców i budowanie postaw obywatelskich.</p> <p>Ostateczny zakres przedsięwzięcia i zastosowane rozwiązania będą uzależnione od uzgodnień na etapie projektów technicznych z Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.</p>
Okres realizacji	2025-2027

Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.</p> <p>Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Budynki objęte przebudową, remontem, pracami konserwatorskim lub restauratorskim - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 1 [szt.]</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 5 192 [os.] Ujęto mieszkańców całego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 1 000 [os./rok]. Ujęto nowe osoby odwiedzające (korzystające z nowej oferty).</p> <p>Nowa oferta wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych rocznie – 5 [szt./rok]. Nowa oferta powstała w wyniku projektu.</p> <p>Liczba utworzonych miejsc noclegowych 50 [szt.]</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru inwestycji, dokumentacja zdjęciowa, informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń lub zarządców infrastruktury, badania własne liczby odwiedzających, statystyka publiczna.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Budowa windy.
Szacowana wartość	4 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Przedsięwzięcie składa się z części inwestycyjnej i integracyjno-kulturalnej.</p> <p>Potencjalne źródła finansowania: FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), EFRR, EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne.</p>
Możliwość finansowania w ramach instrumentu IIT z FEWiM 2021-2027	<p>Możliwe w pełni lub częściowo dofinansowanie z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), ponieważ przedsięwzięcie dotyczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — remontu, prac konserwatorskich i restauratorskich istniejącego budynków dla celów społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych wraz z niezbędnym wyposażeniem i infrastrukturą.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P4. Kościół św. Katarzyny. Prace remontowo-konserwatorskie kościoła św. Katarzyny.
Podmioty realizujące	Rzymskokatolicka Parafia św. Katarzyny w Kętrzynie
Lokalizacja	11-400 Kętrzyn, ul. Sikorskiego 15, dz. nr ewid. 241, obręb 3
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remont elewacji wraz z konstrukcją i naprawą sterczyn. 2. Remont dachu wieży kościoła. 3. Remont dachu głównej bryły kościoła. 4. Remont stolarki zewnętrznej. 5. Prace konserwatorskie ołtarzy bocznych, ambony i prospektu organowego, remont i konserwacja (witraże).
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Celem projektu jest przeciwdziałanie zniszczeniu obiektu zabytkowego wraz z jego unikatowym wyposażeniem oraz wzbogacenie krajobrazu kulturowego obszaru jako fundamentu tożsamości lokalnej. Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska m.in: wysoki wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.</p> <p>Budynek powstał w latach 1895-96 na fundamentach kościoła z XIV w. rozebranego w 1820 r. Od wschodniej strony znajduje się niższe od korpusu prezbiterium, po stronie zachodniej smukła kwadratowa wieża o 6 kondygnacjach wysokości ok. 58 m. W jej przyziemiu znajduje się kruchta z przybudówkami po obu stronach. Całość zwieńczona smukłym ostrosłupem z żelaznym kutym krzyżem. Nawa i prezbiterium przykryte dachami dwuspadowymi krytymi dachówką.</p> <p>Bryła kościoła wymaga pilnych napraw i remontu. Dezintegracja zaprawy spowodowała katastrofalny stan szczytów i ich sterczyn. Szkliwione daszki i kwiatony są silnie osłabione i uszkodzone. Niektóre ze sterczyn są przechylone i grożą zawaleniem. Tynki na elewacjach pękają i odpadają. Z powierzchni otynkowanych złuszcza się farba. Pokrycie dachu nie jest szczelne, dachówki są wypaczone i częściowo ukruszone, pokrycie wieży z blachy jest skorodowane. Blaszane czołganki zdobiące iglicę wieży są uszkodzone. Brak spoinowania powoduje zawilgocenie murów. Witrażowe szklenie okien jest niekompletne. Konieczność działań wynika z potrzeby zachowania od zniszczenia i umożliwienia bezpiecznego korzystania z zabytku przez mieszkańców. Wykonanie prac pozwoli na zahamowanie procesu destrukcji i przywrócenie historycznych walorów.</p> <p>Ostateczny zakres przedsięwzięcia i zastosowane rozwiązania będą uzależnione od uzgodnień na etapie projektów technicznych z Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.</p>
Okres realizacji	2026-2030
Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.

	Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Budynki objęte przebudową, remontem, pracami konserwatorskim lub restauratorskim - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 1 [szt.]</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 1 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 5 192 [os.] Ujęto mieszkańców całego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 600 [os./rok].</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru inwestycji, dokumentacja zdjęciowa, informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń lub zarządców infrastruktury, badania własne liczby odwiedzających, statystyka publiczna.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Realizacja będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz wymogów osób ze szczególnymi potrzebami, Zastosowanie zostaną rozwiązania pozwalające na korzystanie osobom starszym i z niepełnosprawnościami.
Szacowana wartość	7 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Potencjalne źródła finansowania: FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), EFRR, EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne.
Możliwość finansowania w ramach instrumentu IIT z FEWiM 2021-2027	<p>Możliwe w pełni lub częściowo dofinansowanie z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), ponieważ przedsięwzięcie dotyczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — remontu, prac konserwatorskich i restauratorskich istniejącego budynków dla celów społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych wraz z niezbędnym wyposażeniem i infrastrukturą.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P5. Jakość mieszkania.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn, zarządcy nieruchomości
Lokalizacja	Rozproszona
Zakres realizowanych zadań	<p>1. Remont pustostanów lokali mieszkalnych.</p> <p>2. Remonty klatek schodowych oraz części wspólnych budynków wielorodzinnych.</p> <p>3. Dostosowanie mieszkań prywatnych i komunalnych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami: prace remontowe i wyposażenie w tym wydzielanie łazienek (zadanie realizowane w formule grantowej).</p> <p>Projekt obejmuje typowe remonty: podłóg, ścian, sufitów (gruntowanie, tynkowanie, szpachlowanie, malowanie, okładziny ceramiczne w łazienkach i kuchniach), wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana sieci technicznych, odwodnienia, źródeł ciepła, dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Poprawa jakości zamieszkania i komfortu życia. Przedsięwzięcie odpowiada na problem degradacji tkanki mieszkalnej, istniejących pustostanów, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami), dużej liczby lokali mieszkaniowych wymagających remontu pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Wyremontowane pustostany będą mogły stanowić nowe mieszkania komunalne, służące zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Zapobieganie zjawisku wyludniania się z centrum miasta. Poprawi się estetyka, jakość życia i środowiska. Likwidacja nie ekologicznych źródeł ciepła -palenisk osób starszych i z ograniczeniami ruchowymi, spowoduje większą dostępność mieszkań dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>W lokalach mieszkalnych nastąpi dostosowanie do potrzeb mieszkańców (osób starszych, z niepełnosprawnościami). Złagodzi zjawisko ubóstwa wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wzrośnie atrakcyjność oferty mieszkaniowej.</p>
Okres realizacji	2024-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.</p> <p>Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba wyremontowanych mieszkań – 30 [szt.]</p> <p>Liczba wyremontowanych wewnętrznych części wspólnych – 20 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 20 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba mieszkańców wyremontowanych mieszkań – 100 [os.]</p> <p>Liczba mieszkańców wyremontowanych budynków – 500 [os.]</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

	Liczba udzielonych grantów na dostosowanie mieszkań – 15 [szt.] Sposób pomiaru: protokoły odbioru, dokumentacja zdjęciowa, listy Grantobiorców.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Do działań mogą być włączone osoby z różnymi dysfunkcjami. Z efektów projektu będą mogli korzystać wszyscy mieszkańcy bez względu na wiek, niepełnosprawność). Projekt dedykowany osobom ze szczególnymi potrzebami na dostosowanie mieszkań.
Szacowana wartość	2 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P6. Dostępne obiekty i przestrzenie.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>1. Usuwanie barier architektonicznych, dostosowanie obiektów publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (podjazdy, pochylnie, windy, dostosowanie łazienek, oznakowanie, zakup wyposażenia, inne).</p> <p>2. Usuwanie barier architektonicznych, dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (przebudowa dojazdów/wjazdów i dojazdów do budynków publicznych, parkingi, eliminacja nierównych powierzchni, wyrównanie chodników, wyprofilowanie krawężników, oznakowanie kolorystyczne, budowa małej architektury umożliwiającej odpoczynek).</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska: wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami), negatywne zjawiska w przestrzeni miejskiej, niedostosowanie przestrzeni publicznych do osób z niepełnosprawnościami i seniorów.</p> <p>Dzieci, seniorzy, osoby niedowidzące, niedosłyszące, osoby z niepełnosprawnością umysłową czy ruchową powinny móc poruszać się po chodnikach, ulicach, budynkach, korzystać z informacji, usług na takich samych zasadach jak osoby pełnosprawne.</p> <p>Niestety wiele przestrzeni publicznych jak też budynków użyteczności publicznej w Kętrzynie ukazuje liczne bariery: ograniczone możliwości korzystania z obiektów z powodu braku wind i umiejscowienia części wydziałów/komórek/sal na piętrach, co skutecznie uniemożliwia osobom z dysfunkcjami narządu ruchu dostanie się do danej placówki. Wewnątrz budynków dostosowania wymagają wielu dodatkowych prac, tak by mogłyby z nich korzystać osoby z ograniczeniami w poruszaniu się, widzeniu i słyszeniu. Często dostanie się do budynku uniemożliwia korzystanie z niego tuż za drzwiami wejściowymi.</p> <p>Dostępność budynków dla osób niepełnosprawnych oraz przystosowanie ich do potrzeb tej grupy społecznej wiąże się z likwidacją m.in. barier architektonicznych. Likwidacja barier służyć będzie także osobom po urazach, które poruszają się przy pomocy kul, rodzicom z małymi dziećmi oraz osobom starszym.</p>
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.</p> <p>Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w	Wskaźniki produktu

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 5 [szt.]</p> <p>Liczba przestrzeni dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 10 [szt.]</p> <p>Liczba obiektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami - 10 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Ludność mająca dostęp do udoskonalonej infrastruktury – 5 000 [os/rok]</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru inwestycji, dokumentacja zdjęciowa, informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń lub zarządców infrastruktury, badania własne liczby użytkowników, statystyka publiczna.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Istota przedsięwzięcia dotyczy działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFS+, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>1. Przebudowa, adaptacja istniejących i rozwój nowych terenów zielonych oraz podwórek stanowiących własność/współwłasność beneficjentów wsparcia) wraz z małą architekturą.</p> <p>2. Bezpieczeństwo na drogach, ulicach i placach: instalacja monitoringu miejskiego i oświetlenia, przebudowa przejść dla pieszych, inne.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska: wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami), negatywne zjawiska w przestrzeni miejskiej, niedostosowanie przestrzeni publicznych do osób z niepełnosprawnościami i seniorów, niedostateczna jakość nawierzchni chodników i dróg, przestępczość. Mieszkańcy zgłaszali brak lub potrzeby modernizacji podwórek w zabudowie wielorodzinnej.
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych.</p> <p>Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 5 [szt.]</p> <p>Liczba przestrzeni dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - 10 [szt.]</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 5 [szt.]</p> <p>Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 0,2 [ha]</p> <p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,5 [ha]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 5 192 [os.] Ujęto mieszkańców całego obszaru rewitalizacji.</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru inwestycji, dokumentacja zdjęciowa, informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń lub zarządców infrastruktury, badania własne liczby użytkowników, statystyka publiczna.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Istota przedsięwzięcia dotyczy działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Potencjalne źródła finansowania: FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), EFRR, krajowe środki publiczne, środki prywatne, środki Miasta Kętrzyn.
Możliwość finansowania w ramach instrumentu IIT z FEWiM 2021-2027	Możliwe w pełni lub częściowo dofinansowanie z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), ponieważ przedsięwzięcie dotyczy zagospodarowania i rozwoju przestrzeni publicznych.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P8. Zielono-niebieska infrastruktura.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	Zwiększenie zielonej i błękitnej infrastruktury w mieście poprzez budowę lub wymianę powierzchni na przepuszczalne, zielone dachy i ściany, ogrody wertykalne, kieszonkowe, zielone przystanki komunikacji miejskiej.
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska: negatywne zjawiska w przestrzeni miejskiej, hałas, duża liczba kotłów na paliwa stałe (zanieczyszczenie powietrza), niedostosowanie przestrzeni publicznych do osób z niepełnosprawnościami i seniorów.</p> <p>W sferze społecznej projekt zwiększy zaangażowanie mieszkańców i zarządców nieruchomości w sprawy lokalnej społeczności. Poprawi się komfort zamieszkania, umożliwi wzrost integracji-aktywizacji sąsiedzkiej, zwiększy się powierzchnię terenów zielonych i poprawi jakość powietrza i przestrzeni publicznej.</p> <p>Nastąpią zmiany w zakresie odbetonowania wybranych obszarów miasta i stworzenie zielonych miejsc wypoczynku.</p>
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 2. Ochrona środowiska</p> <p>Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu – 0,2 [ha].</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury – 200 [os.]</p> <p>Sposób pomiaru: protokół odbioru inwestycji, dokumentacja zdjęciowa, badania własne liczby użytkowników, statystyka publiczna.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Nowe lub modernizowane przestrzenie będą posiadały ułatwienia w dostępie osobom ze szczególnymi potrzebami
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	FEWiM 2021-2027 (Priorytet 2. Środowisko), EFRR, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P9. Granty na kotły
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	Dotacje (granty) na dofinansowanie wymiany pieców na paliwa stałe na nowoczesne lub OZE.
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska: negatywne zjawiska w przestrzeni miejskiej, hałas, duża liczba kotłów na paliwa stałe.
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	Cel 2. Ochrona środowiska Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźniki produktu Liczba udzielonych grantów – 100 [szt.] Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 100 [szt.] Wskaźniki rezultatu Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury – 300 [os.] Sposób pomiaru: protokół odbioru inwestycji, dane wg ewidencji ludności, statystyka publiczna.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Nowe lub modernizowane przestrzenie będą posiadały ułatwienia w dostępie osobom ze szczególnymi potrzebami
Szacowana wartość	3 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFRR, EFS+, krajowe środki publiczne.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Podmioty realizujące	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jerzego w Kętrzynie w partnerstwie z Gminą Miejską Kętrzyn i organizacjami pozarządowymi.
Lokalizacja	11-400 Kętrzyn, ul. Zamkowa 4A Obiekt złączony jest z historycznym murem miejskim od strony północno-zachodniej. XIV -wieczny mur miejski jest zewnętrzną ścianą obiektu na całej długości.
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	Realizacja działań skierowanych do mieszkańców miasta, w tym młodzieży, seniorów, w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> — wsparcia psychologicznego, sąsiedzkiego, wolontariatu, — organizacja wyjazdów o charakterze edukacyjno-kulturoznawczym dla dzieci, młodzieży, seniorów; — wsparcie osób, rodzin w niwelowaniu różnego rodzaju deficytów oraz w zakresie kompetencji społecznych i kluczowych, — wsparcie formacyjne grup działających przy parafii, — organizacja działań kulturalno-edukacyjnych ukierunkowanych na podnoszenie kompetencji kulturalnych osób z terenu rewitalizacji oraz integracji i aktywizacji lokalnej społeczności w różnych grupach wiekowych.
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska: wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami); niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym; problemy występujące w rodzinach: problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia; niski poziom edukacji /kapitału społecznego, przestępczość. Realizacja zadania polega na utworzeniu miejsca przy Parafii Św. Jerzego, które tętniłoby życiem. W Centrum Edukacyjno-Kulturalnym zagospodarowane zostałyby pomieszczenia na potrzeby działalności różnych grup.
Okres realizacji	2026-2029
Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna. Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców.

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Nowa oferta wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych rocznie – 5 [szt./rok]. Nowa oferta powstała w wyniku projektu.</p> <p>Liczba wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych 10 [szt.]. Ujęto wydarzenia realizowane w ramach projektu.</p> <p>Liczba uczestników zajęć – 300 [osoby]. Ujęto uczestników biorących udział w zajęciach w ramach projektu.</p> <p>Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 50 [os].</p> <p>Sposób pomiaru: informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń, statystyka publiczna, listy uczestników zajęć, badania własne liczby uczestników zajęć.</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)</p>	<p>Realizacja będzie przebiegała z uwzględnieniem dostępności architektonicznej oraz wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Zastosowane zostaną rozwiązania pozwalające na korzystanie z danego miejsca przez osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami (dostępna będzie winda).</p>
<p>Szacowana wartość</p>	<p>1 000 000,00 zł</p>
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p>Potencjalne źródła finansowania: FEWiM 2021-2027 (Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+), EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne, środki Miasta Kętrzyn.</p>

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P11. Integracja i tożsamość. Oferta kulturalno-edukacyjna i integracyjna w kościele św. Katarzyny.
Podmioty realizujące	Rzymskokatolicka Parafia św. Katarzyny w Kętrzynie w partnerstwie z Gminą Miejską Kętrzyn i organizacjami pozarządowymi.
Lokalizacja	11-400 Kętrzyn, ul. Sikorskiego 15, dz. nr ewid. 241, obr. 3
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Stworzenie nowej oferty kulturalno-edukacyjnej, oświatowo-wychowawczej, charytatywno-opiekuńczej i integracyjnej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.</p> <p>Realizacja działań skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji, tj. organizacja w zrewitalizowanej zabytkowej przestrzeni wnętrza kościoła wydarzeń kulturalnych o charakterze świeckim i duchowym, w tym m.in. koncertów, wystaw twórców lokalnych, wystaw malarskich, spotkań młodzieży i seniorów.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska: wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami); niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym; problemy występujące w rodzinach: problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia; niski poziom kapitału społecznego, przestępczość, starzejące się społeczeństwo, wysoka liczba seniorów, bezrobocie, ubóstwo, wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej.</p> <p>Kościół pw. Św. Katarzyny jest ważnym miejscem na mapie kulturalnej miasta Kętrzyn. Realizacja projektu pozwoli wykorzystać infrastrukturę na cele społeczne i kulturalne. Organizowane będą koncerty, wystawy, obchody świąt kościelnych i patriotycznych, spotkania z młodzieżą, formacji grup działających przy parafii, seniorów. Kościół jest miejscem spotkań wspólnoty parafialnej, ale dzięki niniejszemu projektowi może stać się punktem spotkań szerszej społeczności, niezależnie od wieku, religii czy poglądów. Ze względu na zabytkowe walory kościół posiada sprzyjającą atmosferę do organizacji kameralnych spotkań i wyjątkowych wydarzeń.</p> <p>Realizacja zadania przyczyni się do zachowania naszego dziedzictwa, budowania polskiej i lokalnej tożsamości kulturowej i promocji ważnych elementów kultury.</p>
Okres realizacji	2027-2029
Realizowane podstawowe cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w	Wskaźniki produktu

odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie – 50 [os]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Nowa oferta wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych rocznie – 2 [szt./rok]. Nowa oferta powstała w wyniku projektu.</p> <p>Liczba wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych – 5 [szt.]. Ujęto wydarzenia realizowane w wyniku projektu.</p> <p>Liczba uczestników zajęć – 300 [osoby]. Ujęto uczestników biorących udział w zajęciach w ramach projektu.</p> <p>Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 50 [os].</p> <p>Sposób pomiaru: informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń, statystyka publiczna, listy uczestników zajęć, badania własne liczby uczestników zajęć.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	<p>Obiekt jest zabytkiem znajdującym się wśród zwartej zabudowy śródmiejskiej, w związku z tym istnieją pewne ograniczenia w likwidacji barier architektonicznych. Niemniej, podczas realizacji projektu zostaną dołożone wszelkie starania aby uwzględnić wymogi osób ze szczególnymi potrzebami, Zastosowanie zostaną rozwiązania pozwalające na korzystanie osobom starszym i z niepełnosprawnościami.</p>
Szacowana wartość	1 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	<p>Potencjalne źródła finansowania: FEWiM 2021-2027 (Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+), EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne.</p>

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. Stworzenie nowego produktu turystycznego „Kętrzyn. Na szlakach historii”.
Podmioty realizujące	Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie
Lokalizacja	Historyczna zabudowa miasta Kętrzyn, ulice: Plac Zamkowy, Struga, Staromiejska, Rycerska, Dworcowa, R. Traugutta, I. Daszyńskiego, W. Sikorskiego, Poczтова, Szpitalna, Wojska Polskiego, M. Skłodowskiej-Curie, Mazurska.
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Opracowanie merytoryczne koncepcji przebiegu 3 tematycznych szlaków związanych z historią Kętrzyna:</p> <ul style="list-style-type: none"> — W średniowiecznym mieście, — U progu XX wieku, — Tajemnice Dawnego Rastenburga. <p>Proponowane szlaki tematyczne powstaną z udziałem społeczeństwa. Mieszkańcy wytypują istniejące w przestrzeni miejskiej obiekty historyczne, na których lub przy których zostaną umieszczone stosowne tablice informacyjne, tam gdzie będzie możliwe – obiekty małej infrastruktury, a także kody QR w języku polskim i angielskim z opcją audiodeskrypcji.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Celem jest podniesienie dostępności atrakcyjności turystycznej, oferty kulturalno-edukacyjnej, integracja mieszkańców wokół historii i dziedzictwa kulturowego miasta.</p> <p>Umożliwi to także dostęp do informacji turystycznej o szlakach i obiektach całą dobę, aktualnie dostęp taki jest uwarunkowany godzinami otwarcia obiektów turystycznych.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do: stworzenia nowego produktu turystycznego, nieograniczonego dostępu do nowej oferty turystycznej miasta, stworzenia oferty dla wszystkich grup wiekowych, również z niepełnosprawnościami, integracja mieszkańców wokół historii i dziedzictwa kulturowego miasta.</p>
Okres realizacji	2025-2027
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba opracowanych szlaków turystycznych – 3 [szt.]</p> <p>Liczba oznakowanych obiektów – 30 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 4 000 [os./rok]. Ujęto nowe osoby odwiedzające (korzystające z nowych szlaków).</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

	Sposób pomiaru: protokoły odbioru, dokumentacja zdjęciowa, informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń lub zarządców infrastruktury, badania własne liczby odwiedzających.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Przebieg tras tematycznych będzie przebiegać w ramach ciągów komunikacyjnych miasta dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami. Po uruchomieniu aplikacji z kodu QR dostępna będzie wersja z audiodeskrypcją.
Szacowana wartość	500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Program Interreg Litwa – Polska 2021-2027, EFRR, krajowe środki publiczne, środki prywatne środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami.. Stworzenie efektywnego systemu informowania mieszkańców o wydarzeniach społecznych.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn
Lokalizacja	11-400 Kętrzyn, ul. Wojska Polskiego 11
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>1. Opracowanie systemu zarządzania informacją z mieszkańcami z wykorzystaniem tradycyjnych form: ogłoszenia, plakaty informacyjne, prasa i nowoczesnych: strony internetowe, SMS, e-mail, aplikacja.</p> <p>2. Opracowanie aplikacji na telefon „Kętrzyn info” (robocza nazwa) umożliwiającej przekazywanie informacji o wydarzeniach społecznych wszystkim podmiotom posiadającym stosowne konto w aplikacji.</p> <p>3. Zbudowanie baz danych mieszkańców: nr telefonów, adresy e-mail.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Celem jest szerokie i efektywne informowanie mieszkańców o wydarzeniach społecznych: kulturalnych, integracyjnych, sportowo-rekreacyjnych i turystycznych.</p> <p>Umożliwi to szeroki dostęp do informacji.</p> <p>Realizacja projektu wynika z potrzeb mieszkańców, w tym osób z niepełnosprawnościami. Na obszarze rewitalizacji jakość usług społecznych jest relatywnie wysoka, liczba wydarzeń zadowalająca, natomiast poziom uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych – niezadowalający. Przyczyn tego stanu rzeczy upatruje się w niewystarczającej komunikacji.</p>
Okres realizacji	2026-2029
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba wdrożonych narzędzi komunikacji – 5 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba osób korzystających z systemu – 4 000 [os./rok].</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru, informacje i sprawozdania operatora systemu.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Zastosowane formy komunikacji będą uwzględniać standardy dostępności stron internetowych, aplikacji i treści komunikatów.
Szacowana wartość	500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFS+, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P14. Mieszkania treningowe.
Podmioty realizujące	Powiat Kętrzyński / Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, Gmina Miejska Kętrzyn/ MOPS w Kętrzynie
Lokalizacja	Ulica Pocztowa 13, Kętrzyn, dz. nr ewid. 204/3, obr. 3 Ulica Kaszubska 7, Kętrzyn, dz. nr ewid. 152/2, obr. 3
Zakres realizowanych zadań	<p>1. Dostosowanie Mieszkania Treningowego (ul. Pocztowa 13) do obowiązujących standardów. Przeprowadzenie adaptacji pomieszczeń: budowa ścianek działowych, malowanie, szpachlowanie, doposażenie budynku, usunięcie bariery architektonicznej (platforma schodowa wewnętrzna)</p> <p>2. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób korzystających ze wsparcia mieszkania treningowego i Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Kętrzynie. Przeprowadzenie szkoleń, warsztatów, treningów umiejętności społecznych.</p> <p>3. Dostosowanie Mieszkania Treningowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi (ul. Kaszubska 7) do obowiązujących standardów. Przeprowadzenie adaptacji pomieszczeń: budowa ścianek działowych, malowanie, szpachlowanie, doposażenie budynku, budowa podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami).</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Projekt jest odpowiedzią na wynikające z diagnozy negatywne zjawiska występujące w strefie rewitalizacji: ubóstwo, bezrobocie, wysoka liczba korzystających z pomocy społecznej, problemy występujące w rodzinach: problemy wychowawcze, przemoc, uzależnienia; niski poziom edukacji /kapitału społecznego, przestępczość, wysoki poziom osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Zmiana układu pomieszczeń mieszkalnych pozwoli na zapewnienie warunków intymnych i standardu określonego przepisami (pokój mieszkalny dla maksymalnie 2 osób).</p> <p>Celem jest poprawa warunków zamieszkania osób w trudnej sytuacji życiowej w szczególności samotnych matek z dziećmi, osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Pozwoli to na zwiększenie szansy na usamodzielnienie się osób korzystających ze wsparcia, pomoc w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych</p>
Okres realizacji	2025-2027
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne - 2 [szt.]</p> <p>Liczba dostosowanych mieszkań treningowych – 2 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p>

	<p>Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług – 2 [szt.]</p> <p>Liczba osób objętych usługami społecznymi – 10 [os./rok].</p> <p>Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie – 4 [os./rok].</p> <p>Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 10 [os./rok]</p> <p>Sposób pomiaru: protokoły odbioru inwestycji, informacje i sprawozdania zarządcy infrastruktury.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Remont lokalu pozwoli na dostosowanie przestrzeni i powierzchni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza łazienki i kuchni.
Szacowana wartość	500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	FEWiM 2021-2027 (Priorytet 8. Włączenie i integracja EFRR), Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+), EFS+, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P15. Złota rączka.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Realizacja obejmowałaby drobne prace naprawcze i montażowe w lokalach samodzielnie zamieszkanymi przez seniorów, osoby z niepełnosprawnością, osoby samotne. Interwencje wynikałyby z powodu awarii, zużycia elementów wyposażenia lub potrzeby dostosowania, podniesienia standardu i innych przyczyn z zastrzeżeniem, że nie może to być remont mieszkania.</p> <p>Z tej formy pomocy będą mogły skorzystać osoby z obszaru rewitalizacji. Zakłada się, że pierwszeństwo będą miały osoby samotne, niesamodzielne i niepełnosprawne, a także prowadzące jednoosobowe gospodarstwo. Bezpłatne usługi i naprawy będą obejmowały np.: wymianę żarówek, gniazdek elektrycznych, uszczelkę przeciekających w kranach lub baterii, wymianę kranów w kuchni lub w łazience, naprawę spłuczki, odpowietrzenie kaloryferów, wymianę lub montaż zamków w drzwiach oraz klamek, naprawę mebli itp.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Projekt odpowiada na problem jakim jest systematyczny wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, seniorów, ale także osób samotnych, z niepełnosprawnościami i nieporadnych życiowo. Samodzielnie zamieszkujący seniorzy, w tym osoby samotne, nie mające wsparcia w najbliższej rodzinie, z wiekiem i postępem towarzyszących chorób często potrzebują pomocy w drobnych czynnościach życia codziennego. Seniorzy często nie są w stanie znaleźć odpowiedniego zaufanego fachowca, zdecydować o sposobie rozwiązania ich problemu, nie wiedzą jakie są możliwości np. naprawy urządzenia czy innej awarii.</p> <p>Proponowane przedsięwzięcie stanowi odpowiedź na potrzeby seniorów zgłaszane podczas spotkań w procesie budowy GPR.</p>
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba interwencji - 100 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba osób korzystających z pomocy – 100 [os.].</p> <p>Sposób pomiaru: informacje i sprawozdania realizatorów projektu.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	Rekrutacja do projektu mieszkańców obszaru rewitalizacji będzie preferowała osoby ze szczególnymi potrzebami.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

(seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	
Szacowana wartość	500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy opieki, jak np. usługi asystenckie, opiekuńcze, specjalistyczne i inne usługi opiekuńcze, oraz innych form wsparcia środowiskowego w miejscu zamieszkania. 2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej. 3. Wsparcie opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu 4. Rozwój usług teleopieki
Cele i uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>W Kętrzynie mieszka coraz więcej osób starszych i samotnych, wynika to z ogólnopolskiej tendencji starzejącego się społeczeństwa i z chęci przeprowadzki rodzin do większych miast (praca/edukacja). Starsze osoby często pozostawione są same sobie. Wysoki odsetek osób reprezentujących tę grupę społeczną przyczyni się do zwiększenia popytu na usługi medyczne i pomoc społeczną.</p> <p>Zdiagnozowanymi problemami społecznymi są depopulacja i wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Zmiany społeczno-demograficzne związane z depopulacją związane są również nierozzerwalnie ze zmianą struktury rodziny. W dużej mierze związana jest ona m.in. z niskim poziomem dzietności, późnym rodzicielstwem, wydłużającym się trwaniem życia oraz nasileniem zjawiska migracji. Czynniki te przyczyniając się do spadku możliwości wypełniania funkcji opiekuńczej w szczególności w stosunku do wciąż powiększającej się populacji osób starszych.</p>
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba rodzajów realizowanych usług - 5 [szt.]</p> <p>Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie - 20 [os.]</p> <p>Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie - 200 [os.]</p> <p>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 100 [os.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej - 10 [os.]</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

	Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług – 2 [szt.]
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Rekrutacja do projektu mieszkańców obszaru rewitalizacji będzie preferowała osoby ze szczególnymi potrzebami.
Szacowana wartość	3 200 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	FEWiM 2021-2027 (Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+), EFS+, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn (szkoły, przedszkola), Powiat Kętrzyński w Kętrzynie (Powiatowy Urząd Pracy).
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>W ramach przedsięwzięcia zaplanowano cykl działań edukacyjnych od przedszkola po szkoły średnie, przygotowujących do aktywnego wejścia na rynek pracy lub podjęcia działalności gospodarczej. Na każdym etapie edukacji od najmłodszych, poprzez szkołę podstawową i średnią przewidziane są adekwatne do wieku działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dla przedszkolaków będzie to realizacja zajęć z podstaw przedsiębiorczości w formie zabawy, gier, — dla uczniów szkół podstawowych zajęcia bardziej angażujące w tematykę przedsiębiorczości oraz rozwoju zawodowego, — dla uczniów szkół średnich - bardziej zaawansowane formy: szkolenia i warsztaty z planowania własnego biznesu i kariery zawodowej.
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie ma zniwelować problem niskiej aktywności gospodarczej w Kętrzynie oraz potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej. Realizacja przyczyni się do promowania kultury przedsiębiorczości, jako pożądanej kompetencji na rynku pracy.</p> <p>Z diagnozy wynika, że wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji występują m.in. bezrobocie, ubóstwo, wysoki wskaźnik korzystania z pomocy społecznej, niski wskaźnik aktywności społecznej, niedostosowanie miasta do funkcji turystycznej.</p>
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba spotkań/warsztatów/imprez – 5 [szt./rok].</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba uczniów biorących udział w projekcie – 500 [os.]</p> <p>Sposób pomiaru: dokumentacja zdjęciowa, listy uczestników zajęć, informacje i sprawozdania operatorów projektu.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	<p>Spotkania będą skierowane do uczniów i organizowane w ogólnodostępnych salach placówek edukacyjnych, które są obecnie użytkowane przez potencjalnych uczestników projektu. Szkoły i przedszkola są już dostosowane lub zostaną dostosowane aby zapewnić jak najlepszą dostępność dla osób o szczególnych potrzebach.</p> <p>W przypadku, gdy osoby z niepełnosprawnościami będą chętne wziąć udział w przedsięwzięciu, wówczas zostaną zastosowane ułatwienia jak np. przygotowanie materiałów większą czcionką, aby umożliwić</p>

	osobom niedowidzącym korzystanie z materiałów. Ponadto, każda osoba niepełnosprawna będzie miała zapewnione indywidualne podejście, aby mogła swobodnie skorzystać z działań projektowych. W tym celu zostanie przeprowadzona diagnoza potrzeb wynikających z niepełnosprawności, która wykaże potrzeby jak np. potrzebę zapewnienia osobie niedosłyszącej tłumacza języka migowego, dostosowanie akustyczne, wersje dokumentów pisane alfabetem Brail'a.
Szacowana wartość	2 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFS+, krajowe środki publiczne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i przedsiębiorcami
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>Utworzenie i funkcjonowanie Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy przez okres projektu. W kolejnych latach Centrum będzie finansowane ze środków pozyskanych na ten cel lub własnych, ewentualnie w ograniczonym zakresie.</p> <p>Przedsięwzięcie polega na zatrudnieniu ekspertów i realizacji aktywności w zakresie wspierania promocji przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej pod kątem zakładania podmiotów ekonomii społecznej, partnerstwa publiczno-prywatnego, łączenia działalności organizacji pozarządowych z działalnością komercyjną, budowania sieci lokalnych liderów, wsparcia działalności organizacji pozarządowych. Działalność Centrum będzie nakierowana na branże: turystyczną, rekreacyjno-sportową, kulturową, zdrowotną oraz tzw. srebrnej gospodarki (usług dla seniorów) oraz branż powiązanych z w/w łańcuchem wartości.</p> <p>Planowane działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizacji pomocy dla firm z miasta w zakresie: doradztwa prawno-ekonomicznego, branżowego, szkoleń, dotacji, wolnych terenów inwestycyjnych, innowacji, poszukiwania pracowników, organizacji staży zawodowych, itd. — analiza potrzeb miasta w zakresie rozwoju biznesu w mieście, prowadzeniu badań i analiz strategicznych w kontekście rozwoju biznesu, — wspierania rozwoju alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia: e-biznes, distanceworking, telepraca, praca na godziny, — wykorzystanie potencjału zawodowego osób starszych, — stworzenia baz danych: potencjalnych inwestorów, pomysłów na biznes, nieruchomości komercyjnych, — kreowania produktów lokalnych, — tworzenie sieci liderów lokalnych, — prowadzenie punktu porad biznesowych i prawno-administracyjnych dla organizacji pozarządowych, w tym usługi księgowe dla NGO.
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Przedsięwzięcie odpowiada na problem słabej kondycji przedsiębiorstw, niskiej aktywności społecznej, relatywnie wysokiemu bezrobociu. Projekt daje szansę na wykorzystanie potencjału turystycznego i kulturowego miasta do rozwoju przedsiębiorczości.</p> <p>Diagnoza wskazuje na konieczność podjęcia działań mających na celu pomoc oraz wsparcie inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowanie postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia, jako form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu oraz stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego miasta poprzez tworzenie nowych firm.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

Okres realizacji	2025-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba podmiotów którym udzielono wsparcia – 100 [szt.]</p> <p>Liczba zorganizowanych wydarzeń promocyjnych - 10 [szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba przeszkolonych osób – 200 [os.]</p> <p>Liczba porad udzielonych ngo – 50 [szt.]</p> <p>Liczba porad udzielonych przedsiębiorcom – 20 [szt.]</p> <p>Liczba opracowanych analiz dla przedsiębiorców – 5 [szt.]</p> <p>Liczba opracowanych analiz dla ngo – 5 [szt.]</p> <p>Sposób pomiaru: informacje i sprawozdania organizatorów wydarzeń, listy uczestników.</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	<p>Spotkania będą organizowane w ogólnodostępnych salach, które są dostosowane lub zostaną dostosowane aby zapewnić jak najlepszą dostępność dla osób o szczególnych potrzebach.</p> <p>W przypadku, gdy osoby z niepełnosprawnościami będą chętne wziąć udział w przedsięwzięciu, wówczas zostaną zastosowane ułatwienia jak np. przygotowanie materiałów większą czcionką, aby umożliwić osobom niedowidzącym korzystanie z materiałów. Ponadto, każda osoba niepełnosprawna będzie miała zapewnione indywidualne podejście, aby mogła swobodnie skorzystać z działań projektowych. W tym celu zostanie przeprowadzona diagnoza potrzeb wynikających z niepełnosprawności, która wykaże potrzeby jak np. potrzebę zapewnienia osobie niedosłyszącej tłumacza języka migowego, dostosowanie akustyczne, wersje dokumentów pisane alfabetem Brail'a.</p>
Szacowana wartość	1000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne, środki Miasta Kętrzyn.

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	P19. Tętniące serce miasta.
Podmioty realizujące	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i przedsiębiorcami
Lokalizacja	Rozproszona
Obszar realizacji	Na obszarze rewitalizacji
Zakres realizowanych zadań	<p>1. Remonty lokali użytkowych w centrum miasta z przeznaczeniem na usługi w branżach: turystyczna, gastronomiczna, rekreacyjno-sportowa, kulturowa, zdrowotna oraz tzw. srebrnej gospodarki (usług dla seniorów) oraz branż powiązanych z w/w łańcuchem wartości.</p> <p>2. Wsparcie dotacyjne dla przedsiębiorców lub organizacji pozarządowych (w tym w ramach ekonomii społecznej na rozwój działalności w branżach: turystyczna, gastronomiczna, rekreacyjno-sportowa, kulturowa, zdrowotna oraz tzw. srebrnej gospodarki (usług dla seniorów) oraz branż powiązanych z w/w łańcuchem wartości.</p> <p>3. Aktywizacja zawodowa osób starszych i z niepełnosprawnościami.</p>
Krótkie uzasadnienie potrzeb realizacji przedsięwzięcia	<p>Celem projektu jest wsparcie rozwoju drobnej przedsiębiorczości, także w formach ekonomii społecznej. Kluczem będzie tutaj współpraca pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi i drobnymi przedsiębiorcami.</p> <p>Projekt przyczyni się także do integracji społecznej nastawionej na rozwój branż w centrum miasta umożliwiających stworzenie centrum tętniącego życiem. Ożywienie gospodarcze, aktywizacja zawodowa.</p> <p>Centrum tętniące życiem, będzie związane z również z wielosektorowym działaniem zmierzającym do zapobiegania wykluczeniu osób starszych i zapewnienie im możliwości jak najdłuższej aktywności społecznej i zawodowej.</p>
Okres realizacji	2025-2032
Realizowane cele i kierunki działań GPR	<p>Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna.</p> <p>Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Wskaźniki produktu</p> <p>Liczba podmiotów którym udzielono wsparcia – 10 [szt.]</p> <p>Liczba wyremontowanych lokali – 5[szt.]</p> <p>Wskaźniki rezultatu</p> <p>Liczba przedsiębiorców którym udzielono wsparcia – 10 [szt.]</p> <p>Liczba organizacji pozarządowych którym udzielono wsparcia – 10 [szt.]</p> <p>Sposób pomiaru: informacje i sprawozdania operatorów projektu, listy udzielonych grantów.</p>

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, inni)	Modernizowane lokale będą posiadały ułatwienia w dostępie osobom ze szczególnymi potrzebami.
Szacowana wartość	2 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	EFRR, EFS+, krajowe środki publiczne, środki prywatne, środki Miasta Kętrzyn.

5.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych.

Doposażanie szkół i placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne, nowoczesny sprzęt i infrastrukturę techniczną.

D2. Remonty żłobków i przedszkoli.

Przeprowadzenie remontów budynków żłobków, przedszkoli i szkół wraz z zagospodarowaniem terenów wokół obiektów.

D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.

Kompleksowa termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z remontem poprawiającym ich dostępność.

D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z remontem poprawiającym ich dostępność.

D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych.

D6. Edukacja ekologiczna.

Działania służące zapoznaniu z tematyką zmian klimatu, zanieczyszczeń powietrza na zdrowie ludzkie i środowisko.

D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”.

Przedsięwzięcie polega na stworzeniu wirtualnej sieci kontaktów - platformy internetowej do wyszukiwania i kontaktu z osobami pochodzącymi z obszaru miasta i okolic, a mieszkającymi poza jego granicami oraz zachęcenie byłych mieszkańców do powrotu i/lub przeniesienia swojej działalności gospodarczej na teren gminy.

D8. Profilaktyka i badania.

Organizacja i wsparcie akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców miasta.

D9. Terapia i rehabilitacja.

Realizacja projektów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla mieszkańców.

D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.

Lobbowanie działań w zakresie zwiększania dostępu do specjalistycznych usług medycznych, tworzenie zachęt finansowych i organizacyjnych przyciągających lekarzy specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Tabela 37. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Miejsce realizacji	Okres realizacji	Szacunkowy koszt	EFRR %	EFRR tys. zł	EFS %	EFS tys. zł	krajowe środki publiczne [%]	krajowe środki publiczne [tys. zł]	Miasto Kętrzyn	Miasto Kętrzyn	środki prywatne [%]	środki prywatne [tys. zł]
				[tys. zł]										
D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2026-2032	3000	0,00%	0	85,00%	2550	0,00%	0	15,00%	450	0,00%	0
D2. Remonty żłobków i przedszkoli.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2026-2032	10000	0,00%	0	85,00%	8500	0,00%	0	15,00%	1500	0,00%	0
D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2025-2032	30000	40,00%	12000	0,00%	0	40,00%	12000	0,00%	0	20,00%	6000
D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2025-2032	30000	40,00%	12000	0,00%	0	40,00%	12000	0,00%	0	20,00%	6000
D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2025-2032	2000	50,00%	1000	0,00%	0	0,00%	0	5,00%	100	45,00%	900
D6. Edukacja ekologiczna.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2025-2032	500	0,00%	0	80,00%	400	0,00%	0	20,00%	100	0,00%	0
D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2026-2032	1600	0,00%	0	25,00%	400	25,00%	400	25,00%	400	25,00%	400
D8. Profilaktyka i badania.	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i placówkami medycznymi.	OR	2025-2032	2000	0,00%	0	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500
D9. Terapia i rehabilitacja.	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i placówkami medycznymi.	OR	2025-2032	2000	0,00%	0	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500
D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.	Gmina Miejska Kętrzyn	OR	2025-2032	200	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	100,00%	200	0,00%	0
RAZEM POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE				81300	-	25000	-	12850	-	25400	-	3750	-	14300

Źródło: opracowanie własne.

6. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

---

Gminny Program Rewitalizacji obejmuje szereg mechanizmów integracji, które mają na celu skuteczne wdrożenie programu oraz osiągnięcie synergii w procesie rewitalizacji. Wdrożenie Gminnego Programu Rewitalizacji opartego na mechanizmach integracji przyczyni się do osiągnięcia celów programu i stworzenia spójnego, zrównoważonego i dynamicznego obszaru rewitalizacji. Dzięki tym mechanizmom możliwe jest skuteczne koordynowanie działań, współpraca między różnymi podmiotami oraz uwzględnienie perspektyw i potrzeb mieszkańców.

Potrzeba określenia mechanizmów integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- wynika z art. 15 ust. 1 pkt 6) ustawy o rewitalizacji,
- wymagań wynikających z art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 roku o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 w przypadku gdy GPR ma pełnić rolę Strategii IIT.

Poniżej określono mechanizmy integrowania kierunków działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie:

- koncentracja i komplementarność przestrzenna,
- komplementarność problemowa,
- integracja proceduralno-instytucjonalna,
- komplementarność międzyokresowa,
- komplementarność źródeł finansowania,
- komplementarność i powiązania projektów rewitalizacyjnych między sobą.

Mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań, służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk zaprezentowano w rozdz. 4.3 niniejszego GPR.

Opis powiązań z dokumentami strategicznymi gminy zaprezentowano w rozdz. 7. Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy.

Koncentracja i komplementarność przestrzenna

Prowadzone działania są skoncentrowane przestrzennie na obszarze rewitalizacji. Wynika to ze specyfiki procesu rewitalizacji i zapisów GPR. Obszar rewitalizacji stanowi centrum miasta o strategicznym znaczeniu dla rozwoju, gdzie koncentrują się także potencjały w tym w

szczegółności obiekty o walorach kulturowych, instytucje społeczne, kluczowe w zakresie integracji i wzmacniania tożsamości mieszkańców.

Komplementarność przestrzenna w ramach GPR opiera się na uwzględnieniu ciągłości przestrzeni oraz relacji przestrzennych z innymi częściami miasta. Kluczowe jest traktowanie przestrzeni jako integralnej całości, w której efekty działań rewitalizacyjnych będą oddziaływać nie tylko na pojedyncze punkty, lecz na całe otoczenie.

Dzięki temu, że obszar rewitalizacji jest gęsto zabudowany i cechuje się także dużą gęstością zamieszkania, realizacja przedsięwzięć nie doprowadzi do przenoszenia problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji w inne części gminy, a korzyści z rewitalizacji będą konsumowane głównie przez mieszkańców obszaru rewitalizacji. Zaplanowane przedsięwzięcia dotyczą wprost zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych. Na etapie planowania (np. tworzenia projektów technicznych, określania szczegółowych rozwiązań projektów społecznych, przygotowywania wniosków o finansowanie zewnętrzne) i realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednym z czynników branych pod uwagę będzie właśnie ocena czy przedsięwzięcie nie niesie ryzyka przenoszenia problemów w inne miejsce lub czy nie doprowadza do segregacji przestrzennej i wykluczenia wybranych społeczności.

Komplementarność problemowa

Spójność problemowa została zapewniona poprzez zaprojektowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które odpowiadają na zdiagnozowane problemy i wzajemnie się dopełniają w różnych sferach tematycznych. Przedsięwzięcia inwestycyjne są uzupełniane przez działania o charakterze społecznym, kulturalnym, integracyjnym i aktywizującym mieszkańców. Skupiając się na umożliwieniu realizacji przedsięwzięć miękkich, czyli tych o charakterze społecznym, jednocześnie przyczyniają się do porządkowania przestrzeni publicznej, zwiększania estetyki przestrzeni i poprawy jakości życia mieszkańców oraz ich aktywizacji. Zasada komplementarności problemowej wyraża się również w tym, że poszczególne przedsięwzięcia wpisują się w kierunki działań przewidziane do rewitalizacji, a co za tym idzie, również w cele strategiczne. Dzięki temu wzajemne uzupełnianie się przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich powiązanie z celami rewitalizacji zapobiega fragmentaryzacji i zapewnia kompleksowe oddziaływanie na obszary objęte rewitalizacją. Spójność problemowa zapewnia skoordynowane i zintegrowane podejście do rozwiązywania problemów oraz realizacji celów rewitalizacji. Poprzez strategiczne powiązanie różnych aspektów tematycznych, takich jak aspekty społeczne, infrastruktura, kultura i aktywizacja mieszkańców, program rewitalizacji staje się narzędziem, które dąży do kompleksowego rozwoju obszaru rewitalizacji.

Integracja proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym systemie zarządzania w ogóle.

Przyjęty system zarządzania realizacją programu umożliwia udział w planowaniu, wdrażaniu i ocenie GPR wszystkich grup interesariuszy, zarówno bezpośrednio poprzez udział w konsultacjach i debatach, proponowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich realizacji, jak i pośrednio poprzez stworzone możliwości instytucjonalne: zespół ds. rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji, Radę Miejską, Burmistrza Miasta.

System zarządzania GPR jest wpisany w procedury własne jednostki samorządu terytorialnego, przepisy prawa, w ramach których działa i relacje z instytucjami oraz organami państwa będącymi uczestnikami procesu rewitalizacji.

W GPR zaplanowano także przedsięwzięcia polegające na wzmocnieniu zdolności instytucjonalnej miasta i lokalnych interesariuszy (mieszkańców, firm i organizacji pozarządowych) w zakresie realizacji projektów i współpracy (projekt nr P18) oraz poprawy komunikacji między operatorem GPR i interesariuszami (projekt nr P13).

Na etapie wdrażania GPR zaproponowano, jako jeden ze sposobów angażowania interesariuszy w realizację przedsięwzięć, procedurę konsultacji projektów technicznych lub koncepcji funkcjonalno-organizacyjnych konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pod względem:

- koncentracji przestrzennej (zakaz przenoszenia problemów w inne miejsce lub segregacji przestrzennej i wykluczenia wybranych społeczności),
- integracji problemowej (wpływu projektu na jak największą sferę),
- komplementarności z innymi projektami (zrealizowanymi, realizowanymi lub planowanymi).

Komplementarność międzyokresowa

W procesie wieloletniej rewitalizacji, istotną rolę odgrywa kontynuacja przedsięwzięć. Nawet podczas opracowywania aktualizacji programu rewitalizacji lub tworzenia nowego programu, ważne jest uwzględnienie działań, które będą kontynuacją lub uzupełnieniem już zrealizowanych projektów. Szczególnie istotne jest to w kolejnych latach, gdy gmina monitoruje i ocenia działania zaplanowane w obecnym programie.

Gminny Program Rewitalizacji jest kontynuacją polityki rozwojowej i działań rewitalizacyjnych prowadzonych w mieście i na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia zawarte w tym programie są kontynuacją części działań i inicjatyw

podjęmowanych w poprzednich latach. Poniżej przedstawiamy wybrane przedsięwzięcia, które stanowią przykłady działań w obszarze rewitalizacji.

Tabela 38. Komplementarność międzyokresowa – przykładowe projekty

Lp.	Nazwa beneficjenta	Nazwa przedsięwzięcia i opis jeśli wymaga uszczegółowienia	Źródło finansowania	Wartość projektu [mln zł]	Wartość dofinansowania [mln zł]
1.	Gmina Miejska Kętrzyn	Zachowanie dziedzictwa kulturowego dzięki renowacji Zamku w Kętrzynie wraz z jego otoczeniem	EFRR, RPO WiM na lata 2014-2020, działanie 6.1. Infrastruktura kultury.	9,4	4,7
2.	Gmina Miejska Kętrzyn	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Gminie Miejskiej Kętrzyn	EFRR, RPO WiM na lata 2014-2020, działanie 4.3. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków	8,6	2,6
3.	Gmina Miejska Kętrzyn	Ochrona różnorodności biologicznej i rewaloryzacja parku ekologicznego w Kętrzynie	EFRR, RPO WiM na lata 2014-2020, działanie 5.3. Ochrona różnorodności biologicznej.	2,6	1,8
4.	Gmina Miejska Kętrzyn	Zagospodarowanie terenu Górki Poznańskiej w Kętrzynie	EFRR, RPO WiM na lata 2014-2020, działanie 8.1. Rewitalizacja obszarów miejskich.	4,9	2,3
5.	Gmina Miejska Kętrzyn	Urządzenie terenu przy ulicy Kajki w Kętrzynie do organizacji imprez plenerowych	EFRR, RPO WiM na lata 2007-2013, działanie 4.2. Rewitalizacja miast.	9,2	5,1
6.	Gmina Miejska Kętrzyn	Transgraniczne Centrum Kultury Fizycznej - przebudowa Stadionu Miejskiego przy ul. Chopina w Kętrzynie - II etap	EFRR, RPO WiM na lata 2007-2013, działanie 8.1. Rewitalizacja obszarów miejskich.	12,4	3,0
7.	Gmina Miejska Kętrzyn	Budowa kompleksu rekreacyjno-sportowego z basenem odkrytym przy ul. Szpitalnej 1 w Kętrzynie – I etap	ZPORR 2004-2006, działanie 1.4. Rozwój turystyki i kultury.	26,9	12,6
8.	Gmina Miejska Kętrzyn	Modernizacja kina "Gwiazda" w Kętrzynie na potrzeby Kętrzyńskiego Centrum Kultury	EFRR, RPO WiM na lata 2007-2013, działanie 2.1. Wzrost potencjału turystycznego.	8,1	2,6
9.	Gmina Miejska Kętrzyn/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	ZRÓB TO DLA SIEBIE	EFS, RPO WiM na lata 2014-2020, działanie 11.1. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.	0,33	0,29

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

Lp.	Nazwa beneficjenta	Nazwa przedsięwzięcia i opis jeśli wymaga uszczegółowienia	Źródło finansowania	Wartość projektu [mln zł]	Wartość dofinansowania [mln zł]
10.	Gmina Miejska Kętrzyn/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	OTWARTA DROGA - AKTYWNA INTEGRACJA	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2023, działanie 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji.	1,9	1,7
11.	Gmina Miejska Kętrzyn/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	Akademia aktywnych	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2023, działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.	0,13	0,11
12.	Gmina Miejska Kętrzyn/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie	Integracyjny Klub Osób Niepełnosprawnych	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2023, działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.	0,09	0,08
13.	POWIAT KĘTRZYŃSKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W KĘTRZYNIE	Aktywizacja zawodowa osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie kętrzyńskim IV	EFS, RPO WiM na lata 2014-2020, działanie 10.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy - projekty pozakonkursowe realizowane przez powiatowe urzędy pracy.	7,2	6,3

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z mapadptacji.gov.pl.

Komplementarność źródeł finansowania

GPR opiera się na zasadzie komplementarności źródeł finansowania, co oznacza, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane w ramach programu rewitalizacji są wspierane z różnych źródeł finansowych, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), środków krajowych, prywatnych i własnych Gminy Miejskiej Kętrzyn, przy jednoczesnym wykluczeniu podwójnego dofinansowania. Sprawnie zintegrowanie źródeł finansowania, które wzajemnie się uzupełniają, zapewniają synergiczne efekty dla obszaru rewitalizacji.

Dzięki różnorodnym źródłom finansowania, GPR ma możliwość korzystania z dostępnych środków na różne cele, zgodnie z celami programu rewitalizacji. Środki EFRR mogą być wykorzystane na modernizację infrastruktury, poprawę dostępności i jakości usług publicznych, a EFS+ na działania związane z aktywizacją społeczną i zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Przyjęcie takiego zróżnicowanego podejścia do finansowania projektów rewitalizacyjnych pozwala na maksymalne wykorzystanie dostępnych środków i osiągnięcie synergii w działaniach. Poprzez inteligentne wykorzystanie różnych źródeł finansowania, możliwe jest realizowanie szerokiego spektrum przedsięwzięć, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju obszaru rewitalizacji, poprawy warunków życia mieszkańców oraz wzrostu potencjału społeczno-gospodarczego.

Szczegółowy opis źródeł finansowania poszczególnych przedsięwzięć zaprezentowano w rozdz. 8. Szacunkowe ramy finansowe.

Komplementarność i powiązania projektów rewitalizacyjnych

Poniżej zaprezentowano wzajemne powiązanie projektów rewitalizacyjnych. Tabela wskazuje na liczne powiązania pomiędzy projektami rewitalizacyjnymi. Projekty, które oznaczono w macierzy są projektami bezpośrednio lub pośrednio powiązanymi i wpływają na siebie wzajemnie, wzmacniając efekty poprawy sytuacji kryzysowych i oddziaływania na różne sfery.

Większość projektów wykazuje powiązanie problemowe – rozwiązuje te same lub podobne problemy w ramach określonych sfer: społecznej (SPOŁ), technicznej (TECH), funkcjonalno-przestrzennej (P-FUNK), środowiskowej (ŚROD) lub gospodarczej (GOSP).

W szczególności jednak powiązania występują pomiędzy projektami o charakterze infrastrukturalnym i społecznym. Dotyczy to np. P3 i P4, w ramach których powstaje infrastruktura, w oparciu o którą będą realizowane projekty P10 i P11.

Są też przykłady projektów komplementarnych, np. P1 i P2 uzupełniają P3 i P4 oraz P10 i P11. Podobnie projekty z zakresu łagodzenia zmian klimatu (kierunek 2.1) są związane z projektami poprawy standardu technicznego i dostępności budynków (kierunek 1.2) oraz remontu obiektów zabytkowych (kierunek 1.1), ponieważ dotyczą tych samych obiektów lub otoczenia tych obiektów.

Powiązane są także projekty integracyjne (kierunek 3.1) z projektami z zakresu rozwoju usług społecznych (kierunek 3.2) dotyczą bowiem tej samej grupy docelowej.

Projekty dotyczące przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców (kierunek 3.3) są powiązane z projektami w zakresie remontów zabytków (kierunek 1.1), ponieważ ta aktywność jest w dużej mierze uzależniona od atrakcyjności obiektów zabytkowych i ich otoczenia.

Uzupełniają się także projekty z zakresu integracji społecznej mieszkańców (kierunek 3.1) z projektami z zakresu przedsiębiorczości i poprawy aktywności mieszkańców (kierunek 3.3), ponieważ integracja sprzyja przedsiębiorczości i aktywności.

Tabela 39. Wzajemne powiązanie projektów

Nazwa przedsięwzięcia	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami
Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych	
Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych	
P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi.	P12, P19, P3, P4, P10, P11, P12
P2. Zamek w Kętrzynie.	P12, P19, P3, P4, P10, P11, P12
P3. Centrum edukacyjno-kulturalne.	P4, P10, P11, P12
P4. Kościół św. Katarzyny.	P3, P10, P11, P12
Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich	
P5. Jakość mieszkania.	P6, P7, P15, P16
P6. Dostępne obiekty i przestrzenie.	P5, P7, P15, P16
P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych	P5, P6
Kierunek 1.3. Podniesienie standardu infrastruktury edukacji	
D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych.	D4, D6, P17
D2. Remonty żłobków i przedszkoli.	D4, D6, P17
Cel 2. Ochrona środowiska	
Kierunek 2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków	
P8. Zielono-niebieska infrastruktura.	P6, P7, P9, D3-D6
P9. Granty na kotły	D3, D4, P8
D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.	P9, D4
D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	P9, D3, P6
D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych.	P6, P7
D6. Edukacja ekologiczna.	P9, P8
Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna	

Kierunek 3.1. Integracja społeczna mieszkańców	
P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.	P3, P11
P11. Integracja i tożsamość.	P4, P10
P12. Kętrzyn. Na szlakach historii.	P1, P2, P10, P11, P17, P18, P19
P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami.	P10, P11, P12, P13, P14, P15, P16, P17, P18, P19
D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”.	P19
Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie	
P14. Mieszkania treningowe.	P15, P16, D8, D9, D10
P15. Złota rączka.	P14, P16, D8, D9, D10
P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	P14, P15, D8, D9, D10
Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców	
P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości.	P10, P11, P12, P13, P1-P4
P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy	P10, P11, P12, P14, P1-P4
P19. Tętniące serce miasta.	P12, P1-P4, D7
D8. Profilaktyka i badania.	P14, P15, P16
D9. Terapia i rehabilitacja.	P14, P15, P17
D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.	P14, P15, P18, D8, D9

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z mapadptacji.gov.pl

Wymiar strategiczny powiązań projektów pomiędzy sobą i w celami GPR oraz wizją rozwoju zaprezentowano i scharakteryzowano także w rozdz. 4.3 Mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji, kierunków działań.

7. Opis powiązań z dokumentami strategicznymi

Gminny Program Rewitalizacji ma istotne znaczenie dla rozwiązywania konkretnych problemów społecznych, z jakimi spotykają się mieszkańcy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Jego założenia są zgodne z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu lokalnym, które stanowią integralną część ogólnej wizji rozwoju gminy.

W niniejszym rozdziale odniesiono się do niżej wymienionych dokumentów zgodnie z art. 15. ust. 1 pkt 2) ustawy o rewitalizacji:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kętrzyn na lata 2019 – 2025 (Uchwała Rady Miejskiej nr XVI/128/2019 z dnia 26 września 2019 r.),
- Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Kętrzyn do roku 2025 (Uchwała Rady Miejskiej nr XII/91/15 z dnia 31 sierpnia 2015 r. z późn. zm.,

oraz do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyna (Uchwała Rady Miejskiej nr LXXIV/553/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kętrzyn).

Miasto Kętrzyn nie jest objęte strategią rozwoju ponadlokalnego.

Ze względu na specyfikę GPR, zapisane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizują wszystkie cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz cele priorytetowe Strategii Rozwoju Gminy.

Tabela 40. Realizacja przez GPR Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cele Strategii	Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące bezpośrednio lub pośrednio cel Strategii
Przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia.	P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości. P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy. P19. Tętniące serce miasta.
Doskonalenie systemu wsparcia dzieci i młodzieży w rodzinach dysfunkcyjnych.	P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
Organizacja systemu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym i wymagającym wsparcia.	P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. P15. Złota rączka.
Tworzenie osobom niepełnosprawnym, długotrwale bezrobotnym i ciężko chorym oraz starszym warunków do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę ich możliwości i potrzeb.	P5. Jakość mieszkania. P6. Dostępne obiekty i przestrzenie. P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych. P8. Zielono-niebieska infrastruktura. P14. Mieszkania treningowe.

Cele Strategii	Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące bezpośrednio lub pośrednio cel Strategii
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.	P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
Rozwijanie gminnego systemu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności.	P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
Rozwijanie form integracji społecznej grup wrażliwych ze społecznością lokalną.	P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji. P11. Integracja i tożsamość. P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 41. Realizacja przez GPR Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Kętrzyn

Cele priorytetowe Strategii	Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące bezpośrednio lub pośrednio cel Strategii
Wyższy poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta.	P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji. P11. Integracja i tożsamość. P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami. P14. Mieszkania treningowe. P15. Złota rączka. P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
Rozbudowa technicznej infrastruktury podnoszącej komfort życia mieszkańców i dostępność miejsc oraz atrakcji turystycznych.	P1. Baszta przy Traugutta. P2. Zamek w Kętrzynie. P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. P4. Kościół św. Katarzyny. P5. Jakość mieszkania. P6. Dostępne obiekty i przestrzenie. P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych. P8. Zielono-niebieska infrastruktura. P9. Granty na kotły.
Rozwój gospodarczy miasta przy wykorzystaniu potencjału lokalnego.	P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości. P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy. P19. Tętniące serce miasta.

Źródło: opracowanie własne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyn (SUiKZP) określa politykę przestrzenną, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego. Wskazuje kierunki i zasady dotyczące zagospodarowania terenów oraz wskaźniki kształtowania zabudowy w każdej z wytyczonych w mieście stref tworzących obszary funkcjonalne. Zasadniczym celem SUiKZP jest umożliwienie prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

W Studium w rozdz. 14.5 zostało wprost wskazane zalecenie opracowania nowego aktualnego Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn.

Tabela 42. Powiązania przedsięwzięć GPR z zasadami kształtowania polityki przestrzennej wg SUiKZP

Główne zasady kształtowania polityki przestrzennej SUiKZP	Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisujące się w zasady kształtowania polityki przestrzennej SUiKZP
Przeciwdziałanie rozproszeniu zabudowy poprzez wskazywanie nowych terenów inwestycyjnych w powiązaniu z istniejącą zabudową i infrastrukturą.	Nie dotyczy bezpośrednio.
Poprawa jakości życia mieszkańców.	Wszystkie przedsięwzięcia GPR.
Inwestycje w infrastrukturę techniczną głównie w zakresie utrzymania sprawności istniejących sieci oraz modernizacji sieci drogowej.	Nie dotyczy bezpośrednio.
Praca nad pogłębieniem wizerunku miasta jako atrakcyjnego dla rozwoju turystyki i rekreacji z maksymalnym wykorzystaniem istniejącego zasobu kulturowego.	P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. P2. Zamek w Kętrzynie. P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. P4. Kościół św. Katarzyny. P5. Jakość mieszkania. P6. Dostępne obiekty i przestrzenie. P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych. P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości. P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy. P19. Tętniące serce miasta.
Zwiększenie innowacyjności miasta.	Nie dotyczy bezpośrednio.
Wspieranie lokalnych przedsięwzięć inwestycyjnych, a przy lokalizacji. nowych inwestycji uwzględnianie lokalnych zasobów środowiska naturalnego oraz ochrony krajobrazu kulturowego.	P8. Zielono-niebieska infrastruktura. D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych. D6. Edukacja ekologiczna. P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. P19. Tętniące serce miasta.
Pozyskiwanie nowych inwestorów strategicznych w ramach rozwoju terenów przemysłowych w powiązaniu z linią kolejową oraz projektowaną obwodnicą miasta.	Nie dotyczy.
Poprawa jakości otwartych terenów zielonych oraz miejsc ogólnodostępnych.	P6. Dostępne obiekty i przestrzenie. P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych. P8. Zielono-niebieska infrastruktura.
Zwiększenie tożsamości lokalnej w nawiązaniu do bogatej historii miasta i regionu.	P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. P2. Zamek w Kętrzynie.

	P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. P4. Kościół św. Katarzyny. P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. P19. Tętniące serce miasta.
Ochrona najcenniejszych walorów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.	P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. P2. Zamek w Kętrzynie. P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. P4. Kościół św. Katarzyny.
Bezwzględne zachowanie historycznego charakteru zabudowy oraz historycznych układów przestrzennych.	P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. P2. Zamek w Kętrzynie. P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. P4. Kościół św. Katarzyny
Stworzenie najbardziej optymalnego zagospodarowania przestrzeni miasta, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i wizji rozwoju miasta przedstawionej przez lokalne władze oraz mieszkańców.	P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. P2. Zamek w Kętrzynie. P3. Centrum edukacyjno-kulturalne. P4. Kościół św. Katarzyny P12. Kętrzyn. Na szlakach historii. P19. Tętniące serce miasta.

Źródło: opracowanie własne.

W SUIKZP zostały wyznaczone cele strategiczne dotyczące:

- poprawy jakości życia w mieście,
- dynamizacji rozwoju gospodarczego,
- kreowania tożsamości miasta i kultywowanie dziedzictwa kulturowego.

Gminny program rewitalizacji zawiera szereg działań, które mają wnieść po realizacji podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich (cel 1 GPR) a także poprzez ochronę środowiska (cel 2 GPR) i aktywizację i integrację społeczną (cel 3 GPR). Poprawa stanu obiektów i przestrzeni będzie m.in. dotyczyła obiektów zabytkowych jak też przestrzeni objętej ochroną konserwatorską (historyczny układ urbanistyczny), czyli cel 1 GPR będzie realizował cel strategiczny SUIKZP dotyczący kreowania tożsamości miasta i kultywowania dziedzictwa kulturowego.

Na poziomie szczegółowym przedsięwzięcia GPR wykazują zgodność z szeregiem kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego jednostek strukturalnych na obszarze rewitalizacji.

Żadne z przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR nie jest sprzeczne z zapisami SUIKZP. Realizacja GPR nie wymaga zmiany SUIKZP.

8. Szacunkowe ramy finansowe

Sumaryczny koszt realizacji GPR wynosi 125 mln zł. Będzie on finansowany ze środków EFRR w wysokości 48,75 mln zł, EFS+ w wysokości 22,35 mln zł, środków krajowych (zewnętrznych wobec gminy) w wysokości 28,5 mln zł, środków Gminy Miejskiej Kętrzyn w wysokości 8,125 mln zł i środków prywatnych w kwocie 17,275 mln zł. Nie zaplanowano środków z Funduszu Spójności, środków w ramach EFS (2014-2020) i innych źródeł.

W ramach EFRR i EFS+ zaplanowano 3,8 mln zł w ramach FEWiM 2021-2027 (EFS+) i 19,45 mln zł w ramach FEWiM 2021-2027 (EFRR). Dofinansowanie ze źródeł FEWiM 2021-2027 dotyczy tylko podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W ramach FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich) zaplanowano dofinansowanie następujących przedsięwzięć:

- P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi. (część inwestycyjna).
- P2. Zamek w Kętrzynie (część inwestycyjna).
- P3. Centrum edukacyjno-kulturalne.
- P4. Kościół św. Katarzyny.
- P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych.

Przedsięwzięcia P1 i P2 składają się z komponentów inwestycyjnych i „miękkich” (społecznych). Dofinansowanie części inwestycyjnej zaplanowano w ramach FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich), natomiast możliwe będzie w pełni lub częściowo dofinansowanie części integracyjno-kulturalnej z FEWiM 2021-2027 (Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+).

W ramach FEWiM 2021-2027 (Priorytet 9. Włączenie i integracja EFS+).zaplanowano dofinansowanie następujących przedsięwzięć:

- P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- P11. Integracja i tożsamość.
- P14. Mieszkania treningowe.
- P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

W ramach FEWiM 2021-2027 (Priorytet 8. Włączenie i integracja EFRR), zaplanowano dofinansowanie następujących przedsięwzięć:

— P14. Mieszkania treningowe.

W ramach FEWiM 2021-2027 (Priorytet 2. Środowisko), zaplanowano dofinansowanie następujących przedsięwzięć:

— P8. Zielono-niebieska infrastruktura.

Tabela 43. Szacunkowe ramy finansowe

Przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt [tys. zł]	FEWiM 2021-2027 (EFS+) [tys. zł]	FEWiM 2021-2027 (EFRR) [tys. zł]	EFRR [tys. zł]	EFS + [tys. zł]	krajowe środki publiczne [tys. zł]	Miasto Kętrzyn [tys. zł]	środki prywatne [tys. zł]
PODSTAWOWE	43 700	3 800	19 450	23 750	9 500	3 100	4 375	2 975
POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE	81300	0	0	25000	12850	25400	3750	14300
RAZEM GPR	125 000	3 800	19 450	48 750	22 350	28 500	8 125	17 275

Źródło: opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

Tabela 44. Szczegółowe ramy finansowe [tys. zł]

Nazwa przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt	FEWiM 2021-2027 (EFS+) [tys. zł]	FEWiM 2021-2027 (EFRR) [tys. zł]	EFRR [%]	EFRR [tys. zł]	EFS+ [%]	EFS+ [tys. zł]	krajowe środki publiczne [%]	krajowe środki publiczne [tys. zł]	Miasto Kętrzyn [%]	Miasto Kętrzyn [tys. zł]	środki prywatne [%]	środki prywatne [tys. zł]
Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych													
Kierunek 1.1 Remont, restauracja i adaptacja obiektów zabytkowych na rzecz realizacji funkcji społecznych													
P1. Baszta przy Traugutta z murami obronnymi.	2000	200	1400	70,00%	1400	10,00%	200	0,00%	0	20,00%	400	0,00%	0
P2. Zamek w Kętrzynie.	4000	400	2800	70,00%	2800	10,00%	400	0,00%	0	20,00%	800	0,00%	0
P3. Centrum edukacyjno-kulturalne.	4000	0	3400	85,00%	3400	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	15,00%	600
P4. Kościół św. Katarzyny.	7000	0	5950	85,00%	5950	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	15,00%	1050
Kierunek 1.2. Poprawa standardu technicznego i dostępności budynków mieszkalnych i przestrzeni miejskich													
P5. Jakość mieszkania.	2000	0	0	0,00%	0	75,00%	1500	10,00%	200	5,00%	100	10,00%	200
P6. Dostępne obiekty i przestrzenie.	3000	0	0	40,00%	1200	40,00%	1200	10,00%	300	10,00%	300	0,00%	0
P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych	3000	0	2400	80,00%	2400	0,00%	0	0,00%	0	10,00%	300	10,00%	300
Kierunek 1.3. Podniesienie standardu infrastruktury edukacji													

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych.	3000	0	0	0,00%	0	85,00%	2550	0,00%	0	15,00%	450	0,00%	0
D2. Remonty żłobków i przedszkoli.	10000	0	0	0,00%	0	85,00%	8500	0,00%	0	15,00%	1500	0,00%	0
Cel 2. Ochrona środowiska													
2.1. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do ich skutków													
P8. Zielono-niebieska infrastruktura.	4000	0	3200	85,00%	3400	0,00%	0	0,00%	0	15,00%	600	0,00%	0
P9. Granty na kotły	2500	0	0	80,00%	2000	0,00%	0	0,00%	0	6,00%	150	14,00%	350
D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.	30000	0	0	40,00%	12000	0,00%	0	40,00%	12000	0,00%	0	20,00%	6000
D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	30000	0	0	40,00%	12000	0,00%	0	40,00%	12000	0,00%	0	20,00%	6000
D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych.	2000	0	0	50,00%	1000	0,00%	0	0,00%	0	5,00%	100	45,00%	900
D6. Edukacja ekologiczna.	500	0	0	0,00%	0	80,00%	400	0,00%	0	20,00%	100	0,00%	0
Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna													
3.1. Integracja społeczna mieszkańców													

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.	1000	300	0	0,00%	0	50,00%	500	30,00%	300	10,00%	100	10,00%	100
P11. Integracja i tożsamość.	1000	300	0	0,00%	0	50,00%	500	30,00%	300	10,00%	100	10,00%	100
P12. Kętrzyn. Na szlakach historii.	500	0	0	80,00%	400	0,00%	0	0,00%	0	15,00%	75	5,00%	25
P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami.	500	0	0	0,00%	0	40,00%	200	40,00%	200	20,00%	100	0,00%	0
D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”.	1600	0	0	0,00%	0	25,00%	400	25,00%	400	25,00%	400	25,00%	400
Kierunek 3.2. Rozwój usług społecznych wspierających osoby i rodziny w kryzysie													
P14. Mieszkania treningowe.	500	100	300	60,00%	300	20,00%	100	0,00%	0	20,00%	100	0,00%	0
P15. Złota rączka.	500	0	0	0,00%	0	60,00%	300	20,00%	100	10,00%	50	10,00%	50
P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	3200	2500	0	0,00%	0	81,25%	2600	12,50%	400	6,25%	200	0,00%	0
Kierunek 3.3. Wzrost przedsiębiorczości i poprawa aktywności mieszkańców													
P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości.	2000	0	0	0,00%	0	50,00%	1000	30,00%	600	20,00%	400	0,00%	0
P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy	1000	0	0	0,00%	0	50,00%	500	20,00%	200	10,00%	100	20,00%	200

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

P19. Tętniące serce miasta.	2000	0	0	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500	0,00%	0
D8. Profilaktyka i badania.	2000	0	0	0,00%	0	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500
D9. Terapia i rehabilitacja.	2000	0	0	0,00%	0	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500	25,00%	500
D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.	200	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	100,00%	200	0,00%	0
RAZEM PODSTAWOWE	43 700	3 800	19 450	54,35%	23 750	21,74%	9 500	7,09%	3 100	10,01%	4 375	6,81%	2 975
RAZEM POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE	81300	0	0	30,75%	25000	15,81%	12850	31,24%	25400	4,61%	3750	17,59%	14300
RAZEM GPR	125 000	3 800	19 450	39,00%	48 750	17,88%	22 350	22,80%	28 500	6,50%	8 125	13,82%	17 275

Źródło: opracowanie własne.

Przedsięwzięcie dofinansowane w ramach FEWiM 2021-2027 (Priorytet 12. Rozwój obszarów miejskich).

9. Opis struktury zarządzania GPR

9.1. System zarządzania

Operatorem realizacji GPR, głównym inicjatorem całego procesu i koordynatorem działań jest Gmina Miejska Kętrzyn. Podmiotem uchwalającym GPR, wyznaczającym kierunki realizacji i kontrolnym jest Rada Miejska w Kętrzynie. Podmiotem odpowiedzialnym za proces realizacji zapisów dokumentu jest Burmistrz Miasta Kętrzyn. Burmistrz odpowiada za wykonywanie uchwał Rady Miejskiej w Kętrzynie i zadań gminy w zakresie rewitalizacji.

Do głównych podmiotów biorących udział we wdrażaniu GPR należy zaliczyć: Radę Miejską w Kętrzynie, Burmistrza Miasta Kętrzyn, Urząd Miasta Kętrzyn, Komitet Rewitalizacji, miejskie jednostki organizacyjne oraz interesariuszy zewnętrznych.

Burmistrz Miasta Kętrzyn i Rada Miejska w Kętrzynie

Burmistrz ma za zadanie bieżący nadzór nad realizacją GPR oraz inicjowanie ewentualnych korekt dokumentu. Ponadto istotnym zadaniem Burmistrza będzie zapewnienie środków na realizację działań (środki finansowe wewnętrzne, zewnętrzne). W razie konieczności Burmistrz będzie podejmował decyzje o inicjowaniu naniesienia zmian/aktualizacji Programu.

Organem przyjmującym Strategię w formie uchwały, nadzorującym jego realizację oraz osiągane efekty jest Rada Miejska w Kętrzynie. Rada będzie pełniła rolę wspierającą w procesie realizacji i ewaluacji i będzie podejmowała uchwały dotyczące aktualizacji GPR na podstawie wniosków z monitoringu i ewaluacji.

Urząd Miasta Kętrzyn i jednostki organizacyjne gminy

Urząd Miasta koordynuje przygotowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Kętrzynie i zarządzeń Burmistrza Miasta. Realizacja działań zostanie powierzona poszczególnym wydziałom lub jednostkom organizacyjnym samorządu według ich kompetencji.

Urząd Miasta dysponuje odpowiednim personelem do wykonania swoich zadań oraz jest w stanie dotrzeć do partnerów i posiada realne możliwości wpływu na zmiany otoczenia. Wszystkie koszty zarządzania, które pojawią się w trakcie wdrażania GPR pokryte zostaną z budżetu miasta.

Do głównych zadań Urzędu Miasta należy: realizacja działań GPR, monitorowanie jego realizacji, ewaluacja, proponowanie aktualizacji, udostępnianie informacji o GPR i promocja dokumentu, koordynacja realizacji i dysponowanie jednostkami organizacyjnymi samorządu na potrzeby realizacji poszczególnych działań, dbałość o spójność programów wykonawczych oraz konkretnych projektów z kierunkami działań i celami GPR.

Komórką wdrażania GPR jest **Wydziału Rozwoju Miasta**. Wydział będzie współpracował z Komitetem Rewitalizacji, zespołem ds. rewitalizacji, wydziałami Urzędu Miasta Kętrzyn, miejskimi i innymi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, beneficjentami projektów, mieszkańcami obszaru rewitalizacji i innymi interesariuszami.

Główne zadania jednostek organizacyjnych gminy: proponowanie projektów wykonawczych, pozyskanie partnerów, kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych działań, przygotowywanie Urzędowi Miasta informacji do monitorowania i ewaluacji, poszukiwanie źródeł finansowania.

W czasie przygotowania, wdrażania, monitoringu i ewaluacji GPR Burmistrz Miasta może powoływać **Zespoły ds. rewitalizacji**. W skład zespołu wejdą reprezentanci Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych gminy i interesariusze zewnętrzni, którzy mogą wnieść wkład w proces rewitalizacji na danym etapie.

Głównym zadaniem zespołu będzie wspieranie Wydziału Rozwoju Miasta w jego obowiązkach.

Komitet Rewitalizacji

Powołany został Komitet Rewitalizacji, który stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla Burmistrza Miasta. Zasady wyznaczania składu Komitetu oraz zasady jego działania, określiła Rada Miejska w Kętrzynie uchwałą nr LXXXII/621/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Komitet uprawniony jest do zajmowania stanowiska w sprawach dotyczących przygotowania, przeprowadzenia i oceny rewitalizacji Miasta Kętrzyn. Komitet w szczególności opiniuje:

- projekty uchwał Rady Miejskiej w Kętrzynie związane z rewitalizacją,
- zmiany w zakresie obszaru rewitalizacji i zmiany w Gminnym Programie Rewitalizacji,
- raporty roczne z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz raport końcowy.

Komitet rewitalizacji będzie posiadał szeroką reprezentację społeczną (szerzej o tym w rozdz. 10).

Interesariusze zewnętrzni

Kluczowym elementem systemu realizacji GPR są różni interesariusze zewnętrzni (spoza władz gminy i administracji). Należą do nich wykonawcy, partnerzy i beneficjenci planowanych do realizacji działań, czyli m.in.: inne samorządy i ich jednostki organizacyjne, instytucje państwowe, szkoły i uczelnie, instytucje badawczo-rozwojowe, instytucje otoczenia biznesu, organizacje branżowe, przedsiębiorstwa, zarządcy sieci technicznych, organizacje

pozarządowe, instytucje kultury, wspólnoty osiedlowe, służba zdrowia oraz najważniejsza grupa – mieszkańcy gminy.

Interesariusze zewnętrzni będą stałym elementem wdrażania GPR, w szczególności będą zapraszani do konsultacji założeń i realizacji konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

9.2. Koszty zarządzania

Koszty zarządzania GPR ponoszone będą z budżetu Miasta Kętrzyn. Planuję się ponoszenie kosztów związanych z:

- posiedzeniami Komitetu Rewitalizacji (koszty obsługi administracyjnej),
- szkoleniami z zakresu rewitalizacji dla członków Komitetu Rewitalizacji, pracowników Urzędu Miasta lub jednostek organizacyjnych miasta,
- wyjazdami studyjnymi, konferencyjnymi, warsztatowymi,
- działaniami promocyjnymi i komunikacyjnymi proces rewitalizacji (prasa, strona internetowa, konsultacje),
- usługami eksperckimi dotyczącymi monitoringu/ ewaluacji lub zmian w GPR.

Koszty zarządzania w okresie wdrażania GPR oszacowano na 118 tys. zł.

Tabela 45. Szacunkowe koszty zarządzania GPR w okresie 2024-2032

Rodzaj kosztu	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Razem
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji (koszty obsługi administracyjnej).	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	18 000
Szkolenia z zakresu rewitalizacji dla członków Komitetu Rewitalizacji, pracowników Urzędu Miasta lub jednostek organizacyjnych miasta.		2 000		2 000		2 000		2 000		8 000
Wyjazdy studyjne, konferencje, warsztaty.		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
Działania promocyjne i komunikacyjne proces rewitalizacji (prasa, strona internetowa, konsultacje).		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	24 000
Usługi eksperckie dotyczące monitoringu/ ewaluacji lub zmian w GPR.	20 000				20 000				20 000	60 000
Razem	22 000	8 000	6 000	8 000	26 000	8 000	6 000	8 000	26 000	118 000

Zródło: opracowanie własne.

9.3. Harmonogram realizacji

Harmonogram realizacji GPR obejmuje okres do 2032. Poniżej zaprezentowano harmonogram ogólny związany z czynnościami o charakterze formalnych oraz harmonogram szczegółowy realizacji podstawowych oraz pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 46. Harmonogram ogólny

Rodzaj kosztu	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Uchwalenie GPR										
Powołanie Komitetu Rewitalizacji										
Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do WPF										
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych										
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji										
Monitoring przedsięwzięć rewitalizacyjnych										
Ocena aktualności i stopnia realizacji										
Działania informacyjno-promocyjne										

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 47. Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Okres realizacji
P1. Baszta przy Traugutta.	Gmina Miejska Kętrzyn w porozumieniu z Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego	2026-2032
P2. Zamek w Kętrzynie.	Gmina Miejska Kętrzyn w porozumieniu z Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego	2026-2032
P3. Centrum edukacyjno-kulturalne.	Parafia Św. Jerzego w Kętrzynie	2025-2027
P4. Kościół św. Katarzyny.	Rzymskokatolicka Parafia św. Katarzyny w Kętrzynie	2026-2030
P5. Jakość mieszkania.	Gmina Miejska Kętrzyn, zarządcy nieruchomości	2024-2032
P6. Dostępne obiekty i przestrzenie.	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
P7. Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
D1. Doposażanie szkół i placówek oświatowych.	Gmina Miejska Kętrzyn	2026-2032

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

D2. Remonty żłobków i przedszkoli.	Gmina Miejska Kętrzyn	2026-2032
P8. Zielono-niebieska infrastruktura.	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
P9. Granty na kotły	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
D3. Termomodernizacja budynków wielorodzinnych.	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
D4. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
D5. Budowa stanowisk do ładowania aut elektrycznych.	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
D6. Edukacja ekologiczna.	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032
P10. Partnerstwo na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jerzego w Kętrzynie w partnerstwie z Gminą Miejską Kętrzyn i organizacjami pozarządowymi.	2026-2029
P11. Integracja i tożsamość.	Rzymskokatolicka Parafia św. Katarzyny w Kętrzynie w partnerstwie z Gminą Miejską Kętrzyn i organizacjami pozarządowymi.	2027-2029
P12. Kętrzyn. Na szlakach historii.	Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Kętrzynie.	2025-2027
P13. Rozwój form komunikacji z mieszkańcami.	Gmina Miejska Kętrzyn	2026-2029
D7. Wdrożenie programu „Kętrzyńskie korzenie”.	Gmina Miejska Kętrzyn	2026-2032
P14. Mieszkania treningowe.	Powiat Kętrzyński / Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, Gmina Miejska Kętrzyn/ MOPS w Kętrzynie	2025-2027
P15. Złota rączka.	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej	2025-2032
P16. Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej	2025-2032
P17. Nauka aktywności i przedsiębiorczości.	Gmina Miejska Kolno (szkoły, przedszkola), Powiat Kętrzyński w Kętrzynie (Powiatowy Urząd Pracy).	2025-2032
P18. Centrum Obsługi Biznesu i Współpracy	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i przedsiębiorcami	2025-2032
P19. Tętniące serce miasta.	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i przedsiębiorcami	2025-2032
D8. Profilaktyka i badania.	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i placówkami medycznymi.	2025-2032
D9. Terapia i rehabilitacja.	Gmina Miejska Kętrzyn we współpracy z partnerami społecznymi i placówkami medycznymi.	2025-2032
D10. Ułatwienia dostępu do specjalistycznych usług medycznych.	Gmina Miejska Kętrzyn	2025-2032

Źródło: opracowanie własne.

10. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy

10.1. Na etapie opracowania GPR

Partycypacja i partnerstwo stanowią jeden z filarów procesu rewitalizacji i odgrywają istotną rolę w tworzeniu i realizacji programów rewitalizacji. Przy opracowaniu GPR zastosowano szereg form partycypacji społecznej.

Pierwszym narzędziem partycypacji był powołany przez Burmistrza Miasta Zespół do spraw opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn, w skład którego weszli naczelnicy wydziałów Urzędu Miasta i reprezentanci miejskich jednostek organizacyjnych oraz wybrani liderzy społeczni.

Zespół spotykał się kilkakrotnie na etapie opracowania diagnozy delimitacyjnej i samego GPR. Na spotkania Zespołu zapraszano interesariuszy zewnętrznych: reprezentantów organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, liderów społecznych, zarządców nieruchomości i wspólnot.

W trakcie opracowania diagnozy delimitacyjnej i w trakcie opracowania GPR odbyły się dwa oficjalne spotkania Zespołu ds. rewitalizacji:

- 26.10.2023 - spotkanie warsztatowe dla interesariuszy wewnętrznych (21) uczestników, reprezentantów Urzędu Miasta, miejskich jednostek organizacyjnych, członków zespołu do spraw opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn,
- 26.04.2024 - spotkanie warsztatowe dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (21) uczestników, liderów społecznych, reprezentantów Urzędu Miasta, miejskich jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych, mieszkańców, członków zespołu do spraw opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn

Niezależnie od w/w spotkań, w trakcie opracowywania GPR odbyło się wiele spotkań roboczych i nieformalnych w ograniczonym gronie interesariuszy także z członkami Zespołu do spraw opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kętrzyn. W ramach tych spotkań omawiano szczegóły diagnozy delimitacyjnej, wybranych elementów projektu GPR, w tym w szczególności przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W trakcie całego procesu prac nad GPR przeprowadzono szereg swobodnych wywiadów pogłębionych z reprezentantami miasta, miejskich jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych.

Przeprowadzono konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji Miasta Kętrzyn. Konsultacje przeprowadzono w okresie od 18.09.2023 r. do 20.10.2023 r. w następujących formach:

- zbierania uwag w wersji elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego;
- zbierania uwag w wersji papierowej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego;

- ankietyzacji interesariuszy,
- uwag zgłaszanych osobiście,
- otwartego spotkania konsultacyjnego dla mieszkańców w dniu 12 października 2023 r. w godz. 11:00 – 14:00 w siedzibie Urzędu Miasta.

Przeprowadzono także konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Konsultacje przeprowadzono w okresie od 01.12.2023 do 08.01.2024 r. w następujących formach:

- zbierania uwag w wersji elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego,
- zbierania uwag w wersji papierowej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego,
- zbierania uwag ustnych,
- spotkania konsultacyjnego zrealizowanego za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które odbyło się w dniu 15.12.2023 r. o godzinie 10.00.

Przeprowadzone będą także konsultacje społeczne projektu GPR. Konsultacje będą się odbywać w okresie od 03.07.2024 do 07.08.2024 r. w następujących formach:

- zbierania uwag w wersji elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego,
- zbierania uwag w wersji papierowej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego,
- zbierania uwag ustnych,
- otwartego spotkania konsultacyjnego dla mieszkańców w dniu 10 lipca 2024 r. od godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta.

Należy podkreślić, że konsultacje odbywały się zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji, czyli z publicznym powiadomieniem, na stronach internetowych gminy, BIP, ogłoszeniach w urzędzie, a także w prasie, o przedmiocie i terminach konsultacji.

Należy także podkreślić, że podejmowane w trakcie procesu opracowania GPR uchwały: w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji, w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, a także w sprawie przestąpienia do opracowania GPR, były poprzedzone pracami w komisjach miejskich, a sam fakt przyjmowania w/w uchwał był publicznie transmitowany w czasie sesji Rady Miejskiej, na której posiedzeniach gośćmi byli także interesariusze rewitalizacji.

Po diagnozie delimitacyjnej i wyznaczeniu obszaru rewitalizacji przeprowadzono szereg działań dotyczących diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji. Należały do nich:

Badania pogłębione (elektroniczne), na próbie 175 mieszkańców obszaru rewitalizacji. Badania identyfikacji i oceny przez mieszkańców występowania problemów, potrzeb i potencjałów na obszarze rewitalizacji Miasta Kętrzyn.

Wizja lokalna (spacer badawczy), który odbył się w dniu 26.04.2024 r. w godz. 12.00 – 14.00. W spacerze uczestniczyli na terenie Miasta Kętrzyn odbył się spacer studyjny, w którym uczestniczyli mieszkańcy miasta, reprezentanci Urzędu Miasta Kętrzyn oraz eksperci ds.

rewitalizacji. Trasa spaceru obejmowała obszar rewitalizacji i wiodła m.in. ulicami: Wojska Polskiego, Skłodowskiej-Curie, Szpitalna, Poczтовая, Zamkowa, Rycerska, Daszyńskiego, Mickiewicza, Sikorskiego, Wojska Polskiego.

W dniach od 15 marca 2024 r. do 29 marca 2024 przeprowadzono także publiczny nabór na członków Komitetu Rewitalizacji.

Należy podkreślić, że wszystkie w/w etapy i elementy prac nad GPR są transparentnie prezentowane na dedykowanej podstronie internetowej miasta:

<https://www.miastoketrzyn.pl/miasto-ketrzyn/mieszkaniec/gminny-program-rewitalizacji-miasta-ketrzyn>.

Jednocześnie każdorazowo w czasie konsultacji do kluczowych interesariuszy skierowane były pisma, wiadomości e-mail lub informowano kanałami nieformalnymi o kolejnych konsultacjach lub etapach prac nad dokumentem.

10.1.1. Wybór przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W trakcie procesu prac nad GPRem przeprowadzono publiczny nabór na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, który trwał od 27 lutego do 29 marca 2024. Informacja została opublikowana na stronach internetowych miasta.

Sposób zgłoszenia projektów:

- w formie elektronicznej, poprzez wypełnienie ankiety elektronicznej,
- w formie elektronicznej przesyłając wypełniony formularz na adres e-mail: rewitalizacja@miastoketrzyn.pl,
- w formie papierowej poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego i dostarczenie go do Urzędu Miasta Kętrzyn.

Interesariusze przesłali kilkanaście pomysłów na projekty.

Zgłoszone propozycje przedsięwzięć były weryfikowane pod kątem zgodności z:

- wizją rozwoju obszaru rewitalizacji i planowanymi celami rewitalizacji,
- lokalizacją (na obszarze rewitalizacji lub poza),
- szerokością oddziaływania bezpośrednio na obszar rewitalizacji i na negatywne zjawiska zdiagnozowane na etapie delimitacji i diagnozy pogłębionej,
- potencjalną grupą docelową,
- możliwościami dofinansowania zewnętrznego,
- komplementarnością i integracją z innymi przedsięwzięciami.

Zweryfikowanie propozycje zostały wpisane na listę podstawowych lub pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne umożliwią zaangażowanie w proces rewitalizacji m.in. następujące podmioty:

- Urząd Miasta Kętrzyn,
- Starostwo Powiatowe w Kętrzynie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Muzeum im. Wojciecha Kętrzyńskiego,
- zarządców nieruchomości, w tym wspólnoty mieszkaniowe,
- organizacje pozarządowe,
- placówki medyczne,
- parafie i Kościoły,
- przedsiębiorców,
- miejskie przedszkola i szkoły,
- indywidualni mieszkańcy.

10.2. Na etapie wdrażania GPR

Na etapie wdrażania GPR proces partycypacji społecznej będzie się odbywał w sposób:

- bierny – poprzez informowanie z wykorzystaniem strony internetowej gminy, publikacje promocyjne i informacyjne oraz lokalną prasę,
- czynny – podczas spotkań z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i innymi interesariuszami,
- zaangażowany – podczas wspólnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Interesariuszami procesu rewitalizacji, którzy będą angażowani w proces rewitalizacji będą: mieszkańcy, właściciele, użytkownicy wieczysti nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na terenie miasta, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, jednostki samorządu terytorialnego oraz ich jednostki organizacyjne, organy administracji publicznej oraz inne podmioty, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa, inne podmioty.

W ramach rozpowszechniania informacji o realizacji GPR podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- umieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta o wydarzeniach związanych z rewitalizacją,
- umieszczenie informacji na stronach BIP o formalnych aspektach wdrażania GPR (np. wyniki monitoringu, ewaluacji, zmian GPR),
- publikowanie informacji na stronie internetowej o realizowanych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych,
- współpraca z lokalnymi mediami mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji i wnioskach z monitorowania GPR.

Uspółecznienie wdrażania GPR będzie również realizowane z wykorzystaniem i wspieraniem rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi poprzez:

- spotkania i debaty nad realizacją GPR (minimum raz w roku),
- badania ankietowe dotyczące negatywnych zjawisk na obszarze rewitalizacji (co 2-3 lata),
- opracowanie ankiety internetowej skierowanej do interesariuszy dotyczącej zgłaszania nowych potrzeb rewitalizacyjnych (co 2-3 lata),
- powołanie i działania Komitetu Rewitalizacji.

W ramach wdrażania GPR zostaną także wprowadzone środki angażujące interesariuszy w realizację przedsięwzięć poprzez:

- bezpośrednią ich wspólną realizację przedsięwzięć,
- włączenie organizacji pozarządowych i mieszkańców poprzez wspieranie inicjatyw oddolnych na obszarze rewitalizacji w ramach organizacji otwartych konkursów ofert oraz tzw. małych grantów,
- konsultacje projektów technicznych lub koncepcji funkcjonalno-organizacyjnych konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Konsultacje i ocena rozwiązań konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na etapie projektowania będzie dotyczyć:

- koncentracji przestrzennej (zakaz przenoszenia problemów w inne miejsce lub segregacji przestrzennej i wykluczenia wybranych społeczności),
- integracji problemowej (wpływu projektu na jak najwięcej sfer),
- komplementarności z innymi projektami (zrealizowanymi, realizowanymi lub planowanymi).

Na etapie wdrażania GPR szczególną formą zapewniającą udział interesariuszy będzie Komitet Rewitalizacji. Zasady wyznaczania składu oraz działania Komitetu określiła uchwała Rady

Miejskiej w Kętrzynie nr LXXXII/621/2024 z dnia 29 lutego 2024 r.). Podjęcie uchwały było poprzedzone wymaganymi konsultacjami społecznymi.

Zaplanowano bardzo szeroki skład Komitetu Rewitalizacji dający szanse na szeroką partycypację społeczną. Uczestnictwo w Komitecie daje interesariuszom możliwość aktywnego uczestnictwa w całym procesie rewitalizacji.

W skład Komitetu Rewitalizacji muszą wejść, co najmniej:

- 3 przedstawicieli Urzędu Miasta Kętrzyn lub jednostek organizacyjnych samorządu, wskazanych przez Burmistrza Miasta Kętrzyn;
- 1 przedstawiciel podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji miasta Kętrzyn;
- 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących na obszarze rewitalizacji miasta Kętrzyn działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych;
- 2 mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- 2 przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych/ spółdzielni mieszkaniowych/ zarządców nieruchomości/osób zainteresowanych sprawami mieszkalnictwa z obszaru rewitalizacji.
- 1 przedstawiciel Rady Miejskiej w Kętrzynie, wskazany przez Komisję Rady Miejskiej w Kętrzynie
- 1 osoba powyżej 60 roku życia, która może być wyznaczona przez Kętrzyńską Radę Seniorów.
- 1 osoba będąca osobą z niepełnosprawnością, która może być wyznaczona przez Kętrzyńską Społeczną Radę do spraw osób z Niepełnosprawnością.

Dzięki tak szerokiej reprezentacji możliwy będzie efektywny dialog społeczny wokół jakości procesu rewitalizacji i jego bieżących rezultatów

W ramach struktury zarządzania zaplanowane także możliwość powołania przez Burmistrza Miasta zespołów ds. rewitalizacji. W skład których wejdą reprezentanci Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych gminy i interesariusze zewnętrzni, którzy mogą wnieść wkład w proces rewitalizacji na danym etapie.

11. System monitorowania i oceny

11.1. Monitoring

Monitoring ma na celu ocenę stopnia realizacji przedsięwzięć założonych w GPR. Monitoring będzie pozwalał także na wcześniejszą diagnozę barier mogących mieć wpływ na realizację działań.

Monitoring realizacji zapisów GPR będzie prowadzony w trybie corocznym. Koordynatorem monitoringu będzie Urząd Miasta Kętrzyn.

Podstawowy monitoring realizacji GPR będzie odbywał się na poziomie operacyjnym, każdego roku, poprzez opis stanu realizacji zaplanowanych przedsięwzięć dla każdego z kierunków działań i celów, z podaniem następujących informacji:

- co zostało wykonane (w tym postęp rzeczowy i finansowy oraz opis realizacji wskaźników przypisanych do podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych),
- aktualizacja kosztów i opis szczegółowych zakresów (jeśli takie wypracowano) przedsięwzięć planowanych do realizacji,
- w jaki sposób uwzględniono przy planowaniu lub realizacji przedsięwzięć opinie interesariuszy,
- jakie są/były problemy związane z brakiem lub realizacją danego przedsięwzięcia.

Wskaźniki produktu i rezultatu na poziomie przedsięwzięć określono przy opisie przedsięwzięć (rozdz. 5.1).

Raport z monitoringu będzie opiniowany przez Komitet Rewitalizacji i przedkładany Radzie Miasta Kętrzyn w terminie do 30 marca danego roku sprawozdawczego. Sprawozdania będą publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronach miasta dedykowanych procesowi rewitalizacji. Raport z monitoringu w latach przeprowadzenia oceny (ewaluacji) będzie elementem raportu oceny aktualności i stopnia realizacji GPR.

11.2. Ocena

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji dokonywanej co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Zaplanowano zatem, iż ocena aktualności i stopnia realizacji GPR, przy założeniu że zostanie przyjęty w 2024 roku, będzie wykonana do końca marca każdego z lat: 2027 (za lata 2024-2026), 2030 (za lata 2024-2029), 2033 (za 2024 – 2032). Możliwa jest realizacja oceny częściej niż wskazano powyżej, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Raport oceny aktualności i stopnia realizacji GPR będzie opiniowany przez Komitet Rewitalizacji i przedkładany Radzie Miasta Kętrzyn w terminie do 30 marca danego roku

sprawozdawczego. Sprawozdania będą publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronach miasta dedykowanych procesowi rewitalizacji.

Ewaluację ex-post należy zrealizować w 2033 roku. Ten rodzaj ewaluacji ma za zadanie stwierdzić czy GPR spełnił oczekiwania i zrealizowano założone wskaźniki Programu. Może być także elementem przygotowania nowego GPR na lata 2032+. W ramach ewaluacji ex-post zaleca się przeprowadzenie analiz i badań w formie zbliżonej do badań wykonanych na etapie przygotowania GPR, chyba że istotnie zmienią się uwarunkowania funkcjonowania miasta.

Burmistrz, na potrzeby ewaluacji, powoła każdorazowo Zespół Ewaluacyjny (jak rodzaj Zespołu ds. rewitalizacji zgodnie ze strukturą zarządzania GPR), w skład którego wejdą reprezentanci Urzędu Miasta Kętrzyn i wybranych jednostek organizacyjnych oraz reprezentanci lokalnych interesariuszy: organizacji pozarządowych, biznesu, lokalni liderzy społeczni.

Aktualizacja dokumentu będzie dokonywana w przypadku, gdy taka potrzeba zostanie określona na podstawie monitorowania, ewaluacji lub oczekiwań grup interesariuszy. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wówczas Burmistrz Miasta wystąpi do Rady Miasta Kętrzyn z wnioskiem o jego zmianę (zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o rewitalizacji).

Zgodnie z art. 22 ust. 4 ustawy o rewitalizacji w przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miejska w Kętrzynie uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza Miasta.

Zmiana gminnego programu rewitalizacji następuje w trybie art. 23 ustawy o rewitalizacji.

Na potrzeby ewaluacji przyjęto listę wskaźników wg celów i wg sfer analizy. Wskaźniki określono na podstawie analizy wybranych zjawisk negatywnych na obszarze rewitalizacji, przeprowadzonej na etapie delimitacji i dodatkowo z uwzględnieniem wskaźników programowych FEWiM 2021-2027 adekwatnych do zaplanowanych przedsięwzięć i celów GPR korelujących z zapisami regionalnego dokumentu programowego.

Wskaźniki FEWiM 2021-2027 dotyczące Priorytetu 12. Rozwój obszarów miejskich i wykorzystane do oceny realizacji GPR, zaznaczono w tabeli niebieskim tłem.

Ostateczna ocena aktualności i stopnia realizacji GPR musi uwzględniać, poza wartościami wskaźników, także ocenę ilościową i jakościową wynikającą ze zmian społeczno-gospodarczych, które zajdą w otoczeniu miasta (sytuacja w kraju) oraz opinii mieszkańców.

Wskaźniki produktu i rezultatu na poziomie przedsięwzięć określono przy opisie przedsięwzięć (rozdz. 5.1), poniżej zaprezentowano wskaźniki realizacji GPR jako całości z podziałem na cele.

Tabela 48. Tabela wskaźników GPR

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa (2022)	Wartość docelowa (2032)	Opis wskaźnika, jeśli wymaga doszczegółowienia. Źródło danych	Sfera	Rodzaj wskaźnika
Cel 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności obiektów oraz przestrzeni miejskich na rzecz wzmocnienia ich funkcji społecznych					
Wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu [liczba budynków/ km2]	36,29	29,03	Liczba zabytków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu w przeliczeniu na 1 km2 powierzchni obszaru rewitalizacji. Urząd Miasta Kętrzyn.	Przestrzenno-funkcjonalna	Własny
Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.]	0	4	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Techniczna	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.]	0	10	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Techniczna	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Wskaźnik liczby negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej [szt./km2]	6,45	5,16	Liczba negatywnych zjawisk na km2 powierzchni obszaru rewitalizacji. Dane wg Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa prowadzonej przez Policję za okres lipiec-sierpień danego roku. Negatywne zjawiska: dzięki wysypiska śmieci, dzięki kąpieliska, grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją, niewłaściwa infrastruktura drogowa, zła organizacja ruchu, niestrzeżone przejazdy kolejowe i przejścia przez tory, nieprawidłowe parkowanie, przekraczanie prędkości, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych.	Przestrzenno-funkcjonalna	Własny
Liczba wypadków komunikacyjnych [szt./ km2]	8,87	7,09	Liczba wypadków na km2 powierzchni obszaru rewitalizacji. Dane z Polskiego Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Instytutu Transportu Samochodowego.	Przestrzenno-funkcjonalna	Własny
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich [ha]	0	0,2	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Przestrzenno-funkcjonalna	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [ha]	0	0,5	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Przestrzenno-funkcjonalna	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Liczba lokali pozostających pod zarządem komunalnym wymagających prac remontowych pod kątem dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami [szt./1000 Mk]	12,47	6,24	Liczba lokali na 1000 mieszkańców w wieku 60+. Dane Urzędu Miasta Kętrzyn.	Techniczna	Własny

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kętrzyn na lata 2024-2032

Cel 2. Ochrona środowiska					
Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu [ha].	0	0,2	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Środowiskowa	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury [os.]	0	200	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Środowiskowa	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Liczba pieców na paliwo stałe [szt./km2]	211,29	105,65	Liczba kotłów na paliwo stałe w przeliczeniu na 1 km2 powierzchni obszaru rewitalizacji. Dane Urzędu Miasta Kętrzyn.	Środowiskowa	Własny
Liczba lokali pozostających pod zarządem komunalnym wymagających prac remontowych poprawiających energooszczędność lokali [szt./1000 Mk]	9,44	4,72	Liczba lokali na 1000 mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dane Urzędu Miasta Kętrzyn.	Środowiskowa	Własny
Cel 3. Aktywizacja i integracja społeczna					
Wskaźnik bezrobocia [liczba osób/100 Mk]	2,31	1,39	Korzystający z pomocy MOPS z tytułu bezrobocia [liczba osób] na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji	Społeczna	Własny
Wskaźnik pomocy społecznej [liczba osób/100 Mk]	12,25	7,35	Korzystający z pomocy MOPS ogółem [liczba osób] na 100 mieszkańców obszaru rewitalizacji	Społeczna	Własny
Wskaźnik problemów rodziny [liczba osób/100 Mk]	1,56		Suma liczby osób objętych pomocą z MOPS na 100 mieszkańców. Pomoc z MOPS obejmuje liczbę osób objętych wnioskami o zastosowanie leczenia uzależnień; liczba osób z problemami wychowawczymi; liczba osób objętych niebieską kartą.	Społeczna	Własny
Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie. Wskaźnik FEWiM 2021-2027	0	200	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Społeczna	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 50 [os.].	0	200	Dane na podstawie zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	Społeczna	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji [os.]	5 192	5 192	Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji, dane z ewidencji, Urząd Miasta Kętrzyn	Społeczna	Wskaźnik FEWiM 2021-2027
Stopień przedsiębiorczości [podmioty/100 Mk]	9,36	9,83	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEIDG, na 100 mieszkańców.	Gospodarcza	Własny

Źródło: opracowanie własne.

12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego

---

Zaplanowane w GPR cele, kierunki działań, ani przedsięwzięcia nie powodują konieczności wprowadzenia zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 725).

13. Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji ma swoje formalne umocowanie w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278). Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza Miasta Kętrzyn (art. 7 ust. 1 ustawy). Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa w drodze uchwały Rada Miejska w Kętrzynie. Zasady wyznaczania składu Komitetu oraz zasady jego działania zostały ustalone z uwzględnieniem funkcji, jakie spełnia Komitet oraz mechanizmów wyłaniania przez interesariuszy rewitalizacji ich przedstawicieli w stosownym regulaminie.

Na bazie zapisów art. 7 ust 3. ustawy o rewitalizacji, Rada Miejska w Kętrzynie określiła zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji (uchwała nr LXXXII/621/2024 z dnia 29 lutego 2024 r.). Podjęcie uchwały zostało poprzedzone stosownymi konsultacjami społecznymi.

Analiza zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji nie wskazuje na konieczność wprowadzania zmian w w/w uchwale.

Do dnia rozpoczęcia konsultacji i opiniowania niniejszego dokumentu nie powołano Komitetu Rewitalizacji.

14. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kętrzyn nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

15. Sposób realizacji programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

---

Miasto Kętrzyn aktualnie nie posiada planu ogólnego gminy, nie określono zatem zakresu niezbędnych zmian w tym dokumencie.

Zaplanowane w GPR cele, kierunki działań, ani przedsięwzięcia nie wymagają uchwalenia nowych lub zmian istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Nie przewiduje się konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

16. Załącznik. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

---

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w GPR są zgodne z celami strategicznymi i zadaniami polityki przestrzennej miasta. Są zgodne z głównymi zasadami oraz wpisują się w kierunki rozwoju przestrzennego określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kętrzyna (SUiKZP). Realizacja GPR nie wymaga zmiany SUiKZP ani miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W załączniku do GPR zaznaczono miejsca realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych o charakterze inwestycyjnym, które posiadają konkretną lokalizację. Związane są one z poprawą jakości budynków i przestrzeni i przełożą się na poprawę jakości życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru.

17. Spis rysunków i tabel

17.1. Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa pogładowa z podziałem na jednostki delimitacyjne	13
Rysunek 2. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze społecznej (strefy delimitacyjne i liczba zjawisk).....	19
Rysunek 3. Podsumowanie analizy zjawisk kryzysowych (strefy delimitacyjne i liczba zjawisk).....	24
Rysunek 4. Położenie Kętrzyna	28
Rysunek 5. Obszar rewitalizacji miasta Kętrzyn	29
Rysunek 6. Struktura wieku mieszkańców obszaru rewitalizacji [%].....	31
Rysunek 7. Saldo migracji obszaru rewitalizacji [os.]	31
Rysunek 8. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - migracje [% badanych mieszkańców]	32
Rysunek 9. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - bezrobocie i rynek pracy [% badanych mieszkańców]	33
Rysunek 10. Przyczyny przyznawania pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji [%]	36
Rysunek 11. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - przestępczość [% badanych mieszkańców]	38
Rysunek 12. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - seniorzy i samotność [% badanych mieszkańców]	40
Rysunek 13. Liczba uczniów szkół podstawowych w Kętrzynie [os.].....	42
Rysunek 14. Liczba uczniów szkół ponadpodstawowych i policealnych w Kętrzynie [os.]	43
Rysunek 15. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym [% badanych mieszkańców]	45
Rysunek 16. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji - problemy rodziny [% badanych mieszkańców]	48
Rysunek 17. Problemy gospodarcze obszaru rewitalizacji [% badanych mieszkańców]	51
Rysunek 18. Rozmieszczenie działek z wyrobami azbestowymi do usunięcia wg stopnia pilności.....	56
Rysunek 19. Orientacyjna lokalizacja pomiarów SDRR.....	59
Rysunek 20. Środowiskowe problemy obszaru rewitalizacji [% badanych mieszkańców]	60
Rysunek 21. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią w obrębie strefy rewitalizacji w Kętrzynie	61
Rysunek 22. Lokalizacja zabytków wymagających interwencji	63
Rysunek 23. Lokalizacja wypadków komunikacyjnych	75
Rysunek 24. Sieć dróg i sieć linii komunikacji miejskiej w centrum miasta.	76
Rysunek 25. Lokalizacja negatywnych zjawisk.....	77
Rysunek 26. Funkcjonalno-przestrzenne problemy obszaru rewitalizacji [% badanych mieszkańców]	78
Rysunek 27. Lokalizacja instytucji publicznych w strefie rewitalizacji.....	81
Rysunek 28. Problemy w dostępie i jakości usług społecznych w percepcji mieszkańców [% badanych mieszkańców]	82

Rysunek 29. Rozmieszczenie lokali w strefie rewitalizacji wymagających prac termomodernizacyjnych	84
Rysunek 30. Rozmieszczenie lokali do remontu	86
Rysunek 31. Problemy techniczne w percepcji mieszkańców [% badanych mieszkańców]	88

17.2. Spis tabel

Tabela 1. Jednostki delimitacyjne miasta Kętrzyn	11
Tabela 2. Zastosowane wskaźniki	14
Tabela 3. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze społecznej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)	19
Tabela 4. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze gospodarczej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)	20
Tabela 5. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze środowiskowej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)	20
Tabela 6. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)	21
Tabela 7. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze technicznej („TAK” – zjawisko negatywne występuje)	21
Tabela 8. Wyniki analizy wskaźnikowej we wszystkich analizowanych sferach	22
Tabela 9. Dane obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	23
Tabela 10. Podstawowe informacje o mieście	28
Tabela 11. Obszar rewitalizacji - ulice	30
Tabela 12. Bezrobocie	33
Tabela 13. Ubóstwo	34
Tabela 14. Pomoc społeczna	35
Tabela 15. Przestępczość	38
Tabela 16. Gęstość zamieszkania osób 60+	39
Tabela 17. Poziom niepełnosprawności	40
Tabela 18. Poziom edukacji	42
Tabela 19. Frekwencja wyborcza	44
Tabela 20. Wskaźnik problemów rodziny	48
Tabela 21. Stopień przedsiębiorczości	49
Tabela 22. Dynamika przedsiębiorczości	50
Tabela 23. Wskaźnik słabej kondycji przedsiębiorstw	50
Tabela 24. Zanieczyszczenie powietrza	55
Tabela 25. Wskaźnik rozmieszczenia azbestu	56
Tabela 26. Zagrożenie hałasem	58
Tabela 27. Wskaźnik liczby budynków objętych ochroną konserwatorską wymagających konserwacji/remontu	64
Tabela 28. Wskaźnik liczby pustostanów	73
Tabela 29. Wykaz pustostanów w strefie rewitalizacji	73
Tabela 30. Wskaźnik liczby wypadków	74
Tabela 31. Wskaźnik liczby negatywnych zjawisk w przestrzeni miejskiej	77
Tabela 32. Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem energooszczędności	83
Tabela 33. Wskaźnik poziomu stanu technicznego lokali mieszkaniowych pod kątem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	85

Tabela 34. Wskaźnik budynków o przeznaczeniu publicznym wymagających termomodernizacji	87
Tabela 35. Synteza diagnozy: problemy, potrzeby, potencjały, powiązania	93
Tabela 36. Mechanizmy integrowania wizji, przedsięwzięć, celów rewitalizacji, kierunków działań	102
Tabela 37. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	143
Tabela 38. Komplementarność międzyokresowa – przykładowe projekty	147
Tabela 39. Wzajemne powiązanie projektów	150
Tabela 40. Realizacja przez GPR Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych..	152
Tabela 41. Realizacja przez GPR Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Kętrzyn	153
Tabela 42. Powiązania przedsięwzięć GPR z zasadami kształtowania polityki przestrzennej wg SUiKZP	154
Tabela 43. Szacunkowe ramy finansowe	157
Tabela 44. Szczegółowe ramy finansowe [tys. zł]	158
Tabela 45. Szacunkowe koszty zarządzania GPR w okresie 2024-2032.....	164
Tabela 46. Harmonogram ogólny	165
Tabela 47. Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	165
Tabela 48. Tabela wskaźników GPR	175

17.3. Spis fotografii

Fot. 1. Przykład lokalu użytkowego usytuowanego na parterze budynku wielorodzinnego typu blok, ul. Kajki.	52
Fot. 2. Przykład lokalu użytkowego usytuowanego na parterze budynku wielorodzinnego typu kamienica, ul. Sikorskiego.	52
Fot. 3. Przykład lokalu użytkowego usytuowanego w budynku wymagającym remontu, ul. Powstańców.	53
Fot. 4. Przykład wielkopowierzchniowego budynku użytkowego, ul. Wojska Polskiego.	53
Fot. 5. Zamek krzyżacki, elewacja południowo-wschodnia.	65
Fot. 6. Mury obronne miasta. Fragment muru z widokiem na północno-wschodnią basztę.	65
Fot. 7. Baszta na dziedzińcu zamkowym.	66
Fot. 8. Kościół pw. św. Katarzyny – elewacja południowo-zachodnia.	67
Fot. 9. Dawne Gimnazjum Księcia Albrechta, ganek.	68
Fot. 10. Dawna „drożdżownia”.	69
Fot. 11. Dom ul. Asnyka 4.....	69
Fot. 12. Dawna Łoża Masońska.	70
Fot. 13. Ratusz.	70
Fot. 14. Kamienica przy ul. gen. Sikorskiego 23.....	71
Fot. 15. Kamienica przy ul. Gen. Sikorskiego 38.	71
Fot. 16. Kamienica przy ul. Reja 3.....	72
Fot. 17. Stadnina ogierów.	72